

ΑΛΛΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΗ

Θ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ
Β. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ
Γ. ΣΑΝΤΙΚΟΥ
Χ. ΣΟΥΛΙΩΤΗ

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ
ΑΘΗΝΑΙ

ΣΚΑΦ

"ΔΕΤΟΥ" & "ΦΟΙΒΟΥ"
1949

18439

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ — 1

ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙ

ΥΠΟ

Θ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ,
Γ. ΣΑΝΤΙΚΟΥ & ΧΡ. ΣΟΥΛΙΩΤΟΥ

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ "ΑΕΤΟΥ," & "ΦΟΙΒΟΥ," • 1949

18439

Α' Η ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου

Ὁ Θεὸς ἔκτισε τὸν κόσμον, δηλαδὴ τὸν οὐρανὸ καὶ τὴν γῆ καὶ ὅλα ὅσα εἶναι σ' αὐτά, σὲ ἕξ ἡμέρες μόνο μὲ τὸν λόγο του. Τὴν πρώτη ἡμέρα διέταξε καὶ ἔγινε τὸ φῶς. Τὴν δεύτερη ὁ οὐρανός. Τὴν τρίτη ἐχώρισε ἡ ξηρὰ ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ἔγιναν τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ. Τὴν τέταρτη ἔγιναν ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ τ' ἀστέρια. Τὴν πέμπτη ἔγιναν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ψάρια. Τὴν ἕκτη τὰ ζῶα, πού εἶναι στὴν ξηρὰ. Καὶ στὸ τέλος, τὴν ἴδια ἡμέρα, δὲν διέταξε νὰ γίνῃ, ἀλλὰ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπο.

Πόσο ὠραῖος εἶναι ὁ κόσμος μὲ ὅλα τὰ καλὰ του, πού ἀπολαβαίνομε καὶ χαιρόμαστε ! Δὲν χορταίνομε νὰ βλέπωμε τὸν οὐρανὸ πότε καταγάλανο καὶ πότε συννεφιασμένο μὲ τὸν λαμπρὸ ἥλιο καὶ τὰ σύννεφα τὴν ἡμέρα καὶ τὸ χλωμὸ φεγγάρι καὶ τ' ἀμέτρητα ἀστέρια τὴν νύχτα. Τί ὠμορφη εἶναι ἡ γῆ μὲ τὰ ἀπειρα δένδρα, τὰ φυτὰ, τὰ πολυχρώμα λουλούδια, τὶς δροσερὲς πηγὲς καὶ τὶς ἀπέραντες θάλασσες ! Γύρω μας πετοῦν καὶ κελαδοῦν χιλιάδες πουλιὰ καὶ μέσα στὰ δάση ζοῦν ἐπίσης ἑκατοντάδες ζῶα μεγάλα καὶ μικρά. Καὶ πόσα ἄλλα πράγματα δὲν βλέπομε καὶ δὲν αἰσθανόμαστε ! Σὰν τὰ κοιτάζομε ὅλα αὐτὰ μὲ τέτοια τάξι βαλμένα λέμε ἀπὸ μέσα μας : Πῶς βρέθηκαν ὅλα αὐτὰ ; Βέβαια δὲν ἔγιναν μονάχα τους. Κάποιος πολὺ μεγάλος καὶ δυνατὸς τὰ ἔφτιαξε φυσικά. Ναί ! Κάποιος τὰ ἔφτιαξε.

Ὁλος αὐτὸς ὁ ὠραῖος κόσμος δὲν ἦταν ἀπὸ τὴν ἀρχή. Οὔτε οὐρανὸς ὑπῆρχε, οὔτε γῆ, οὔτε ἥλιος, οὔτε φεγγάρι. Τίποτε. Ἕνα σκοτάδι. Χάος. Καὶ ὅλα αὐτὰ, πού βλέπομε καὶ ἔχομε σήμερα, τὰ ἔκαμε γιὰ μᾶς ὁ καλὸς καὶ παντοδύναμος Θεὸς, ὁ μεγάλος καὶ αἰώνιος Πατέρας μας. Καὶ σὰν μεγάλος καὶ δυνατὸς, πού εἶναι, δὲν χρειάσθηκε πολὺν καιρὸ γιὰ νὰ κάμῃ ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπέροχα πράγματα. Σὲ

ἕξ ἡμέρες τὰ ἐδημιούργησε ὄλα. Ἔδινε μιὰ διαταγὴ καὶ μόνο μ' αὐτὸν τὸν λόγο του γινόταν ὅ,τι-διέταξε. Καὶ ὄλα τὰ ἔκαμε μὲ τάξι καὶ κατὰ σειρά, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὰ χρειάζουμένα πρῶτα. Γιὰ αὐτὸ λέμε τὸν Θεὸ καὶ πάνσοφο.

Ἔτσι τὴν πρώτη ἡμέρα εἶπε καὶ ἐγινε τὸ φῶς, ποὺ φωτίζει καὶ ζεσταίνει ὄλη τὴν πλάσι. Τὴν δεύτερη ἡμέρα εἶπε καὶ ἐγινε τὸ στερέωμα, ποὺ τὸ ὠνόμασε Οὐρανὸ. Τὴν τρίτη ἡμέρα χώρισε τὰ νερά ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ ἔτσι ἐγιναν οἱ Ὑκεανοὶ μὲ τις θάλασσες καὶ κατόπιν ἡ γῆ βλάστησε ὄλα τὰ φυτὰ ποὺ χρειάζονται ὡς τροφή γιὰ νὰ ζήσουν τὰ διάφορα ζῶα. Τὴν τετάρτη ἡμέρα εἶπε καὶ ἐγινε ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ ὄλα τὰ ἀστέρια, ποὺ βλέπομε τὴν νύχτα νὰ στολίζουν ψηλὰ τὸν Οὐρανὸ.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα εἶπε καὶ ἐγιναν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ ψάρια. Τὴν ἕκτη ἡμέρα ὁ Θεὸς εἶπε καὶ ἐγιναν ὄλα τὰ ζῶα τῆς ξηρᾶς καὶ τελευταία θὰ ἰδοῦμε ὅτι ἔκαμε τὸν ἄνθρωπο μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια.

Ἐρωτήσεις.— Ὑπῆρχε κόσμος ἀπὸ τὴν ἀρχή; Πῶς λέγεται ἐκεῖνος πὸν ἔκαμε; Γιατὶ ὁ Θεὸς λέγεται Παντοδύναμος καὶ Πάνσοφος; Μὲ τί τρόπο ἔκαμε τὸν κόσμου;

2. Ἡ πλάσι τοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Θεὸς, ὅταν ἐδημιούργησε ὄλο τὸν κόσμου, ὕστερα ἔκαμε τὸν ἄνθρωπο. Ἐπλασε τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ χῶμα καὶ ὕστερα τὸν ἐφύσηξε στὸ στόμα καὶ τοῦ ἔδωσε ζωὴ καὶ ψυχὴ. Τὸν ἄνθρωπο τὸν ὠνόμασε Ἀδάμ, δηλ. χωματένιον. Καὶ γιὰ νὰ μὴ μείνῃ μόνος ἐπῆρε τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν μιὰ πλευρὰ ἀπὸ τὸν Ἀδάμ καὶ ἔκαμε τὴν γυναῖκα, ποὺ ἐβραϊκὰ λέγεται Εὐά. Τὰ δυὸ αὐτὰ πλάσματα τὰ ἔβαλε σ' ἕνα μεγάλο κῆπο, ποὺ εἶχε ἀπὸ ὄλα τὰ καλὰ τοῦ κόσμου καὶ ποὺ λέγεται Παράδεισος. Τὴν ἐβδόμη ἡμέρα ὁ Θεὸς ἀναπαύθηκε.

Ὅταν ὁ Θεὸς ἐτελείωσε τὴ δημιουργία ὄλου τοῦ κόσμου στὸ τέλος τῆς ἕκτης ἡμέρας καὶ εἶδε ὄλα τὰ πλάσματα του, ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος. Ὁ κόσμος ἦταν θαυμάσιος. Μὰ ὄχι ἀπόλυτα τέλειος. Κάτι τοῦ ἔλειπε. Τοῦ ἔλειπε ἕνα πλάσμα, ποὺ νὰ νοιώθῃ καὶ νὰ ἀπολαμβάνῃ ὄλα αὐτὰ τὰ καλὰ καὶ νὰ θαυμάζῃ καὶ νὰ δοξολογῇ Ἐκεῖνον ποὺ τὰ ἔκαμε. Καὶ ἐσκέφθηκε νὰ κάμῃ τὸν ἄνθρωπον. Ἀλλὰ δὲν διέταξε ὅπως εἰς ὄλα τὰ ἄλλα πλάσματα, μὲ μόνο τὸν λόγο του, νὰ γίνῃ. Ἐκαμε κάποια ἄλλη ἐνέργεια. Ἐπῆρε

ἀπὸ κάτω χῶμα καὶ ἔπλασε τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὕστερα φύσηξε στὸ στόμα του καὶ τοῦ ἔδωκε ψυχὴ καὶ ζωὴ. Ἔτσι ὁ ἄνθρωπος ἐπλάσθηκε «κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν» τοῦ Θεοῦ, δηλ. εἶναι τὸ τελειότερο πλάσμα τοῦ Θεοῦ. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ὀνομάσθηκε ἑβραϊκῶς Ἀδὰμ δηλ. χωματένιος. Ὁ Ἀδὰμ, ζωντανὸς τῶρα, ἐγύριζε μόνος του χωρὶς καμμιά συντροφιά. Ὁ Θεὸς τὸν ἔβλεπε καὶ τὸν καμάρωνε, ἀλλὰ τὸν λυπόταν γιὰ τὴν μοναξιὰ του ἐκεῖνη καὶ εἶπε μέσα του :

— Δὲν εἶναι σωστὸ τὸ πλάσμα μου αὐτὸ τὸ ἀγαπημένο, νὰ εἶναι μονάχο του. Πρέπει νὰ τοῦ κάμω σύντροφο καὶ βοηθὸ γιὰ νὰ εὐχαριστῆται καὶ νὰ χαίρεται τὰ ἀγαθὰ ὅλα ποῦ τοῦ ἐχάρισα. Ἀμέσως ἔστειλε ὕπνο στὸν Ἀδὰμ καὶ ἐκεῖνος κοιμήθηκε γλυκά. Ἐνῶ κοιμόταν ὁ Ἀδὰμ, ὁ Θεὸς τοῦ ἐπῆρε ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὸ σῶμα του. Δὲν ἐπῆρε ὅμως οὔτε ἀπὸ τὸ κεφάλι, γιὰ νὰ μὴν εἶναι τὸ πλάσμα ποῦ θὰ κἀνὴ ἀνώτερο τοῦ Ἀδὰμ, οὔτε καὶ ἀπὸ τὰ πόδια γιὰ νὰ μὴν εἶναι κατώτερό του. Ἐκοψε καὶ ἐπῆρε ἕνα ἀπὸ τὰ πλευρά του, γιὰ νὰ εἶναι ἴσο μὲ τὸν Ἀδὰμ καὶ ἔκαμε τὴν Εὐα, ποῦ ἡ λέξις αὐτὴ εἶναι Ἑβραϊκὴ καὶ σημαίνει «γυναῖκα».

Τὴν Εὐα τότε ὁ Θεὸς τὴν ἔδωσε στὸν Ἀδὰμ γιὰ σύντροφο καὶ βοηθὸ του. Ὁ Ἀδὰμ ὅταν ἐξύπνησε καὶ τὴν εἶδε, εὐχαριστήθηκε πολὺ, τὴν ἀγάπησε ὑπερβολικὰ καὶ εὐχαρίστησε πολὺ γιὰ τὸ καλὸ αὐτὸ, τὸν δημιουργό του Θεό.

Βλέπει τῶρα ὁ Θεὸς τὰ δυὸ του πλάσματα, ποῦ πολὺ τοῦ ἄρεσαν. Καὶ γιὰ νὰ δείξη σ' αὐτὰ περισσότερο τὴν ἀγάπη του τὰ ἐπῆρε καὶ τὰ ἔβαλε μέσα σ' ἕνα μεγάλο κῆπο, ποῦ εἶχε μέσα ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα, τὰ φυτὰ, τὰ δένδρα, τὰ ἄνθη καὶ τὰ πουλιά, μὲ τὰ ἄφθονα νερά καὶ τὶς πηγές. Ὁ κῆπος ἐκεῖνος λέγεται «Παράδεισος».

Ἀνάμεσα στὸν Παράδεισο ἐκεῖνο, ὅλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ ἐξοῦσαν ἀγαπημένα καὶ ἀρχηγοὶ τους ἦταν ὁ Ἀδὰμ μὲ τὴν Εὐα, ποῦ ἐπειδὴ ἐπλάσθησαν πρῶτοι, λέγονται πρωτόπλαστοι. Ἡ εὐτυχία τους μέσα στὸν Παράδεισο δὲν περιγράφεται. Ὁ Θεὸς τοὺς περιέβαλλε μὲ τὴν ἀμετρὴ ἀγάπη καὶ τὴν εὐλογία του. Καὶ ὅταν εἶδε ὁ Θεὸς ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἔγινε πιά τέλειος, τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ἀναπαύθηκε. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ ὀνομάσθηκε ἑβραϊκῶς Σάββατον καὶ σημαίνει «ἡμέρα ἀναπαύσεως».

Ἐρωτήσεις.— *Γιατί ὁ Θεὸς ἔκαμε τὸν ἄνθρωπο ; Τί διαφέρει ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὰ ἄλλα πλάσματα ; Τί πρέπει νὰ κάνουμε τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ;*

3. Ἡ παρακοή τῶν πρωτοπλάστων.

Ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ Εὐά μέσα στὸν Παράδεισο ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Ἀλλὰ ὁ διάβολος μεταμορφώθηκε σὲ φίδι καὶ ἀνέβηκε ἐπάνω στὸ δένδρο τῆς γνώσεως. Καὶ σὰν περνοῦσε ἡ Εὐά ἀπ' ἐκεῖ τὴν ξεγέλασε τὸ φίδι καὶ ἔφαγε. Ἐπειδὴ τῆς ἄρρεσε προσέφερε ὕστερα καὶ στὸν Ἀδάμ, ποὺ ἔφαγε καὶ αὐτός. Ἀλλὰ ὕστερα αἰσθάνθηκαν τί κακὸν ἔκαμαν ποὺ παράκουσαν τὴν διαταγὴ τοῦ Θεοῦ καὶ κρύφθηκαν ἀπὸ φόβο καὶ ντροπῆ.

Μέσα στὸν Παράδεισο οἱ πρωτόπλαστοι ἐζοῦσαν πολὺ εὐτυχισμένοι. Ἡ χαρὰ τους δὲν λέγεται. Εἶχαν ὅ,τι ἤθελαν.

Μὰ ὅταν ὁ Θεὸς τοὺς ἔβαλε μέσα στὸν Παράδεισο τοὺς εἶπε. — Καλὰ μου παιδιὰ. Ὅλα ὅσα βλέπετε εἶνε δικά σας. Μπορεῖτε νὰ τρῶτε ἀπὸ τοὺς καρποὺς ὅλων τῶν δένδρων. Μόνο ἀπὸ τοὺς καρποὺς τοῦ δένδρου, ποὺ λέγεται δένδρο τῆς γνώσεως, ἀπαγορεύεται νὰ φάτε. Καὶ προσέξατε πολὺ, γιατί μόλις θὰ φάτε θὰ πεθάνετε ἀμέσως.

Ἄφου τοὺς εἶπε αὐτὰ ὁ Θεὸς ἔφυγε ἀπὸ μπροστά τους.

Οἱ πρωτόπλαστοι ἄκουσαν καὶ ἀκολούθησαν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ποὺ ἀγαποῦσαν μὲ ὅλη των τὴν ψυχὴ, σὰν εὐεργέτη καὶ πλάστη των. Ἔτσι ἡ ζωὴ των κυλοῦσε εὐχάριστη καὶ χαρούμενη. Εἶχαν ὅ,τι ἤθελαν.

Ἡ γῆ τοὺς ἔδινε τοὺς ὠραίους καὶ ἀφθόνους καρποὺς τῆς. Τὰ ζῶα καὶ τὰ πουλιά, ὅλα ἡμερα, τοὺς ἔκαμναν συντροφιά καὶ ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐσκόρπιζε στὶς ψυχὲς των τὴν μακαριότητα.

Ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ εὐτυχία των ἐκείνη δὲν ἐκράτησε πολὺ. Ὁ διάβολος, ἐπειδὴ ἐφθόνησε τὴν τόση εὐτυχία τῶν πρωτοπλάστων, ἐσκέφθηκε μὲ ποῖον τρόπο νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Καὶ τὸ ἐπέτυχε. Ἐπῆρε τὴν μορφὴ τοῦ φιδιοῦ καὶ ἀνέβηκε στὸ δένδρο τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ καὶ τὴν ὥρα ποὺ περνοῦσε ἀπ' ἐκεῖ ἡ Εὐά τῆς ἐφώνασε :

— Γιατί δὲν τρῶτε ἀπὸ τὸν ὠραῖο καρπὸ τοῦ δένδρου τούτου ;

— Διότι μᾶς τὸ ἀπαγόρευσε ὁ Θεός, εἶπεν ἡ Εὐά. Ἐπειδὴ ἂν τὸ ἐγγίσωμε θὰ πεθάνωμε.

— Κουτοὶ ποὺ εἰσθε, εἶπε ὁ Διάβολος· σᾶς τὰ εἶπε αὐτά, γιατί φοβᾶται, ἐπειδὴ ἂν φάτε θὰ γίνετε καὶ σεῖς Θεοί.

Ἡ ἀνόητη Εὐά ξεγελάσθηκε ἀπὸ τὰ ἀπατηλὰ λόγια τοῦ φιδιοῦ, ἐπῆρε ἀπὸ τὸν καρπὸν καὶ ἔφαγε. Ἐπειδὴ τῆς ἄρρεσε ἔκοψε καὶ προσέφερε ὕστερα καὶ στὸν Ἀδάμ ποὺ ἔφαγε καὶ αὐτός.

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον οἱ πρωτόπλαστοι ξεγελάσθηκαν ἀπὸ τὸν διάβολο καὶ παράκουσαν τὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ. Ἀμάρτησαν ἔτσι καὶ κατέστρεψαν τὴν εὐτυχία τους καὶ τὴν εὐτυχία ὀλοκλήρου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Ἐρωτήσεις. — Πῶς ἐζοῦσαν οἱ πρωτόπλαστοι εἰς τὸν Παράδεισον; Τί ἔκαμεν ὁ διάβολος; Μὲ τί λόγια ξεγέλασε τὴν Εὔα;

4. Ἡ ἐκδίωξι τῶν πρωτοπλάστων.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα γυρίζουν τώρα φοβισμένοι στὸν Παράδεισο. Ὁ Θεός, ἐφώνησε τὸν Ἀδὰμ, ποῦ ἦταν κρυμμένος ἀπὸ φόβο. — Γιατί Ἀδὰμ ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ; Ὁ Ἀδὰμ εἶπε : — Ἡ Εὔα με ξεγέλασε. Καὶ σὰν ρώτησε τὴν Εὔα αὐτὴ εἶπε : — Τὸ φίδι με ἀπάτησε! Τότε ὁ Θεὸς θύμωσε καὶ καταράσθηκε τὸ φίδι νὰ σέρνεται μετὰ τὴν κοιλία καὶ νὰ τρώῃ χῶμα. Τὴν Εὔα νὰ γεννᾷ μετὰ πόνους τὰ παιδιά της καὶ νὰ εἶναι στὴν ἐξουσία τοῦ ἀνδρός. Καὶ τὸν Ἀδὰμ μετὰ τὸν ἰδρώτα του νὰ βγάξῃ τὸ ψωμί του. Καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπὸ τὸν Παράδεισο.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς παρακοῆς τῶν πρωτοπλάστων ἦταν φοβερά.

Καταφοβισμένοι τώρα ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὔα γύριζαν μέσσα στὸν Παράδεισο, περιμένοντας τὴν τιμωρία των.

Ὁ Θεός, σὰν παντογνώστης ποῦ εἶναι καὶ ποῦ ἀντιλαμβάνεται καὶ ἀκούει ὅλα, εἶδε τὴν κακὴ πρᾶξι τῶν πρωτοπλάστων καὶ θύμωσε γιὰ τὴν παρακοή των. Τοὺς φωνάζει τότε νὰ παρουσιασθοῦν μπροστά του, ἀλλὰ ἐκεῖνοι ἀποφεύγουν ἀπὸ ντροπὴ καὶ φόβο τὸ πρόσωπο τοῦ Θεοῦ καὶ κρύβονται.

— Ἀδὰμ, Ἀδὰμ, ποῦ εἶσαι; φωνάζει ὁ Θεός.

Ὁ Ἀδὰμ τρομαγμένος στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς τοῦ Θεοῦ ἀπαντᾷ.

— Κύριε, ἄκουσα τὴ φωνὴ σου, καὶ ἐκρύφθηκα ἀπὸ φόβο.

— Γιατί, παιδί μου, λέει ὁ Θεός. Μήπως ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπαγορευμένο καρπὸ;

Ὁ Ἀδὰμ τότε, ἀντὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ ζητήσῃ συγχώρεσι, ζητᾷ νὰ ἐλαφρώσῃ τὴ θέσι του λέγοντας. — Κύριε, δὲν φταίω ἐγώ, ἀλλὰ ἡ Εὔα ποῦ μοῦ ἔδωσες. Αὐτὴ με ξεγέλασε καὶ μοῦ ἔδωκε καὶ ἔφαγα. Καὶ ὁ

Θεὸς ρωτᾷ τότε τὴν Εὐα. — Γιατὶ Εὐα ἔφαγες ἀπὸ τὸν ἀπηγορευμένο καρπὸ καὶ ἔδωσες καὶ στὸν ἄνδρα σου ; Ἐκεῖνη ἀντὶ γονατιστὴ νὰ πέσῃ στὰ πόδια τοῦ Δημιουργοῦ τῆς καὶ μὲ κλάματα νὰ τοῦ ζητήσῃ συγχώρησι καὶ συγνώμη γιὰ τὴν παρακοὴ πρὸς τὴν διαταγὴν του, ἀπάντησε. — Κύριε καὶ Θεέ μου, δὲν φταίω ἐγὼ ἀλλὰ τὸ φίδι ποῦ σὺ τὸ ἔπλασες καὶ τὸ ἔβαλες ἐδῶ μαζί μας στὸν Παράδεισο. Αὐτὸ μὲ ξεγέλασε καὶ ἔφαγα. Ρίχνει δηλαδὴ καὶ αὐτὴ τὴν εὐθύνη στὸ φίδι. Ὁ Θεὸς τότε πολὺ δικαίως θύμωσε, ὄχι μονάχα γιατί παράκουσαν τὴν ἐντολὴν του, ἀλλὰ καὶ γιατί δὲν μετανουοῦσαν καὶ ζητοῦσαν νὰ ἀπαλλαγῇ ὁ καθένας τῶν ἀπὸ τὴν εὐθύνη. Καὶ ἀμέσως τοὺς τιμωρεῖ ἀρχίζοντας πρῶτα ἀπὸ τὸ φίδι, ποῦ τοῦ λέει :

— Ἐπειδὴ γέλασες τὰ παιδιὰ μου αὐτά, νὰ εἶσαι καταραμένο, νὰ σέρνεσαι μὲ τὴν κοιλιά καὶ νὰ τρῶς χῶμα πάντοτε. Ἐνας ἀπὸ τὸ ἀνθρώπινο γένος μιὰ μέρα θὰ σοῦ συντρίψῃ πέρα γιὰ πέρα τὸ κεφάλι καὶ θ' ἀνοίξῃ πάλι τὸν Παράδεισο.

Καὶ στὴν Εὐα εἶπε ὁ Θεός. — Γιὰ τὴν παρακοὴν σου αὐτὴ θὰ ὑποφέρῃς πολλὰς λύπες καὶ στενοχώριες στὴ ζωὴ σου. Μὲ βάσανα καὶ μὲ πόνους θὰ γεννᾷς τὰ παιδιὰ σου καὶ θὰ εἶσαι πάντοτε ὑποταγμένη στὸν ἄνδρα σου.

Γύρισε ὕστερα ὁ Θεὸς στὸν Ἀδὰμ καὶ τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου Ἀδὰμ, ἐπειδὴ ἄκουσες τὰ λόγια τῆς γυναίκας σου καὶ τοῦ φιδιοῦ περισσότερο ἀπὸ τὰ δικά μου καὶ δὲν ἔκανες ἐκεῖνο ποῦ σοῦ εἶπα, νὰ βγάξῃς καὶ νὰ τρῶς τὸ ψωμί σου μὲ ἰδρώτα, κόπους καὶ βάσανα. Ἀσθένειες πολλὰς θὰ σὲ πιάνουν καὶ στενοχώριες, ἕως ὅτου πεθάνῃς, ὅποτε θὰ ξαναπᾶς στὴ γῆ καὶ θὰ γίνῃς ξανά χῶμα ὅπως ἦσουν καὶ πρῶτα. Καὶ ἀμέσως τοὺς ἔβγαλε ἔξω ἀπὸ τὸν Παράδεισο. Στὴν εἴσοδόν του ἔβαλε ἕνα Ἄγγελο μὲ ἕνα φλογερὸ σπαθὶ στὸ χέρι, μὲ διαταγὴν νὰ μὴν ξαναφήσῃ νὰ μποῦν μέσα. Οἱ πρωτόπλαστοι τώρα μὲ δάκρυα, κλάμματα καὶ ἀναστεναγμοὺς ἄφησαν τὸν ὠραῖο ἐκεῖνο Παράδεισο.

Ἐρωτήσεις. — Γιατὶ ὁ Θεὸς ὠργίσθηκε καὶ ἐτιμώρησε τοὺς πρωτοπλάστους ; Μποροῦσαν οἱ πρωτόπλαστοι νὰ σωθοῦν ; Ἦταν καλὸς ἢ ὄχι οἱ δικαιολογίες τους ;

... Καί όταν ὁ Νῶε ἐξῆλθε τῆς κιβωτοῦ ηὐχαρίστησε τόν Θεόν...

5. Ἡ ἀσέβειά τῶν ἀνθρώπων.

Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα, σὰν ἐξεδιώχθησαν ἀπὸ τὸν Παράδεισο, ἔκαμαν δυὸ παιδιά στὴν ἀρχή. Τὸν Κάιν καὶ τὸν Ἀβελ. Καὶ σὰν ἀπέθανε ὁ Ἀβελ ἐγέννησαν τὸν Σήθ. Τὰ παιδιά τοῦ Ἀδὰμ ἀπέχτησαν ἄλλα παιδιά καὶ ἔτσι οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν πολλοὶ καὶ σκορπίσθησαν σ' ὅλη τὴ γῆ. Ἀλλὰ παραστράτησαν ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ.

Τὰ ἀποτελέσματα ἀπὸ τὴν ἐκδίωξι τῶν πρωτοπλάστων ἀπὸ τὸν Παράδεισο ἦταν πολὺ λυπηρά. Ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐα, ποὺ ζοῦσαν τόσο εὐχάριστη καὶ ἡσυχὴ ζωὴ στὸν Παράδεισο, ὑπεχρεώθηκαν νὰ ἐργάζονται γιὰ νὰ ζοῦν καὶ ἐξοικονομοῦν τὴν τροφὴ των. Δὲ λησμονοῦσαν πόσο ἐλύπησαν τὸν Θεὸν των καὶ προσεύχονταν πάντοτε πρὸς Αὐτὸν παρακαλοῦντες, ὅπως τοὺς συγχωρήσῃ.

Τὰ πρῶτα παιδιά ποὺ ἀπόκτησαν, ἐλέγονταν Κάιν καὶ Ἀβελ. Καὶ σὰν ἀπέθανε ὁ Ἀβελ ἐγέννησαν ἄλλο παιδί τὸν Σήθ. Τὰ παιδιά τοῦ Ἀδὰμ ἀπέχτησαν ἄλλα παιδιά, ἐκεῖνα πάλι ἄλλα καὶ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδὰμ ἐπολλαπλασιάσθησαν καὶ ἐσκορπίσθησαν σ' ὅλη τὴ γῆ. Μὰ τὸ κακὸ ἦταν, ποὺ ἦρθε ἐποχῇ, ποὺ ὁ κόσμος ἐφυγε ἀπὸ τὸν ἴσο δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ οἱ κακίες ἐπλήθυναν. Οἱ ἄνθρωποι λησμόνησαν τὸν Θεὸ καὶ δὲν ἐσκεπτόταν ὁ καθένας, παρὰ πῶς νὰ κάμῃ τὸ κακὸ καὶ νὰ βλάβῃ τὸν ἄλλον. Ἡ λύπη τοῦ Θεοῦ γιὰ τὸ παραστράτημα τῆς ἀνθρωπότητος ἦταν μεγάλη. Ἐβλεπε τὸ κυριώτερο πλάσμα του, τὸν ἄνθρωπο, νὰ τρέχῃ στὴν καταστροφὴ κ' ἐλυπόταν. Ἐπερίμενε μήπως, βλέποντας τὰ κακὰ, ποὺ ἔφερνε ἡ ἀσέβεια, μετανοήσουν καὶ ξαναγουρῖσουν στὸν δρόμον τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἄδικα. Τὸ κακὸ ἐχειροτέρευε. Κατάτησε νὰ μὴ εὐρίσκεται πιά δίκαιος σ' ὅλες τὶς χιλιάδες τῶν ἀνθρώπων.

Τότε ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ ἐξολοθρεύσῃ τοὺς ἀνθρώπους μὲ κατακλυσμὸ, ἀφοῦ εἶδε πῶς δὲν ἔννοοῦν νὰ μετανοήσουν.

Ἐρωτήσεις.— Πῶς ἐλέγονταν τὰ πρῶτα παιδιά τοῦ Ἀδὰμ καὶ τῆς Εὐας; Πότε οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν κακοὶ; Καὶ ποιοὶ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κακίας των;

6. Ὁ Κατακλυσμός.

Τότε, ζούσε μόνο ἓνας δίκαιος ἄνθρωπος, ὁ Νῶε. Σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς εἶπε νὰ κάμῃ ἓνα πλοῖο, ποῦ νὰ τὸ ὀνομάσῃ «Κιβωτό». Νὰ βάλῃ μέσα ἓνα ζευγάρι ἀπὸ ὅλα τὰ ἄγρια ζῶα καὶ δυὸ ζευγάρια ἀπὸ τὰ ἡμερα, πολλές τροφές γιὰ τὴν οἰκογένειά του καὶ τὰ ζῶα καὶ ὕστερα νὰ μῆ μέρσα μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ τὴν κλείσῃ καλά. Ὅταν ἐγίνε αὐτὸ ἀνοιξαν οἱ οὐρανοὶ καὶ ἄρχισαν νὰ βρέχουν ραγδαῖα. Στὴ γῆ δὲν ἔμεινε τίποτε ζωντανό. Μόνο ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἔπλεε ἐπάνω στὰ νερά καὶ στάθηκε στὸ ὑψηλὸ βουνὸ τῆς Ἀρμενίας, τὸ Ἀραράτ.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ποῦ οἱ ἄνθρωποι εἶχαν γεμίσει κακίες, ἐζούσε ἓνας μόνον ἄνθρωπος εὐσεβῆς καὶ δίκαιος ποῦ τὸν ἔλεγαν Νῶε. Ὁ Νῶε εἶχε οἰκογένεια, ἀπὸ ἑπτὰ ἄτομα : ἀπὸ τὴν γυναῖκα του, τὰ τρία παιδιὰ του Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ καὶ τὶς γυναῖκες τῶν παιδιῶν του. Αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του θέλησε νὰ σώσῃ ὁ Θεὸς καὶ διότι ὁ Νῶε ἦτο δίκαιος ἀλλὰ καὶ διότι μὲ τὴ μεγαλοθυμία του ὁ Θεὸς δὲν θέλησε νὰ καταστρέψῃ τελείως τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Κατὰ παραγγελίαν λοιπὸν τοῦ Θεοῦ ὁ Νῶε ἄρχισε νὰ κατασκευάζῃ ἓνα μεγάλο πλοῖο. Σὲ ὅσους τὸν ἐρωτοῦσαν ἔλεγεν, ὅτι πρόκειται νὰ γίνῃ μεγάλος κατακλυσμός, ποῦ θὰ καταστρέψῃ ὅλον τὸν κόσμον, ἂν δὲν μετανοήσῃ γιὰ νὰ σωθῇ. Ἀλλὰ οἱ κακοὶ ἄνθρωποι δὲν ἐννοοῦσαν νὰ τὸν ἀκούσουν καὶ τὸν ἐκοροΐδευαν. Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὸ πλοῖο, ποῦ ὀνομάσθηκε Κιβωτός, ὁ Νῶε ἔβαλε μέσα τὴν οἰκογένειά του καὶ ἀπὸ ἓνα ζευγάρι ἀπὸ κάθε ζῶο ἄγριο καὶ δυὸ ἀπὸ κάθε ἡμερο, προμηθεύθηκε ἀρκετὴ τροφή καὶ ἔκλεισε τὴν Κιβωτό. Ἀμέσως ἀνοιξαν οἱ καταρράκτες τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἄρχισε νὰ βρέχῃ ραγδαῖα ἐπὶ 40 ἡμέρες καὶ 40 νύχτες. Γέμισαν τὰ ποτάμια, οἱ λίμνες, οἱ πεδιάδες. Τὰ νερά ὅλο ἀνέβαιναν καὶ οἱ ἄνθρωποι ἀντὶ νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ σωθοῦν, ἐκοίταζαν ν' ἀνεβαίνουν ἐπάνω σὲ δένδρα καὶ βουνά. Μὰ ἄδικα. Τὰ νερά ἐσκέπαζαν τὶς κορυφές τῶν ὑψηλοτέρων βουνῶν. Στὴ γῆ δὲν ἔμεινε τίποτε ζωντανό. Μόνο ἡ Κιβωτὸς τοῦ Νῶε ἐταξίδευε ἐπάνω στὰ νερά καὶ τέλος ἐστάθηκε στὸ ὑψηλὸ βουνὸ Ἀραράτ τῆς Ἀρμενίας.

Ἔτσι ἐτιμωρήθηκαν οἱ κακοὶ ἐκεῖνοι ἄνθρωποι, ποῦ δὲν ἐσεβάσθηκαν τὶς θελήσεις τοῦ Θεοῦ.

Ἐρωτήσεις.— *Γιατὶ ὁ Θεὸς εἶπε στὸν Νῶε νὰ κάμῃ τὴν Κιβωτό; Τί ἔπρεπε νὰ κάμουν οἱ ἄνθρωποι, διὰν ἄρχισε ὁ κατακλυσμός;*

7. Ἡ θυσία τοῦ Νῶε.

Ὅταν ἔπαψε νὰ βρέχη, ὁ Νῶε ἐπερίμενε μερικές ἡμέρες καὶ ὕστερα ἄνοιξε ἓνα παράθυρο καὶ ἀπόλυσε ἓνα κόρακα. Μὰ αὐτὸς δὲν ξαναγύρισε γιατί βρῆκε τὰ πτώματα πνιγμένων καὶ ἔτρωγε. Σὰν ἐπέρασαν ἑπτὰ ἡμέρες ἔστειλε ἓνα περιστέρι. Ἐκεῖνο ξαναγύρισε. Ὁ Νῶε ἐκατάλαβε πὼς ἀκόμα εἶχε νερά. Ὑστερα ἀπὸ ἑπτὰ ἡμέρες ξανάστειλε τὸ περιστέρι. Ἐκεῖνο ἐγύρισε πάλι μὲ ἓνα κλωνάρακι ἐληῆς στὴ μύτη. Ὁ Νῶε κατάλαβε πὼς τὰ νερά ὀλιγόστεψαν. Ὑστερα ἀπὸ ἑπτὰ ἡμέρες ξαναπόλυσε τὸ περιστέρι ποῦ δὲν ξαναγύρισε πιά. Τότε ὁ Νῶε ἄνοιξε τὴν κιβωτό, κατέβηκε κ' ἔκαμε θυσία στὸν Θεό.

Ἄφοῦ ἔπαψε νὰ βρέχη καὶ ἐπέρασε ἀρκετὸς καιρὸς ὁ Νῶε ἀπεφάσισε νὰ βγῆ ἀπὸ τὴν κιβωτό. Ἄλλὰ δὲν ἤξερε ἂν ἀπεσύρθηκαν τὰ νερά κ' ἐστέγνωσε ἡ γῆ. Γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἄνοιξε ἓνα παραθυράκι τῆς κιβωτοῦ καὶ ἀπόλυσε ἓνα κόρακα. Ἐκεῖνος ἐπέταξε χαρούμενος, μὰ δὲν ἐπέστρεψε διόλου πίσω, γιατί βρῆκε τὰ πνιγμένα κορμιὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἔτρωγε. Ὁ Νῶε κατάλαβε τί ἔγινε καὶ ἀφοῦ ἐπέρασαν ἑπτὰ ἡμέρες, ἄνοιξε τὸ παραθυράκι τῆς Κιβωτοῦ καὶ ἀπόλυσε, ὄχι ὅμως κόρακα τώρα πιά, ἀλλὰ ἓνα ἀθῶο περιστέρι. Τὸ ἄκακο αὐτὸ πουλί, ἐπέταξε δεξιά καὶ ἀριστερά, μὰ πουθενὰ δὲν βρῆκε μέρος νὰ σταθῆ καὶ γι' αὐτὸ ξαναγύρισε στὴν κιβωτό του. Κατάλαβε τότε ὁ Νῶε πὼς ὅλη ἡ γῆ εἶναι σκεπασμένη ἀκόμα μὲ ἄφθονα νερά.

Ἐπέρασαν ἀκόμα ἑπτὰ ἡμέρες καὶ ἄφησε τὸ περιστέρι νὰ πετάξῃ πάλι. Ἐκεῖνο ἀφοῦ ἐπέταξε δεξιά καὶ ἀριστερά ὕστερα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ἐγύρισε πάλι κρατώντας στὴ μύτη του ἓνα κλωνάρι ἐληῆς.

— Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπε ὁ Νῶε. Φάνηκαν οἱ κάμποι τῆς γῆς καὶ δεῖγμα οἱ ἐληές. Τώρα εἶναι χαρούμενοι ὅλοι, γιατί πλησιάζουν οἱ μέρες νὰ βγοῦν καὶ νὰ πατήσουν τὴν εὐλογημένη ξηρά.

Κι' ἀλήθεια. Ἐπέρασαν ἀκόμα ἑπτὰ ἡμέρες καὶ τὸ περιστέρι ἀφέθηκε ἐλεύθερο, μὰ τὴν φορὰ αὐτή, δὲν ξαναγύρισε. Εὐρῆκε στεριά, τοὺς κάμπους μὲ τὰ δένδρα τους κι' ἀνάμεσά τους σποράκια καὶ ἔκατσε καὶ ἔτρωγε. Κατάλαβε τότε ὁ Νῶε πὼς στέρευσαν τελείως τὰ νερά καὶ γεμάτοι ὅλοι τους ἀπὸ ἀνέκφραστη χαρά, ἄνοιξαν τὴν πόρτα τῆς Κιβωτοῦ καὶ βγῆκαν ἀνθρωποὶ καὶ ζῶα ἔξω στὴ χαρὰ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Νῶε μὲ τὰ παιδιὰ του καὶ τὶς νυφάδες του μόλις ἐπάτησαν στὴ γῆ, ἔστησαν βωμὸ καὶ ἐκεῖ ἐπάνω του προσέφεραν θυσία στὸ Σωτήρα τους Θεό.

Ὁ Θεὸς εὐχαριστήθηκε πολὺ καὶ τοὺς ἔδωκε σημεῖο του, ὅτι δὲν θὰ ξανακάνῃ στὸν κόσμον κατακλυσμό. Τοὺς

ἔδωκε δηλαδή τὸ Οὐράνιο τόξο. Καὶ ἀλήθεια ἀπὸ τότε δὲν ξανάγινε κατακλυσμός.

8. Ὁ πύργος Βαβέλ.

Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ἐπλήθυναν τόσο, ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ ζήσουν γύρω ἀπὸ τὸ Ἀραράτ. Ἀπεφάσισαν τότε νὰ σκορπισθοῦν. Πρὶν χωρίσουν ὅμως θέλησαν γιὰ ἀνάμνηση καὶ γιὰ ν' ἀποχτήσουν δόξα νὰ κάνουν ἕνα Πύργο, ποὺ ἡ κορυφή του νὰ φθάσῃ στὸν οὐρανό. Ἀλλὰ τὴν ὑπερηφάνειά των αὐτὴ τὴν ἐτιμώρησε ὁ Θεός. Γιατὶ σὰν ὑψώθηκε ἄρκετὰ ὁ Πύργος τοὺς σύγχυσε τὶς γλώσσες καὶ δὲν μπορούσαν νὰ συνεννοηθοῦν. Ἔτσι ὁ Πύργος ἔμεινε στὴ μέση καὶ ὠνομάσθηκε Πύργος Βαβέλ.

Ὁ Νῶε εἶχε τρία παιδιά : τὸν Σὴμ, Χάμ καὶ Ἰάφεθ. Αὐτοὶ ἔκαμαν ἄλλα παιδιά. Καὶ ἔτσι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε, οἱ ὅποιοι σύμφωνα μὲ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐπληθύνθησαν, ζοῦσαν γύρω ἀπὸ τὸ Ἀραράτ εὐτυχισμένοι καὶ δοξάζοντες τὸν Θεόν. Ἐπέρασαν κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο 120 χρόνια περιπίου καὶ οἱ ἄνθρωποι ἔγιναν τόσο πολλοί, ὥστε δὲν ἐπαρκοῦσε ὁ γύρω χώρος γιὰ νὰ ζήσουν καὶ ἀπεφάσισαν νὰ χωρισθοῦν καὶ νὰ σκορπισθοῦν σὲ διάφορα μέρη τῆς γῆς. Πρὶν νὰ φύγουν θέλησαν νὰ κτίσουν ἐκεῖ κοντά, στὴ χώρα Σεννάρ, ἕνα πύργο τόσο ὑψηλό, ὥστε ἡ κορυφή του νὰ φθάσῃ στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ καταστήσουν ἔτσι τὸ ὄνομα των ἔνδοξο. Ἄρχισε δηλαδή νὰ τοὺς πιάνη ἡ ἁμαρτία τῆς ὑπερηφάνειας, ποὺ τόσο πολὺ μισεῖ ὁ Θεὸς καὶ τιμωρεῖ. Καὶ ὅπως ἦταν ἐπόμενο, ἐτιμώρησε καὶ αὐτοὺς ἄρκετὰ. Ἀφοῦ δηλαδή τοὺς ἀφῆκε νὰ προχωρήσουν ἄρκετὰ στὴν οἰκοδόμησι μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ καταλάβουν, ὅτι ματαιοπονοῦν καὶ θὰ μετανοήσουν καὶ εἶδε ὅτι δὲν ἔννοοῦσαν νὰ πάψουν, ἐπέφερε τόση σύγχυσι στὴ γλῶσσα των, ὥστε ὁ ἕνας δὲν μπορούσε νὰ ἐννοήσῃ τί ἔλεγε ὁ ἄλλος. Ζητοῦσε πέτρες καὶ τοῦ ἔδινε νερό. Ζητοῦσε ψωμί καὶ τοῦ ἔδινε λάσπες κλπ. Τότε ἀναγκάσθησαν ν' ἀφήσουν στὴ μέση τὸν πύργον των, ποὺ ὠνομάσθηκε «Πύργος Βαβέλ» δηλαδή «σύγχυσις γλωσσῶν».

Ἀπὸ τότε διεμορφώθηκαν οἱ διαφορὲς γλώσσες τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε διεσκορπίσθησαν σὲ ὅλη τὴ γῆ. Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Σὴμ ἔμειναν στὴν Ἀσία, τοῦ Χάμ ἐπῆγαν στὴν Ἀφρικὴ καὶ τοῦ Ἰάφεθ ἦρθαν στὴν Εὐρώπη.

Ἐρωτήσεις.— Γιατὶ ἐπληθύνθησαν τόσο ἐνωρὶς οἱ ἀπόγονοι τοῦ Νῶε ; Γιατὶ ὁ Θεὸς ἐσύγχυσε τὶς γλώσσες των, διὰν ἔκτιζαν τὸν πύργο ; Ἀπὸ πότε οἱ ἄνθρωποι μιλοῦν διάφορες γλώσσες ;

Β' ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

9. Ὁ Ἀβραάμ.

Μετὰ τὸν κατακλυσμὸ οἱ ἄνθρωποι ἄρχισαν νὰ λησμονοῦν τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ διαλέξῃ ἕνα λαό, πού νὰ τὸν λατρεύῃ καὶ πού ἀπ' αὐτὸν νὰ βγῆ ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου. Ἔπρεπε γι' αὐτὸ νὰ βρῆ τὸν γεννάρχη. Καὶ σὰν τέτοιον εὗρηκε ἕναν εὐσεβῆ καὶ δίκαιο ἄνθρωπο, πού κατοικοῦσε στὴ Χαρρὰν καὶ λεγόταν Ἀβραάμ. Σ' αὐτὸν εἶπε νὰ φύγῃ καὶ νὰ πάῃ στὴ Χαναάν. Ὁ Ἀβραάμ ὑπάκουσε καὶ ἔφυγε γιὰ τὴ Χαναάν μετὰ τὸν ἀνεψιὸ του Λώτ. Ἡ Χαναάν ὠνομάσθηκε «γῆ τῆς ἐπαγγελίας» καὶ ὁ Ἀβραάμ «Ἑβραῖος» δηλ. Περάτης, γιὰτὶ ἐπέρασε τὸν Ἰορδάνη ποταμό.

Ἀφοῦ ἐπέρασαν ἀρκετὰ χρόνια οἱ ἄνθρωποι ἐλησμόνησαν καὶ τὸ κακὸ τοῦ κατακλυσμοῦ καὶ τὸ πάθημα τοῦ Πύργου Βαβέλ. Ἀρχισαν νὰ γίνονται κακοὶ καὶ νὰ μὴ πιστεύουν στὸν ἀληθινὸ Θεό, ἀλλὰ νὰ προσκυνοῦν γιὰ Θεοὺς διάφορα κτίσματα ὅπως π. χ. τὸν ἥλιο, τὸ φεγγάρι, τὴν φωτιά, τὸν ἀέρα κ.λ.π. Ὁ Θεὸς πού ἔβλεπε τὸν κατήφορο αὐτὸν τῆς ἀνθρωπότητος, σὰν Πανάγαθος πού εἶναι, ἀπεφάσισε νὰ στείλῃ τὸν υἱὸ του γιὰ νὰ διδάξῃ στοὺς ἀνθρώπους τὴν ἀλήθεια καὶ νὰ τοὺς δείξῃ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ, πού ἔχασαν. Καὶ γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν ἀπεφάσισε νὰ διαλέξῃ καὶ νὰ δημιουργήσῃ ἕνα λαό, προωρισμένο νὰ φυλάτῃ τὴν πίστι καὶ τὴν λατρεία στὸν Θεό, καὶ ἀπὸ αὐτὸν τὸν λαὸν ἀργότερα νὰ γεννηθῆ ὁ Μεσσίας, δηλαδή, νὰ σαρκωθῆ ὁ υἱὸς του. Μὰ γιὰ νὰ γίνῃ αὐτὸ ἔπρεπε πρῶτα νὰ βρῆ τὸν γεννάρχη δηλ. ἐκεῖνον, ἀπὸ τὸ γένος τοῦ ὁποίου θὰ ἔβγαινε ὁ διαλεχτὸς λαός. Καὶ τὸν βρῆκε μετὰ τὸν ἐξῆς τρόπο :

Σὲ μιὰ πόλι τῆς Μεσοποταμίας Χαρρὰν, ἐζοῦσε ἕνας ἄνθρωπος εὐσεβῆς καὶ ἐνάρετος, ὁ Ἀβραάμ. Αὐτὸς ἔμενε πάντοτε πιστὸς στὸ Θεὸ καὶ ἔκανε τὸ θέλημά του. Αὐτὸν ἀπεφάσισε ὁ Θεὸς νὰ κάμῃ γεννάρχη τὸν λαοῦ, πού θὰ ἀκολουθοῦσε πάντοτε τὶς ἐντολές του καὶ ἀπὸ τὸν ὅποιον θὰ ἔβγαινε ὁ σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐφανερώθηκε λοιπὸν μιὰ μέρα σ' αὐτὸν ὁ Θεὸς καὶ τὸν διέταξε νὰ πάρῃ μαζί του

τὴν γυναῖκα του Σάρρα, τὸν ἀνεψιό του Λῶτ καὶ ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του, νὰ ἀφήσῃ τὴν πατρίδα του καὶ τὸ σπίτι του καὶ νὰ μετοικήσῃ ἐκεῖ, πού τὸν ὠδηγοῦσε ὁ Θεός, γιατί ἡ πατρὶς του ἐγένετο ἀπὸ κακοὺς ἀνθρώπους.

— Ἐγώ, εἶπε ὁ Θεός, θὰ σὲ εὐλογήσω καὶ θὰ σὲ κάνω πατέρα μεγάλου ἔθνους καὶ με σένα θὰ εὐλογηθοῦν ὅλα τὰ ἔθνη τῆς γῆς.

Ὁ Ἀβραάμ πρόθυμα ὑπάκουσε στὴν ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἐπῆρε τὴν γυναῖκα του, τὸν ἀνεψιό του καὶ τὰ ὑπάρχοντά του καὶ μετοίκησε στὴ γῆ Χαναάν. Ἐπειδὴ γιὰ νὰ φθάσῃ στὴν Χαναάν ἐπέρασε τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ὠνομάσθηκε Ἑβραῖος (δηλαδὴ περάτης - διαβάτης). Ἀπὸ τότε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ ὠνομάσθησαν Ἑβραῖοι.

Μόλις ὁ Ἀβραάμ ἔφθασε στὴ γῆ Χαναάν, σὲ μιὰ πόλι, πού τὴν ἔλεγαν Βαιθίλ ἔκτισε ἀμέσως θυσιαστήριον καὶ προσέφερε θυσία στὸν Θεό, πού τὸν ἔφερε στὴν εὐλογημένη ἐκείνη γῆ.

Ἐρωτήσεις.— Γιατί ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Ἀβραάμ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Χαρράν; Γιὰ ποῖο σκοπὸ ὁ Θεὸς ἐξέλεξε τὸ ἐβραϊκὸ γένος; Γιατί οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀβραάμ ὠνομάσθησαν Ἑβραῖοι;

10. Ἀβραάμ καὶ Λῶτ.

Στὸν πλοῦσιο τόπο τῆς Χαναάν ἐζοῦσαν εὐτυχισμένες οἱ οἰογένειες τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Λῶτ. Ἀλλὰ ἐπειδὴ τὰ κοπάδια των ἐπλήθυναν πολὺ καὶ οἱ τσοπάνηδες ἐμάλωναν μεταξύ των ἀπεφάσισαν νὰ χωρίσουν. Καὶ ὁ μὲν Ἀβραάμ ἔμεινε ἐκεῖ, στὴ γῆ πού λεγόταν Χεβρών, ὁ δὲ Λῶτ ἐπῆγε κοντὰ στὸν Ἰορδάνην, σ' ἓνα τόπο πού λεγόταν Σόδομα καὶ Γόμορα.

Μέσα στὸν ὠμορφο καὶ πλοῦσιο τόπο τῆς Χαναάν, με τὰ πολλὰ νερά καὶ λειβάδια, με τὰ διάφορα δένδρα, τὴν πολλὴ βοσκή, ἐζοῦσε ὁ Ἀβραάμ με τὸν ἀνεψιό του τὸν Λῶτ καὶ τὶς οἰκογένειές των εὐτυχισμένοι. Τὰ κοπάδια τους, πού εὐρήκαν πλούσια τροφὴ ἐπλήθυναν τόσο, ὥστε νὰ μὴν τὰ χωράῃ ὁ τόπος. Γι' αὐτὸ καθημερινῶς οἱ τσοπάνηδες τοῦ Ἀβραάμ ἐμάλωναν με τοὺς τσοπάνηδες τοῦ Λῶτ. Τὴν γκρίνια τους ἐκείνη τὴν ἔμαθε ὁ Ἀβραάμ καὶ ἐπειδὴ διόλου δὲν τοῦ ἄρεσαν οἱ φιλονεικίες, ἐκάλεσε τὸν ἀνεψιό του καὶ τοῦ εἶπε :

— Παιδί μου Λῶτ, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ μαλώνουν κάθε

τόσο για τὴν βοσκὴ οἱ τσοπάνηδες μας. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ χωρίσωμε. Ἡ γῆ ποὺ βλέπετε εἶναι ὅλη δική μας. Διάλεξε καὶ πάρε ὅπου σοῦ ἀρέσει.

Χωρὶς νὰ φέρη καμμιά ἀντίρρηση ὁ Λῶτ, δεχτηκε καὶ μάλιστα προτίμησε κ' ἐπῆρε τὸ μέρος, ποὺ εἶναι κοντὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμό, ἐπειδὴ ἐκεῖνο ἦταν πολὺ πλούσιο, μιὰ καὶ τὸ ἐπότιζε καλὰ κάθε φορά, ποὺ ἐπλημμύριζε, ὁ Ἰορδάνης ποταμός. Τὸ μέρος, ποὺ ἐπῆγε λεγόταν Σόδομα καὶ Γόμορα. Ὁ Ἀβραάμ κατοίκησε στὴ γῆ, ποὺ λέγεται Χεβρών κ' ἐκεῖ κοντὰ στὴ δρῦ τοῦ Μαμβρῆ ἔκτισε θυσιαστήριο στὸν Θεὸ καὶ ἔστησε τὴν σκηνή του. Εὐλογηθεὶς ἀπὸ τὸν Θεὸ ἔγινε πλουσιώτατος καὶ ἀπέχτηκε μεγάλη δύναμι στὴ Χαναάν.

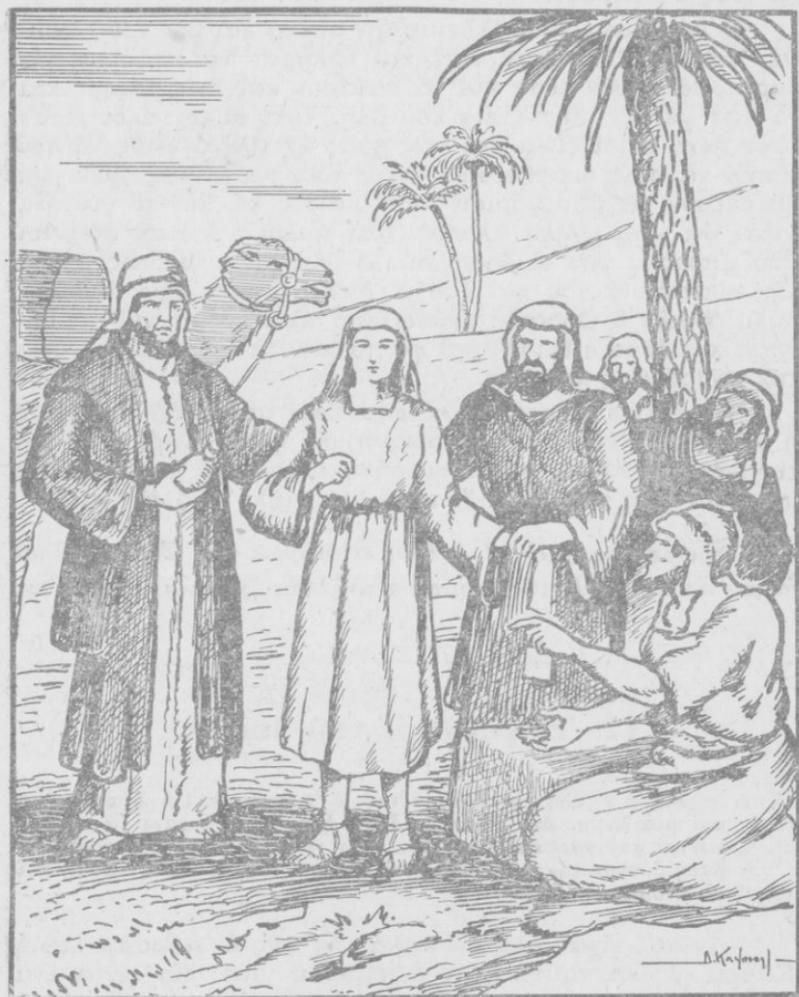
*Ἐρωτήσεις. — Γιατί ἐπλήθυναν τὰ κοπάδια τοῦ Ἀβραάμ ;
Γιατί ἐχώρισαν ὁ Ἀβραάμ καὶ ὁ Λῶτ ; Γιατί εὐλογήθηκε ὁ Ἀβραάμ ἀπὸ τὸν Θεόν ;*

11. Σόδομα καὶ Γόμορα.

Οἱ κάτοικοι τῶν Σοδόμων καὶ Γομόρων, ποὺ κατοίκησε ὁ Λῶτ, ἦταν κακοί, ἀσεβεῖς καὶ διεφθαρμένοι. Καὶ ὁ Θεὸς ἀπεφάσισε νὰ τοὺς καταστρέψῃ. Παρήγγειλε στὸν Λῶτ νὰ φύγῃ μὲ τὴν οἰκογένειά του καὶ κανεῖς τῶν νὰ μὴ γυρίσῃ τὸ κεφάλι του πίσω νὰ ἰδῇ τί γίνεται, γιατί θὰ γίνῃ στήλη ἄλατος. "Ὅταν ἔγινε αὐτὸ ὁ Θεὸς ἔριξε φωτιά κ' ἔκαψε τὰ Σόδομα καὶ Γόμορα. Ἡ γυναίκα ὁμως τοῦ Λῶτ δὲν κρατήθηκε. Ἐγύρισε κ' ἐκοίταξε καὶ τότε ἀμέσως ἐμαρμαρώθηκε, ἔγινε μιὰ στήλη ἀπὸ ἄλατι.

Ἐνῶ ὁ Ἀβραάμ ἐζούσε εἰρηνικὰ καὶ εὐτυχισμένα στὴ Χεβρών, δὲν γινόταν τὸ ἴδιο καὶ στοῦ Λῶτ. Στὰ Σόδομα καὶ Γόμορα κατοικοῦσαν ἄνθρωποι ἄπιστοι, κακοὶ καὶ πολὺ διεφθαρμένοι καὶ ἀμετανόητοι. Γι' αὐτὸ ὁ Θεός, γιὰ τίς πολλὰς κακὰς πράξεις τους, ἀπεφάσισε νὰ τοὺς τιμωρήσῃ, ρίχνοντας φωτιά ἀπὸ τὸν Οὐρανό, ποὺ νὰ τοὺς κάψῃ. Μὰ τί θὰ γινόταν ὁ Λῶτ ποὺ ἦταν καλὸς ἄνθρωπος ; Θὰ καταστρέφονταν καὶ αὐτός ; "Ὁχι βέβαια, γιατί ὁ Θεὸς πάντοτε φυλάει τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους. "Ἔστειλε λοιπὸν τρεῖς ἀγγέλους νὰ πᾶν νὰ βροῦν ἐκεῖ στὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα τὸν Λῶτ καὶ νὰ τοῦ εἰποῦν νὰ πάρῃ τὴν οἰκογένειά του καὶ νὰ φύγῃ ἀπὸ ἐκεῖ γρήγορα.

Οἱ τρεῖς ξένοι ἔφθασαν στὰ Σόδομα, κοντὰ στὸ σπίτι τοῦ Λῶτ, ποὺ μόλις τοὺς εἶδε ἔτρεξε καὶ τοὺς ἐκάλεσε μέσα στὸ σπίτι του.

... Καί οἱ ἀδελφοί του ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ εἰς τοὺς ἐμπόρους..

• Ἐκεῖνοι ἐδέχτηκαν κ' ἐπῆγαν. Μὰ οἱ Σοδομίτες μόλις ἔμαθαν πὼς τρεῖς ξένοι μῆκταν στὸ σπίτι τοῦ Λῶτ, ἐπῆγαν ἐκεῖ καὶ εἶπαν στὸν Λῶτ, νὰ τοὺς παραδώσῃ τοὺς ξένους γιὰ νὰ τοὺς σκοτώσουν.

Ὁ Λῶτ ὅμως τοὺς ἔκλεισε τὴν πόρτα καὶ δὲν τοὺς ἄνοιγε. Ἐκεῖνοι ἐθύμωσαν τότε καὶ θέλησαν νὰ σπάσουν τὴν πόρτα, νὰ μποῦν μέσα καὶ νὰ σφάξουν καὶ τοὺς ξένους καὶ τὸ Λῶτ μὲ τὴν οἰκογένειά του ὅλη. Τότε οἱ ἄγγελοι εἶπαν στὸν Λῶτ, ποιοὶ εἶναι καὶ πὼς τοὺς ἔστειλε ὁ Θεὸς νὰ τοῦ εἰποῦν νὰ φύγῃ μὲ τὴν οἰκογένειά του. Φεύγοντας ὅμως νὰ προσέξουν νὰ μὴν γυρίσῃ πίσω κανεὶς νὰ ἰδῇ τί γίνεται, γιατί θὰ γίνῃ στήλῃ ἅλατος. Καὶ ἀμέσως ἔγιναν ἄφαντοι ἀπὸ μπροστά του οἱ ἄγγελοι. Ὁ Λῶτ τότε ἀμέσως ἐπῆρε τὴν οἰκογένειά του καὶ ἔφυγε. Μόλις βγῆκε ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, ἄνοιξε ὁ Οὐρανὸς ἐπάνω ἀπὸ τὰ Σόδομα καὶ τὰ Γόμορα καὶ ἔβρεξε θειάφι καὶ φωτιά καὶ τὰ ἔκαψε ὅλα : σπῖτια, ἀνθρώπους καὶ ζῶα.

Δὲν ἔμεινε τίποτε ἀπολύτως. Ἐκεῖ ποὺ ἐβάδιζαν ὅμως ἡ γυναῖκα τοῦ Λῶτ, σὰν περίεργη ποὺ ἦταν, ἐγύρισε νὰ ἰδῇ τί γίνεται πίσω της καὶ ἐτιμωρήθηκε, γιὰ τὴν παρακοή της στὴν διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἔγινε στήλῃ ἀπὸ ἀλάτι.

Ἐρωτήσεις.— Γιατὶ ὁ Θεὸς ἐτιμώρησε τοὺς Σοδομίτες καὶ ἔσωσε τὸν Λῶτ; Γιατὶ ἡ γυναῖκα τοῦ Λῶτ ἔγινε στήλῃ ἅλατος;

12. Ἡ γέννησι τοῦ Ἰσαάκ.

Μέσα σ' ὅλη τὴν εὐτυχία τους ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα εἶχαν καὶ μιὰ λύπη. Δὲν εἶχαν παιδιά! Αὐτὸ τοὺς ἔκαμνε νὰ πικραίνονται καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸν νὰ τοὺς δώσῃ ἕνα παιδί. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή τους καὶ τοὺς ἔδωσε ἕνα ἀγοράκι, ποὺ τὸ ὠνόμασαν Ἰσαάκ.

Ἄν καὶ εἶχαν ὅλα τὰ καλὰ τῆς γῆς ὁ Ἀβραάμ καὶ ἡ Σάρρα μ' ὅλα ταῦτα ἦταν λυπημένοι, γιατί δὲν εἶχαν ἕνα παιδί, γιὰ νὰ τοὺς στηρίξῃ στὰ γηρατεία των καὶ νὰ τὸ ἀφήσουν κληρονόμο. Καὶ οὔτε εἶχαν ἐλπίδα πιά νὰ γεννήσουν παιδί, ἀφοῦ ἦταν πολὺ γέροι. Καὶ ὅμως δὲν ἔπαυσαν νὰ προσεύχωνται στὸν Θεὸ καὶ νὰ παρακαλοῦν νὰ τοὺς δώσῃ ἕνα ἀγοράκι. Ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ τοῦ Ἀβραάμ καὶ μιὰ μέρα ἐκεῖ ποὺ καθόταν, ἔξω ἀπὸ τὴ σκηνὴ του, κάτω ἀπὸ τὴ σκιά τοῦ δένδρου τῆς αὐλῆς του,

βλέπει κεί κοντά στο σταυροδρόμι, να περνοῦν τρεῖς ξένοι. Κατάλαβε τὴν κούρασί τους καὶ ἀφοῦ ἔτρεξε καὶ τοὺς βρῆκε τοὺς εἶπε : «Καλοὶ μου ἄνθρωποι, εἰσθε κουρασμένοι. Περάσατε ἀπὸ τὸ φτωχικό μου νὰ φάτε ὅ,τι βρεθῆ καὶ νὰ ξεκουρασθῆτε».

Οἱ τρεῖς ξένοι ἔφαγαν μὲ ὄρεξι καὶ εὐχαριστήθηκαν ἀπὸ τὴν περιποίησι. Οἱ τρεῖς ἐκεῖνοι ἦταν ἄγγελοι ποὺ τοὺς ἔστειλε ὁ Θεός. Ἀφοῦ ξεκουράσθηκαν καὶ ἐτοιμάσθηκαν νὰ φύγουν, γυρίζει ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς τρεῖς καὶ λέει : «Ἀβραάμ... ἡ γυναῖκα σου ἢ Σάρρα θὰ γεννήσῃ ἕνα χαριτωμένο παιδάκι». Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ ἄκουσε ἡ Σάρρα καὶ ἐπειδὴ ἦταν πολὺ γρηά, ἐνενήντα χρονῶν καὶ ὁ ἄντρας τῆς πάνω ἀπὸ ἑκατὸ ἐγέλασε, γιατί τῆς φάνηκε ἀδύνατο σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία νὰ κάμῃ παιδί. Ὁ ξένος τότε γύρισε καὶ εἶπε στὸν Ἀβραάμ : «Γιατὶ γέλασε ἡ γυναῖκα σου ἢ Σάρρα ; Δὲν ξέρει ὅτι ὅσα εἶναι ἀδύνατα στοὺς ἀνθρώπους εἶναι δυνατὰ στὸ Θεό ;» Καὶ ἀμέσως ἔγιναν ἀφαντοί.

Πραγματικά, ἐπέρασε ὠρισμένος καιρὸς καὶ ἡ γρηά Σάρρα ἐγέννησε ἕνα χαριτωμένο ἀγόρι, ποὺ ὁ πατέρας τοῦ τὸ ὠνόμασε Ἰσαάκ.

*Ἐρωτήσεις.— Γιατὶ ὁ Θεὸς ἔδωσε παιδί στὸν Ἀβραάμ ;
Εὐχαρίστησε τὸν Θεὸ ἢ φιλοξενία ποὺ ἔκαμε ὁ Ἀβραάμ στοὺς
ξένους ; Πῶς πρέπει νὰ ζητοῦμε ἕνα καλὸ ἀπὸ τὸν Θεό ;*

13. Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ.

Ὁ Θεὸς θέλοντας νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι καὶ τὴν ὑπακοή τοῦ Ἀβραάμ τὸν διέταξε νὰ θυσιάσῃ τὸ γιουί του. Ὁ Ἀβραάμ λυπήθηκε, ἀλλὰ ὑπάκουσε στὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Ἐφόρτωσε τὸν Ἰσαάκ μὲ ξύλα καὶ ἀνέβηκαν στὸ βουνό. Ἐκεῖ εἶπε στὸν Ἰσαάκ, ὅτι θὰ τὸν θυσιάσῃ κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰσαάκ δὲν ἔφερε ἀντίρρηση, ἀφοῦ ὁ καλὸς Θεὸς τὸ ἤθελε. Ὄταν ἀναψαν τὴ φωτιά, ὁ Ἀβραάμ ἔβαλε τὸν Ἰσαάκ ἐπάνω στὰ ξύλα καὶ ἔβγαλε τὸ μαχαίρι νὰ τὸν σφάξῃ, τότε ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοῦ λέη : Ἀβραάμ, μὴν πειράξῃς τὸ παιδί σου. Ὁ Θεὸς ἐδοκίμασε τὴν πίστι σου ! Ἐγύρισε τότε ὁ Ἀβραάμ καὶ εἶδε ἕνα κριάρι, ποὺ εἶχε μπερδεμένα τὰ κέρατα στὰ κλαριά. Αὐτὸ ἐπῆρε καὶ ἐθυσίασε.

Ὁ Ἀβραάμ μὲ τὴν Σάρρα καὶ τὸ ἀγαπημένο μονάκριβο παιδί τους τὸν Ἰσαάκ, ἐζοῦσαν πολὺ εὐτυχισμένα ἐκεῖ, στὴν Χαναάν.

Μιὰ μέρα ὁ Θεὸς γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστι καὶ τὴν

ὕπακοή τοῦ Ἀβραάμ πρὸς αὐτόν, τοῦ εἶπε : Ἀβραάμ, νὰ πάρῃς τὸν πολυαγαπημένο σου τὸν Ἰσαάκ καὶ νὰ πᾶς ἐκεῖ στὸ βουνό, ποῦ βλέπεις καὶ νὰ τὸν κάμῃς θυσία στὸ Θεό σου.

Ὁ Ἀβραάμ μόλις ἄκουσε τὴ διαταγὴ αὐτὴ τοῦ Θεοῦ ἔρράγισε ἢ καρδιά του. Ὑπακούει ὅμως πρόθυμα στὴ διαταγὴ του ἐκείνη, λέγοντας μέσα του : «Τὸ παιδί αὐτὸ μοῦ τὸ ἔδωσε ὁ Θεός. Τοῦ Θεοῦ λοιπὸν εἶναι».

Ἔτσι λοιπὸν ἀφοῦ ἐσκέφθη καλεῖ τὸν Ἰσαάκ καὶ τοῦ λέει : «Πᾶμε παιδί μου ἐκεῖ στὸ βουνὸ νὰ κάνωμε μιὰ θυσία». Σὰν ἔφθασάν ἐκεῖ στὸ βουνὸ τὸ παιδί συνεκέντρωσε ζύλα καὶ ὁ πατέρας ἐτοίμασε τὸ θυσιαστήριο. Τότε ὁ Ἰσαάκ λέει στὸν πατέρα του : «Πατέρα, ὅλα εἶναι ἐτοιμα. Τὸ θῦμα ὅμως ποῦ θὰ προσφερθῇ θυσία ποῦ εἶναι ;» Τότε ὁ πατέρας τοῦ ἀπάντησε : «Ἐσὺ εἶσαι, παιδί μου. Ἐσένα μοῦ εἶπε ὁ Θεός νὰ ἔλθω νὰ θυσιάσω». Ὁ Ἰσαάκ, ποῦ ἄκουσε ὅλα αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ πατέρα του δὲν ἔφερε καμμιά ἀντίρρηση καὶ εἶπε : «Ἀφοῦ ὁ Θεός τὸ διέταξε, ἄς γίνῃ σύμφωνα μὲ τὸ θέλημά του». Καὶ παραδόθηκε στὰ χέρια τοῦ πατέρα του, λέγοντας πρὸς αὐτόν. «Πατέρα κάνε με ὅ,τι σοῦ εἶπε ὁ καλὸς Θεός». Ὁ Ἀβραάμ τότε ἀνέβασε τὸ παιδί ἐπάνω στὸ θυσιαστήριο καὶ ἀφοῦ τὸ ἔδεσε καλά, κατόπιν μὲ τὸ ἀριστερό του χέρι, τοῦ ἔπιασε τὸ κεφάλι καὶ μὲ τὸ δεξιὸ τράβηξε τὸ μαχαίρι του νὰ τὸ σφάξῃ.

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἓνας ἄγγελος ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ Ἀβραάμ καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούσθηκε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ, ποῦ τοῦ ἔλεγε : «Φθάνει Ἀβραάμ, παιδί μου. Μὴν θυσιάζῃς τὸ παιδί σου. Εἶδε ὁ Θεός πόσο πιστεύεις σ' αὐτόν, τὸν σέβασαι καὶ ἐκτελεῖς τὶς διαταγές του. Πάρε τὸ κριάρι ἐκεῖ δίπλα καὶ κάνε τὸ θυσία, ἀντὶ τοῦ παιδιοῦ σου». Ὁ Ἀβραάμ κατασυγκινημένος ἀπὸ τὴν ἀγάπη καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Θεοῦ, ἔλυσε τὸ παιδί του ἀπὸ τὸ θυσιαστήριο καὶ προσέφερε θυσία τὸ κριάρι, εὐχαριστῶντας τὸ Θεὸ γιατί τοῦ ἐχάρισε τὸ παιδί του τὸ ἀγαπημένο. Καὶ ὁ Ἰσαάκ γονατιστὸς εὐχαρίστησε τὸ Θεὸ γιατί τοῦ χάρισε τὴ ζωὴ του.

Κατόπιν καὶ οἱ δυὸ γεμάτοι χαρὰ ἐγύρισαν στὸ σπίτι τους, ὅπου διηγήθηκαν ὅλα στὴ Σάρρα καὶ ἐκείνη ἐθαύμασε καὶ ἐδόξασε τὸν μεγάλου προστάτη καὶ βοηθὸ τους, τὸν Θεό.

Ἐρωτήσεις.—Γιατὶ ὁ Θεὸς διέταξε τὸν Ἀβραάμ νὰ θυσιάσῃ τὸ παιδί του; Ὁ Ἀβραάμ ἔκανε καλὰ ποῦ ὑπάκουσε; Ὁ Ἰσαάκ διὰν ἄκουσε πὼς θὰ θυσιασθῇ τί εἶπε;

14. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ.

Ἡ Σάρρα πέθανε σὲ ἡλικία 120 ἐτῶν. Ὁ Ἀβραάμ τότε ἀπεφάσισε νὰ παντρέψῃ τὸν Ἰσαάκ. Ἔστειλε τὸν πιστὸ ὑπηρέτη του Ἐλιέζερ φορτωμένο δέκα καμήλες ἀπὸ δῶρα στὴ Μεσοποταμία γιὰ νὰ βρῆ μιὰ καλὴ γυναίκα γιὰ τὸ γιοῦ του. Σὰν ἔφθασε στὴν πόλι τῆς Μεσοποταμίας Χαράν ὁ Ἐλιέζερ ἐκάθησε νὰ ξεκουρασθῇ αὐτὸς καὶ οἱ καμήλες του σ' ἕνα πηγάδι. Σὲ λίγο ἦρθε ἡ κόρη τοῦ Βαθουήλ, Ρεδέκκα, νὰ βγάλῃ νερό. Ὁ Ἐλιέζερ τῆς ἐζήτησε καὶ ἐκείνη εὐχαρίστως ἔβγαλε νερό κι' ἐπότισε τὶς καμήλες του κι' ἐκάλεσε τὸν ξένο στὸ σπίτι της. Ἐκεῖ ὁ Ἐλιέζερ φανέρωσε τὸν σκοπὸ του κ' ἐζήτησε τὴ Ρεδέκα γιὰ γυναίκα τοῦ Ἰσαάκ. Ἐκεῖνοι ἐδέχθησαν.

Ὅλοι τώρα στὸ σπίτι τοῦ Ἀβραάμ ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι καὶ ἐδόξαζαν τὸν παντοδύναμο Θεό. Ἡ Σάρρα ὄμως, ὅταν ἔγινε 120 χρονῶν, ἀπέθανε καὶ ὁ Ἀβραάμ τὴν ἔθαψε στὸν οἰκογενειακὸ του τάφο, στὴ Χεθρών. Στὸ μεταξὺ ὁ Ἰσαάκ ἔγινε ἄνδρας καὶ ὁ πατέρας του θέλησε νὰ τὸν παντρέψῃ πρὶν πεθάνῃ. Μὰ δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ γυναίκα ἀπὸ τὴν Χαναάν, γιατί οἱ χαναναῖες ἦταν ἀσεβεῖς. Φώναξε τότε ἕνα πιστὸ καὶ παλαιὸ του ὑπηρέτη, ποὺ τὸν ἔλεγαν Ἐλιέζερ καὶ τὸν διέταξε νὰ πάῃ στὴν πατρίδα του, τὴν Μεσοποταμία καὶ νὰ βρῆ μιὰ κόπέλλα ποὺ νὰ ταιριάξῃ γιὰ νύφη τοῦ Ἰσαάκ. νὰ τὴν πάρῃ καὶ νὰ τὴν φέρῃ. Μ' εὐχαρίστησι ἐδέχθηκε ὁ Ἐλιέζερ. Ἐπῆρε δέκα καμήλες, τὶς φόρτωσε πλοῦσια καὶ πολλὰ δῶρα καὶ ἀποχαιρετώντας τὸν Κύριό του ἐτράβηξε γιὰ τὴν Μεσοποταμία.

Ἦστερα ἀπὸ πορεία, ποὺ βάσταξε πολλὲς ἡμέρες, ἔφθασε στὴν πόλι τῆς Μεσοποταμίας Χαράν κ' ἐκεῖ στὴν ἄκρη της, ποὺ ἦταν ἕνα πηγάδι, ἐκάθησε νὰ ξεκουρασθῇ αὐτὸς καὶ τὰ ζῶα του. Ἐσκεπτόταν πόσο βαρεῖα δουλειὰ τοῦ ἀνέθεσε ὁ κύριός του καὶ πῶς θὰ τὴν τελειώσῃ.

Ἦρθε σὲ ξένο μέρος, ποὺ κανένα δὲν γνωρίζει, μὰ δὲν ἀπελπίζεται, γιατί ξέρεי πῶς ἔχει βοηθό του τὸ Θεό. Γονατίζει καὶ κάνει θερμὴ προσευχὴ λέγοντας : «Βοήθησέ με, Θεέ μου, στὸ ἔργο, ποὺ μοῦ ἀνέθεσε ὁ κύριός μου». Νὰ λοιπὸν τὴν ὥρα ἐκείνη ἔρχεται στὸ πηγάδι μιὰ κόρη μὲ τὶς στάμνες της στὸ χέρι καὶ ἀμέσως ἄρχισε τὴν δουλειὰ της χωρὶς διόλου νὰ χάνῃ καιρό. Τὴν εἶδε ὁ Ἐλιέζερ, τοῦ ἄρεσε καὶ ἐνῶ ἐκείνη ἐγέμιζε τὶς στάμνες της, ἐκεῖνος ἀφοῦ εἶπε μέσα του, «νὰ κόρη, ποὺ ταιριάξῃ νὰ γίνῃ νύφη τοῦ Ἰσαάκ», ἐπλησίασε στὸ πηγάδι καὶ τῆς λέει :

— Καλὴ μου κόρη, δός μου λίγο νερὸ νὰ πιῶ καὶ νὰ δροσισθῶ...

Ἐκείνη τότε μὲ μεγάλη τῆς εὐχαρίστησι ὄχι μόνο τοῦ ἔδωκε, ἀλλὰ ἔβγαλε καὶ τοῦ ἐπότισε καὶ τὶς καμῆλες του. Ἀπὸ τὴν πρᾶξι τῆς αὐτῆς εὐχαριστήθηκε ὁ Ἐλιέζερ καὶ ἀφοῦ τὴν ῥώτησε ἔμαθε πῶς τὴν λένε Ρεβέκκα, ὅτι εἶναι κόρη τοῦ Βαθουήλ, γυιοῦ τοῦ Ναχώρ συγγενῆ τοῦ Ἀβραάμ.

Ὅταν τὰ ἄκουσε ὁ δοῦλος ἐχάρηκε κ' ἔβγαλε κ' ἔδωσε στὴν κόρη γιὰ δῶρο ἓνα ζευγάρι σκουλαρίκια καὶ ἓνα βραχιόλι. Ἐκείνη ἀφοῦ τὰ ἐπῆρε τοῦ εἶπε : «Κύριε, στὸ σπίτι μας ὑπάρχει μέρος νὰ μείνης ἐσὺ καὶ τὰ ζῶα σου. Μπορεῖς ἐκεῖ ἂν θέλης νὰ ἔλθης». Καὶ ἔτρεξε στὸ σπίτι τῆς, ὅπου διηγῆθηκε ὅλα στοὺς δικούς τῆς.

Ὁ ἀδελφός τῆς τότε, ὁ Λάβαν, ἀφοῦ τὰ ἄκουσε ὅλα καὶ εἶδε τὰ πλούσια δῶρα τῆς ἀδελφῆς του, ἔτρεξε νὰ συναντήσῃ τὸν ξένον, καὶ ἀφοῦ τὸν εὗρηκε, τὸν ἐπῆρε καὶ τὸν ἔφερε στὸ σπίτι του.

Ἐκεῖ ὠδήγησαν τὸν καλὸ τους τὸν ξένο σὲ πλούσιο τραπέζι, ποῦ ἐπίτηδες τὸ ἐτοίμασαν. Ὁ Ἐλιέζερ τότε τοὺς λέει : «Δὲν θὰ φάω ἂν δὲν σὰς πῶ τὸν σκοπό, γιὰ τὸν ὁποῖο μὲ ἔστειλε ἐδῶ ὁ κύριός μου, ὁ Ἀβραάμ». Καὶ τοὺς διηγῆθηκε ὅλα, ἀκόμη καὶ τὴν προσευχή, ποῦ ἔκαμε ἔξω ἐκεῖ στὸ πηγάδι, ὅταν ἔφθασε.

Τότε ὅλοι κατάλαβαν ὅτι εἶναι θέλημα Θεοῦ ἢ Ρεβέκκα νὰ γίνῃ γυναῖκα τοῦ Ἰσαάκ.

Ἐρώτησαν καὶ τὴν Ρεβέκκα, ἂν δέχεται καὶ ἐκείνη μὲ πολλὴ εὐχαρίστησι ἐδέχθηκε. Ὁ Ἐλιέζερ τότε ἔβγαλε ἀπὸ τοὺς σάκκους τοῦ πλούσια δῶρα καὶ ἔδωκε στὴ Ρεβέκκα καὶ σὲ ὅλους τοὺς δικούς τῆς. Ἔτσι ἀφοῦ ὅλοι τοὺς ἔφαγαν, γεμάτοι χαρὰ ἐκοιμήθηκαν.

Ἀφοῦ ξημέρωσε ὁ Θεὸς τὴν ἡμέρα ἐτοιμάσθηκε ἡ Ρεβέκκα, ἀποχαιρέτισε τοὺς δικούς τῆς καὶ ἔφυγε.

Ἀφοῦ περπάτησαν ἀρκετὲς ἡμέρες ἐπλησίασαν στὴ Χαναάν, ὅπου ὁ Ἰσαάκ βγῆκε ἔξω καὶ τοὺς ὑποδέχθηκε καὶ ὅλοι μαζί ἐπῆγαν στὸ σπίτι του, ὅπου ἔκαμε τὴν Ρεβέκκα γυναῖκα του κ' ἐζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Ἡ Ρεβέκκα πολὺ ἀγαποῦσε τὸν ἄνδρα τῆς καὶ πολὺ ἐσέβονταν καὶ ἐπεριποιόταν τὸν πεθερό τῆς, τὸν Ἀβραάμ, ποῦ πέθανε εὐχαριστήμενος σὲ ἡλικία 175 ἐτῶν καὶ τὸν ἔθαψαν κοντὰ στὸν τάφο τῆς μητέρας τους, τῆς Σάρρας.

Ἐρωτήσεις.— Γιατὶ δὲν ἀπελίσθηκε ὁ Ἐλιέζερ στὸ ξένο μέρος ποῦ ἐπῆγαινε; Μὲ τὴν προθυμία τῆς τί κέρδισε ἡ Ρεβέκκα; Πῶς φέρθηκε στὸν ἄνδρα τῆς καὶ στὸν πεθερό τῆς ἡ Ρεβέκκα; Ποῦ ἔθαψαν τὸν Ἀβραάμ, διὰ πένθανε;

15. Ὁ Ἡσαῦ πωλεῖ τὰ πρωτοτόκια.

Ὁ Ἰσαὰκ καὶ ἡ Ρεβέκκα ἀπόχτησαν δυὸ παιδιά : τὸν Ἡσαῦ καὶ τὸν Ἰακώβ. Ὁ Ἡσαῦ ἦταν δασύτριχος κ' ἔκανε τὸν κυνηγὸ, ὁ Ἰακώβ ἦταν λείος καὶ ἔβοσκε πρόβατα ἢ βοηθοῦσε τὴν μητέρα του στὶς δουλειές. Ὁ Ἡσαῦ, σὰν πρωτότοκος εἶχε δικαίωμα νὰ πάρῃ ὅλη τὴν περιουσία τοῦ πατέρα του. Ἀλλὰ μιὰ μέρα ποὺ ἦρθε πεινασμένος ἀπ' τὸ κυνήγι κ' ἐζήτησε νὰ φάῃ φακές, ποὺ εἶχε μαγειρέψῃ ὁ Ἰακώβ, ἐκεῖνος ἐδέχθηκε νὰ τοῦ δώσῃ, ἂν τοῦ χάριζε τὰ πρωτοτόκια, δηλ. νὰ ἀναγνωρίσῃ γιὰ πρωτότοκο τὸν Ἰακώβ. Ἐκεῖνος ἐπάνω στὴν πείνα του ἐδέχθηκε μὲ ἐπιπολαιότητα. Καὶ ἔτσι ὁ Ἡσαῦ ἔχασε τὰ πρωτοτόκια.

Ὁ Ἰσαὰκ μὲ τὴν γυναῖκα του ἐζούσαν πολὺ εὐτυχισμένοι. Τὴν εὐτυχία τους ἐκείνη τὴν ἐμεγάλωναν τὰ δυὸ παιδιά ποὺ ἀπόχτησαν : ὁ Ἡσαῦ καὶ ὁ Ἰακώβ.

Τότε ὑπῆρχε μιὰ συνήθεια σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὸ πρῶτο παιδί, τὸ πρωτότοκο, νὰ παίρνῃ ὅλη τὴν περιουσία. Ἔτσι λοιπὸν καὶ ὁ Ἡσαῦ, ποὺ ἦταν πρωτότοκος, θὰ ἔπαιρνε τὴν περιουσία ὅλη τοῦ πατέρα του τοῦ Ἰσαὰκ. Τὰ δυὸ ἐκεῖνα ἀδελφία δὲν ἔμοιαζαν διόλου ἀναμεταξύ των.

Ὁ πρωτότοκος ἦταν δασύτριχος, ζωηρὸς καὶ ἀγαποῦσε πολὺ τὸ κυνήγι. Ὁ γερο-Ἰσαὰκ, τὸν ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά, γιὰτὶ τοῦ ἔφερνε κυνήγι, ποὺ πολὺ τὸ ἀγαποῦσε καὶ ἔτρωγε. Ὁ Ἰακώβ ἦταν ἀτριχος στὸ σῶμα, φρόνιμο καὶ μιλακὸ παιδί, ἀγαποῦσε τὰ πρόβατα καὶ βοηθοῦσε τὴν μητέρα του στὸ σπῆτι καὶ γι' αὐτὸ ἐκείνη ξεχωριστὰ τὸν ἀγαποῦσε.

Μιὰ μέρα ὁ Ἡσαῦ ἐγύρισε ἀπὸ τὸ κυνήγι πολὺ κουρασμένος καὶ πολὺ πεινασμένος. Βρῆκε ἐκεῖ τότε τὸν ἀδελφὸ του νὰ μαγειρεύῃ φακές καὶ τοῦ ἐζήτησε ἓνα πιάτο νὰ φάῃ γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ, ὅπως τοῦ εἶπε, ἀπὸ τὴν πείνα. Ὁ ἔξυπνος τότε Ἰακώβ ἐξεμεταλλεύθηκε τὴν πείνα τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ τοῦ εἶπε : «Ναί. Θὰ σοῦ δώσω φαγητό, ἂν θὰ μοῦ χάρισης τὰ πρωτοτόκιά σου». Ἐκεῖνος τότε ἐπάνω στὴν πείνα του, χωρὶς διόλου νὰ σκεφθῇ, χαρίζει τὰ πρωτοτόκια του. Δηλαδή ὠρκίσθηκε πῶς ἀναγνωρίζει τὸν ἀδελφὸ του, τὸν Ἰακώβ, γιὰ πρῶτο. Ἔτσι γιὰ ἓνα πιάτο φακές, ἔχασε τὰ δικαιώματά του ἐπάνω στὴν πατρικὴ του περιουσία.

Ἐρωτήσεις.— Γιὰτὶ ὁ Ἰσαὰκ ἀγαποῦσε τὸν Ἡσαῦ καὶ ἡ Ρεβέκκα τὸν Ἰακώβ; Τί κακὸ φέρνει ἡ λαιμαργία;

16. Ἡ εὐλογία τοῦ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰσαάκ, σὰν κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνῃ, ἐφώνησε τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπε νὰ πάῃ νὰ κυνηγήσῃ καὶ νὰ μαγειρέψῃ ἕνα καλὸ φαγητὸ, γιὰ νὰ φάῃ καὶ τὸν εὐλογήσῃ. Ὁ Ἡσαῦ ἔφυγε γιὰ τὸ κυνήγι. Ἡ Ρεβέκκα ὅμως ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Ἰσαάκ, ἐφώνησε τὸν Ἰακώβ, τοῦ εἶπε νὰ σφάξῃ δυὸ κατσίκια, νὰ τὰ μαγειρέψῃ καὶ νὰ τὰ πάῃ στὸν τυφλὸ Ἰσαάκ γιὰ νὰ πάρῃ αὐτὸς τὴν εὐλογία. Ὁ Ἰακώβ τὸ ἔκαμε. Καὶ γιὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Ἰσαάκ ντύθηκε τὰ δέρματα τῶν κατσικιῶν. Σὰν ἐγύρισε ὁ Ἡσαῦ καὶ φανερώθηκε ἡ ἀπάτη ὁ Ἰσαάκ λυπήθηκε καὶ εὐλόγησε καὶ αὐτόν.

Ὁ Ἰσαάκ ἔζησε πολλὰ χρόνια καὶ στὸ τέλος ἐτυφλώθηκε καὶ δὲν ἔβλεπε. Τότε ἐκάλεσε μιὰ ἡμέρα τὸν ἀγαπημένο του γιου, τὸν Ἡσαῦ καὶ τοῦ εἶπε : «Παιδί μου, πῆγαινε στὸ κυνήγι σου καὶ ὅ,τι σκοτώσῃς μαγειρέψέ το, ὅπως ξέρεις καὶ φέρτο μου νὰ φάω, νὰ εὐχαριστηθῶ καὶ νὰ σέ εὐλογήσω, γιατί καταλαβαίνω πὼς θὰ πεθάνω».

Ὁ Ἡσαῦ μὲ εὐχαρίστησι ἔτρεξε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐπιθυμία τοῦ πατέρα του. Ἡ Ρεβέκκα ποὺ ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Ἰσαάκ, ἐπειδὴ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν Ἰακώβ, ἐσκέφθηκε καὶ ἀποφάσισε νὰ πάρῃ τὴν πρώτη εὐλογία ὁ Ἰακώβ.

Τὸν ἐφώνησε τότε καὶ τοῦ εἶπε : «Τρέξε στὸ κοπάδι μας καὶ φέρε σύντομα ἐδῶ δυὸ κατσίκια». Ἐκεῖνος τὴν ρώτησε τί τὰ θέλει καὶ ἡ Ρεβέκκα τοῦ διηγήθηκε ὅλα ὅσα ἄκουσε καὶ τὴν ἀπόφασί της νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία τοῦ πατέρα του πηγαίνοντάς του τὸ φαγητὸ ποὺ θὰ τὸ ἐτοιμάσῃ, ὅπως τὸ θέλει.

— Μὰ μητέρα, τῆς εἶπε τότε ὁ Ἰακώβ : Ὁ Ἡσαῦ εἶναι δασύτριχος καὶ ἐγὼ ἀτριχος. Ἄν ὁ πατέρας μὲ ψηλαφίσει καὶ μὲ γνωρίσει ;

— Ἐσὺ τρέξε καὶ κάνε γρήγορα ὅ,τι σοῦ εἶπα, τοῦ ἐπρόσθεσε τότε ἡ μητέρα.

Πραγματικὰ ὁ Ἰακώβ ἔτρεξε, ἔφερε τὰ κατσίκια, τὰ μαγειρέψε ἡ μητέρα του, ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἤθελε ὁ πατέρας του καὶ τοῦ ἔντυσε τὸ λαιμὸ καὶ τὰ χέρια μὲ τὰ δερματὰ τους, γιὰ νὰ φαίνεται δασύτριχος. Ἔτσι ἐπῆρε ὁ Ἰακώβ τὸ φαγητὸ καὶ τὸ ἐπῆγε στὸν πατέρα του καὶ τοῦ εἶπε : «Πατέρα, σοῦ ἔφερα τὸ φαγητὸ σου τὸ ἀγαπημένο. Πάρε φάγε καὶ εὐλόγησέ με».

— Ποιὸς εἶσαι παιδί μου ; Ρώτησε ὁ πατέρας σὰν ἄκουσε τὴν φωνή. — Ὁ ἀγαπημένος σου ὁ Ἡσαῦ, ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Ἡ μὲν φωνή, φωνή Ἰακώβ, τὰ δὲ χέρια, χέρια Ἡσαῦ....

— Πότε τόσο γρήγορα βρήκες τὸ κυνήγι σου ; Γιὰ ἔλα κοντά μου νὰ σὲ ψηλαφίσω, γιατί ἡ φωνὴ δὲν μοιάζει τοῦ Ἡσαῦ. Πλησιάζει ἐκεῖνος, τὸν ψηλαφίζει καὶ τοῦ λέει : « Ἡ μὲν φωνὴ εἶναι φωνὴ Ἰακώβ, τὰ δὲ χέρια καὶ ὁ τράχηλος εἶναι τοῦ Ἡσαῦ ». Κατόπιν τὸν εὐλόγησε, καὶ ἐκεῖνος ἔφυγε ἀμέσως.

Μόλις ἐβγήκε ὁ Ἰακώβ ἀπὸ τὸ δωμάτιο τοῦ πατέρα του χαρούμενος, γιατί τὸν ἐγέλασε καὶ τοῦ ἐπήρε τὴν εὐλογία, νὰ ἦλθε ὁ Ἡσαῦ μὲ τὸ φαγητό του ἕτοιμο καὶ καλεῖ τὸν πατέρα του νὰ φάη. Ὁ Ἰσαάκ τότε κατάλαβε πὼς ὁ Ἰακώβ τὸν ἐγέλασε καὶ τοῦ ἐπήρε τὴν εὐλογία καὶ τοῦ εἶπε : « Παιδί μου μ' ἐγέλασε ὁ ἀδελφός σου καὶ τοῦ ἔδωκα τὴν εὐλογία μου ». Πικράθηκε πολὺ ὁ Ἡσαῦ ἀπὸ τὴν πράξι αὐτῆ τοῦ ἀδελφοῦ κ' ἐζήτησε ἀπὸ τὸν πατέρα του νὰ τὸν εὐλογήσῃ καὶ αὐτόν. Τὸν εὐλόγησε, μὰ τὴν πρώτη εὐλογία τὴν ἐπήρε ὁ Ἰακώβ.

Ἐρωτήσεις.— Ἦταν καλὴ ἡ πράξις τοῦ Ἰακώβ ; Γιατί ἐπεδίωξε ἡ Ρεβέκκα νὰ πάρῃ τὴν εὐλογία γιὰ τὸν Ἰακώβ ;

17. Ἡ φυγὴ καὶ ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ.

Ὁ Ἰακώβ, ὅστις ἐφοβόταν μήπως τὸν ἐκδικηθῇ ὁ Ἡσαῦ, ἔφυγε γιὰ τὴ Χαρράν. Στὸν δρόμο κοιμήθηκε καὶ εἶδε ὄνειρο πὼς ἀνοίξε ὁ οὐρανὸς καὶ ἀπ' ἐκεῖ κρεμόταν μιὰ σκάλα ὡς τὴ γῆ καὶ τὴν ἀνεβοκατέβαιναν ἄγγελοι. Μιὰ φωνὴ δὲ ἀπ' ἐπάνω, τοῦ Θεοῦ, τοῦ εἶπε νὰ μὴ φοβᾶται καὶ θὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πατρίδα του. Σὰν ἔφτασε στὴν Μεσοποταμία πανδρεύθηκε τὴν κόρη τοῦ Λάβαν, τὴν Ραχὴλ καὶ ἀπόκτησε 12 παιδιά. Μετὰ χρόνια ἐγύρισε στὴν πατρίδα του.

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν ἀπάτη, ποὺ ἔκανε ὁ Ἰακώβ τοῦ πατέρα του κ' ἐπήρε τὴν εὐλογία τοῦ ἀδελφοῦ του, ὁ Ἡσαῦ ἐθύμωσε κ' ἐπήρε τὴν ἀπόφασιν νὰ τὸν σκοτώσῃ. Αὐτὸ τὸ ἔμαθε ἡ μητέρα του ἡ Ρεβέκκα καὶ φοβήθηκε. Γι' αὐτὸ ἐκάλεσε ἀμέσως τὸν Ἰακώβ καὶ τοῦ εἶπε νὰ ἐτοιμασθῇ καὶ γρήγορα νὰ φύγῃ γιὰ τὴ Χαρράν, στὸν θεῖο του, τὸν Λάβαν, ὡς ποὺ νὰ περάσῃ ὁ θυμὸς τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ὁ Ἰακώβ ἐδίστασε νὰ πάη στὸν ξένο τόπο. Ἐπέμενε ὅμως ἡ μητέρα του καὶ στὸ τέλος ἐπέισθη καὶ ἔφυγε ἀπὸ κρυφὸ δρόμο γιὰ τὴν Χαρράν.

Στὸ δρόμο του ὅμως θυμᾶται τὸ κακὸ ποὺ ἔκαμε καὶ ξεγέλασε τὸν τυφλὸ πατέρα του καὶ τοῦ ἐπήρε τὴν εὐλογία

καὶ καταλαβαίνει πὼς γι' αὐτὴ του τὴν πράξι τώρα τιμωρεῖται ἀπὸ τὸν Θεό. Ἐκλαψε τότε πικρὰ γιὰ τὴν πράξι του αὐτῆ, ζητώντας συγχώρεσι ἀπὸ τὸν Θεό, καὶ ἔτσι κάπως ἀνακουφίστηκε ἡ ψυχὴ του. Ἦσυχος τώρα λίγο ἔπεσε νὰ κοιμηθῆ στὸ μέρος ποὺ εὐρέθηκε, ἀφοῦ ἔβαλε γιὰ μαξιλάρι του μιὰ πέτρα.

Ἡ κούρασι τῆς πεζοπορίας τοῦ ἔφερε γρήγορα ὕπνο. Καὶ τότε εἶδε ἓνα ὄνειρο.

Εἶδε πὼς ἀνοιξε τάχα ὁ οὐρανὸς καὶ παρουσιάσθηκε μιὰ σκάλα, ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ καὶ ἔφθανε ὡς τῆ γῆ. Ἐπάνω σ' αὐτὴ ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν ἄγγελοι. Στὴν κορφή της ἦταν ὁ θρόνος τοῦ Θεοῦ. Ἀπ' ἐκεῖ ἄκουσε μιὰ φωνή, ποὺ ἔλεγε :

— Ἰακώβ, μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεὸς τοῦ πατέρα σου Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἀβραάμ. Τῆ γῆ αὐτὴ πάνω στὴν ὁποία κοιμᾶσαι θὰ τὴν δώσω σὲ σένα καὶ τοὺς ἀπογόνους σου, ποὺ θὰ πληθύνω σὰν τὴν ἄμμο τῆς θάλασσας καὶ τὰ ἀστέρια τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀπὸ σένα θὰ βγῆ μεγάλος λαὸς καὶ ἀπὸ τὸν λαὸ αὐτὸ θὰ βγῆ ἡ εὐλογία ὅλης τῆς γῆς. Ὅπου κι' ἂν πᾶς καὶ ὅπου κι' ἂν σταθῆς Ἰακώβ, ἐγὼ θὰ εἶμαι μαζί σου καὶ θὰ σὲ φέρω πάλι πίσω στὸ σπίτι σου τὸ πατρικόν, χωρὶς νὰ πάθῃς τίποτε.

Ἀπὸ τὰ λόγια ἐκεῖνα ταράχθηκε ὁ Ἰακώβ κ' ἐξύπνησε λέγοντας : « Ἀλήθεια, ὁ τόπος αὐτὸς εἶναι ἱερός ». Ἀμέσως τότε ἐπῆρε τὴν πέτρα ποὺ εἶχε προσκέφαλο, τὴν ἔστησε στὸ μέρος, ὅπου κοιμήθηκε καὶ εἶπε :

— Ὅταν, Θεέ μου, ἐδῶ ποὺ πηγαίνω μὲ βοηθήσης καὶ ἐπιστρέψω στὸ πατρικόν μου σπίτι, θὰ σοῦ στήσω στὸ μέρος αὐτὸ ἓναν ὠραῖο Ναὸ γιὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω.

Καὶ ἀμέσως συνέχισε τὸν δρόμο του. Ὑστερα ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν πορεία, ἔφθασε στὴ Χαρρὰν τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ρωτώντας βρῆκε τὸ σπίτι τοῦ θεοῦ τοῦ τοῦ Λάβαν καὶ ἀφοῦ παρουσιάσθηκε τοῦ διηγήθηκε ὅσα συνέβησαν.

Ἐκεῖνος μόλις εἶδε τὸν νέο καὶ ἔμαθε πὼς εἶναι γυιὸς τῆς ἀδελφῆς του, τῆς Ρεβέκκας, ὑπερβολικὰ χάρηκε καὶ ἀφοῦ τὸν φίλησε τὸν κράτησε νὰ μείνῃ ἐκεῖ μαζί του.

Ὁ Ἰακώβ ἔμεινε κοντὰ στὸν θεοῦ τοῦ πολλὸ καιρὸ καὶ γιὰ νὰ μὴ κάθεται ἔτσι ἄεργος ἐφύλαγε τὰ πρόβατα τοῦ Λάβαν.

Ὑστερα ἀπὸ χρόνια πανδρεύθηκε τὴν κόρη τοῦ Λάβαν, τὴν Ραχήλ, ἔκαμε μεγάλη περιουσία κ' ἐξοῦσαν ὅλοι καλά.

Ὁ Θεὸς τὸν εὐλόγησε καὶ ἀπόχτησε δώδεκα παιδιά, ποὺ τὰ ὀνόματά τους εἶναι : Ρουβὴμ, Συμεὼν, Λευὶ, Ἰούδας,

Ἰσάχαρ, Ζαβουλών, Δάν, Νεφθαλείμ, Γάδ, Ἀσσήρ, Ἰωσήφ καὶ Βενιαμίν.

Ἐἴκοσι χρόνια ἔζησε ὁ Ἰακώβ στὴ Χαρράν. Δὲν ἦταν ὁμῶς τελείως εὐτυχισμένος, γιατί τὸν ἔτρωγε ὁ καὶμὸς τῆς πατρίδος του. Εἶχε ἀπὸ ὅλα τὰ κατὰ τοῦ κόσμου. Ἦταν ὁμῶς μακριὰ ἀπὸ τὴν πατρίδα του καὶ γι' αὐτὸ ὄνειρευόταν, πότε νὰ πάη ἐκεῖ. Ἦθελε νὰ φύγη, μὰ ἐφοβόταν μήπως ὁ ἀδελφός του θυμᾶται ἀκόμη τὸ κακὸ, ποῦ τοῦ εἶχε κάνει καὶ τὸν σκοτώσει. Κατέφυγε τότε στὸ Θεὸ καὶ τὸν παρεκάλει νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ πάη στὴν πατρίδα του καὶ ἀκόμη νὰ φωτίσῃ τὸν ἀδελφὸ του νὰ ξεχάσῃ τὸ κακὸ, ποῦ τοῦ ἔχει κάνει καὶ νὰ τὸν συγχωρήσῃ καὶ ἔτσι ἀπέφασισε νὰ φύγη. Ἐπῆρε ὅ,τι εἶχε, γυναῖκες, παιδιά, καμήλες, τὰ κοπάδια τὰ πρόβατά του μὲ τοὺς τσοπάνηδές των, τοὺς δούλους καὶ τὰ πλοῦτή του ὅλα καὶ ξεκίνησαν. Μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ συγκίνηση, ἀντάμωσαν οἱ δυὸ ἀδελφοί. Πρῶτος γονατίζει ὁ Ἰακώβ καὶ ζητᾷ συγχώρεσι ἀπὸ τὸν Ἡσαῦ. Ἐκεῖνος, ποῦ ὅλα τὰ ἔχει ξεχάσει τὸν σηκώνει ἐπάνω, ἀγκαλιάζονται καὶ φιλιούνται. Κατόπιν οἱ γυναῖκες, τὰ παιδιά καὶ οἱ δούλοι προσκύνησαν τὸν Ἡσαῦ καὶ ὅλοι μαζί γύρισαν στὴ Χαναάν, ὅπου ἔζησαν εὐτυχισμένοι.

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἰακώβ θυμήθηκε τὴν ὑπόσχεσι, ποῦ ἔδωσε στὸ Θεὸ ἐκεῖ ποῦ εἶδε τὸ ὄνειρο ἐκεῖνο κ' ἐπῆγε καὶ ἀφοῦ ἔστησε βωμὸ, προσέφερε θυσία εὐχαριστήριον στὸ Θεὸ, ποῦ τὸν ἔσωσε ἀπὸ κάθε κακὸ καὶ ποῦ τὸν ἐβοήθησε καὶ ἐπέστρεψε πάλι στὴν πολυαγαπημένη Πατρίδα του.

Ἡ μητέρα τοῦ Ἰακώβ, ἡ Ρεβέκκα, εἶχε πεθάνει πιά, ὁ δὲ πατέρας του ὁ Ἰσαάκ, ποῦ εἶχε πολὺ γέρασει, ἔζησε ἀκόμα λίγα χρόνια καὶ πέθανε εὐτυχισμένος. Τὸν ἔθαψαν δίπλα στὸν τάφο τοῦ Ἀβραάμ. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἡσαῦ ἔφυγε ἀπὸ τὴν Χαναάν κ' ἐπῆγε σ' ἄλλο μέρος.

Ἐρωτήσεις.— Γιατί φοβόταν νὰ ἐπιστρέψῃ στὴν πατρίδα του ὁ Ἰακώβ; Ἀπὸ ποῖον ζήτησε βοήθεια σωτηρίας ὅταν κατάλαβε κίνδυνον ὁ Ἰακώβ; Θυμήθηκε τὸ κακὸ τοῦ ἀδελφοῦ του ὁ Ἡσαῦ καὶ γιατί; Ἐχάσασε τὴν ὑπόσχεσι ποῦ εἶχε δώσει στὸ Θεὸ ὁ Ἰακώβ;

18. Τὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσήφ.

Ἀπὸ ὅλα τὰ παιδιά του ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε πρὶς πολὺ τὸ προτελευταῖο του, τὸν Ἰωσήφ. Μιὰ φορὰ ὁ Ἰωσήφ εἶδε ἕνα ὄνειρο, ὅτι ἦταν ὅλα τὰ παιδιά στοῦ χωράφι κ' ἐθήριζαν κ' ἐκεῖ πού ἐστοίβαζαν τὰ δεμάτια τὸ δικό του ἔμεινε ὄρθιο καὶ τῶν ἄλλων ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν. Ἄλλη φορὰ πάλι εἶδε πῶς ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ τὰ ἕνδεκα ἀστέρια ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν. Σὰν εἶπε αὐτὰ τὰ ὄνειρα στοὺς ἀδελφούς του, ἐκείνοι ἐθύμωσαν καὶ ἔβαλαν κακὸ στοῦ νοῦ τους γιὰ τὸν Ἰωσήφ.

Ἀπὸ τὰ δώδεκα παιδιά του ὁ Ἰακώβ ἀγαποῦσε περισσότερο τὸν προτελευταῖο, τὸν Ἰωσήφ, γιατί τὸν εἶχε ἀποχτήσει στὰ γεράματά του καὶ γιατί ἦταν καλὸ παιδί. Τὸν εἶχε πάντοτε μαζί του συντροφιά. Μάλιστα τὴν ἀγάπη του σ' αὐτὸν τὴν εἶχε δείξει κἀνοντάς του ἕνα ξεχωριστὸ φόρεμα. Οἱ ἀδελφοί του ὅμως, σὰν τὸν εἶδαν μὲ τὸ καλὸ ἐκεῖνο φόρεμα, τὸν ἐζήλεψαν καὶ καθημερινῶς ἐμάλωναν. Ἡ ζήλεια τῶν ἔγινε μεγαλύτερη ὅταν τοὺς διηγήθηκε ὁ Ἰωσήφ τὰ δύο του ὄνειρα πού εἶδε. Τὸ πρῶτο ἦταν τὸ ἐξῆς :

Εἶδε πῶς ἦταν ὅλα μαζί στὰ χωράφια τὰ ἀδέλφια καὶ θέριζαν. Ἐκεῖ ὅμως πού ἐστοίβαζαν τὰ δεμάτια τους, τὸ δεμάτι τοῦ Ἰωσήφ ἔμεινε ὄρθιο καὶ τὰ δικά τους ὅλα ἔπεφταν καὶ προσκυνούσαν τὸ δικό του δεμάτι. Μόλις ἄκουσαν τὸ ὄνειρο αὐτὸ οἱ ἀδελφοί του, τοῦ εἶπαν : «Μήπως θὰ γίνης Βασιλιάς καὶ ἐμεῖς ὅλοι θὰ σὲ προσκυνήσουμε» ; Καὶ ἄρχισαν ὕστερα ἀπὸ τὸ ὄνειρο αὐτὸ νὰ τὸν ζηλεύουν περισσότερο. Ἡ ζήλεια τους ὅμως ἔγινε μεγαλύτερη, ὅταν ἄκουσαν καὶ τὸ δευτέρου του ὄνειρο.

Εἶδε πῶς τάχα ὁ ἥλιος, τὸ φεγγάρι καὶ ἕνδεκα ἀστέρια ἔπεσαν καὶ τὸν προσκύνησαν. — «Μήπως βάζεις μὲ τὸν νοῦ σου ὅτι θὰ γίνης τόσο μεγάλος, ὥστε ὁ πατέρας, ἡ μητέρα καὶ ὅλοι ἐμεῖς θὰ σὲ προσκυνήσουμε ; Εἶσαι πολὺ γελασμένος», τοῦ εἶπαν μὲ θυμὸ οἱ ἀδελφοί του μὲ ἕνα στόμα καὶ μὲ μιὰ φωνή. Ἀπὸ τότε ἡ ζήλεια τους φούντωσε καὶ ἄρχισαν νὰ σκέπτονται πῶς νὰ τὸν βγάλουν ἀπὸ τὴ μέση.

Ἐρωτήσεις. — *Τί προτερήματα εἶχε ὁ Ἰωσήφ καὶ τὸν ζήλεσαν οἱ ἀδελφοί του ; Πότε φούντωσε ἡ ζήλεια τῶν ἀδελφῶν καὶ γιατί ;*

19. Ἡ πώλησι τοῦ Ἰωσήφ.

Μιά μέρα, πού ὁ Ἰωσήφ ἐπήγαινε τὸ φαγητὸ στοὺς ἀδελφούς του ἐκεῖνοι τὸν ἐπιασαν καὶ τὸν ἔρριξαν μέσα σ' ἓνα λάκκο καὶ τὸν ἐπώλησαν ὕστερα σὲ κάτι ἐμπόρους πού πήγαιναν στὴν Αἴγυπτο. Στὸν πατέρα τους εἶπαν πῶς τὸν καταξέσχισαν ἄγρια θεριά. Ὁ Ἰωσήφ λυπήθηκε κ' ἔκλαψε πολὺ.

“Ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ ἐργαζόνταν στὰ κτήματα, ὅπου εἶχαν καὶ τὰ κοπάδια των. Μιὰ ἡμέρα ὁ Ἰακώβ ἔστειλε τὸν Ἰωσήφ νὰ τοὺς πάη τὸ φαγητὸ.

Ὁ Ἰωσήφ ξεκίνησε ντυμένος μετὰ τὸ καλὸ τοῦ φόρεμα καὶ ἔχοντας στὰ χέρια τὸ φαγητὸ τράβηξε γιὰ τ' ἀδέλφια του. Ἐκεῖνοι σὰν τὸν εἶδαν ἀπὸ μακρυὰ νὰ ἔρχεται, εἶπαν :

— Νά, ἐκεῖνος πού εἶδε τὰ σπουδαῖα ὄνειρα καὶ σκέπτεται, ὅτι θὰ γίνῃ μέγας τόσο, ὥστε ὅλοι ἡμεῖς θὰ τὸν προσκυνήσουμε. Τώρα ἀφοῦ θὰ ἔρθῃ ἐδῶ θὰ τὸν σκοτώσουμε καὶ τὸ φόρεμά του, ἀφοῦ τὸ ξεσχίσουμε, θὰ τὸ βάψουμε μετὰ αἷμα καὶ θὰ ποῦμε στὸν πατέρα μας πῶς ἄγρια θηρία τὸν ξέσχισαν. Ἔτσι μιὰ γιὰ πάντα θὰ ἡσυχάσουμε ἀπὸ αὐτόν. Τὴν σκέψι αὐτὴ ὅλοι τους τὴν δέχθησαν. Μονάχα ὁ Ρουβὴμ τοὺς εἶπε : «Βρὲ παιδιὰ, γιὰ νὰ βάψουμε τὰ χέρια μας σὲ ἀδελφικὸ αἷμα καὶ νὰ μὴν τὸν ρίξουμε μέσα σ' ἓνα λάκκο γιὰ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα ;»

Λέγοντας αὐτὰ ἐσκέπτετο νὰ πάη τὴν νύχτα κρυφὰ νὰ τὸν βγάλῃ καὶ νὰ τὸν σώσῃ. Τὴν πρότασι τοῦ Ρουβὴμ τὴν δέχτηκαν ὅλοι τους καὶ μόλις ἦρθε τὸν ἐπιασαν, τοῦ ἔβγαλαν τὸ φόρεμα καὶ τὸν ἔριξαν μέσα σ' ἓναν μεγάλον λάκκο. Ὁ δυστυχὴς Ἰωσήφ ἐκλαιγε ἀπαρηγόρητα γιὰ τὸ κακό, πού τοῦ ἔκαναν. Μὰ ποῖς νὰ τὸν ἀκούσῃ ; Οἱ ἀδελφοὶ του τώρα τρῶνε καὶ χαίρονται γιὰ τὸ κατόρθωμά τους. Σὲ λίγο βλέπουν στὸ βάθος, νὰ ἔρχονται μερικοὶ ἔμποροι μετὰ τις καμῆλες τους, πού ἐπήγαιναν γιὰ τὴν Αἴγυπτο. Ὁ Ἰούδας τότε λέει στὰ ἀδέλφια του :

— Τί θὰ κερδίσουμε, βρὲ παιδιὰ, ἂν ὁ ἀδελφός μας πεθάνῃ ἀπὸ τὴν πείνα ; Δὲν εἶναι καλύτερο νὰ τὸν πωλήσωμε σ' αὐτοὺς ἐκεῖ τοὺς ἐμπόρους, πού ἔρχονται καὶ νὰ πάρουμε χρήματα, χωρὶς νὰ πάρουμε στὸ λαιμὸ μας τὴν ψυχὴ του ; — Ὠραῖα, εἶπαν τότε ὅλοι τους μετὰ ἓνα στόμα. Καλὴ σκέψις εἶναι αὐτή. Νὰ τὸν πωλήσωμε ! Ἔστειλαν, τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ τὸν λάκκο, καὶ σὰν ἐπλησίασαν οἱ ἔμποροι τὸν πούλησαν καὶ ἔτσι ἡσύχασαν οἱ φθονεροὶ ἐκεῖνοι ἀδελφοί. Ξέσχισαν ὕστερα τὸ φόρεμα, ἔσφαξαν ἓνα ἀρνὶ καὶ μετὰ τὸ αἷμα του τὸ ἔβαψαν. Τὸ βράδυ, πού ἐπήγαν στὸ σπίτι καὶ ὁ πα-

τέρας τούς ρώτησε πού εἶναι ὁ Ἰωσήφ τοῦ ἀπάντησαν πῶς διόλου δὲν τὸν εἶδαν. Μόνο τώρα πού ἐγύριζαν στὸ δρόμο βρῆκαν τὸ φόρεμα αὐτὸ ματωμένο. Καὶ τοῦ τὸ ἔδωσαν. Ὁ πατέρας τὸ ἐπῆρε στὰ χέρια του, τὸ ἐγνώρισε, ἔβαλε στὸ νοῦ του πῶς ἄγρια θηρία τὸν ξέσχισαν καὶ μὲ λαχτάρια φώναξε τραβῶντας τὰ ροῦχα του καὶ τὰ μαλλιά του : « Παιδί μου ἀγαπημένο. Σὲ ξέσχισαν τὰ ἄγρια θηρία... Πῶς νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα τώρα ; ... Θὰ κατέβω στὸν Ἄδη νὰ σε βρῶ... ». Πού νὰ ἤξερε ὅμως ὁ δυστυχισμένος πατέρας τί τοῦ εἶχαν κάμει τὰ φθονερά παιδιά του.

Ἐρωτήσεις. — Γιατί ὁ Ρουβὴμ ἐπρότεινε στοὺς ἀδελφούς του νὰ ρίξουν τὸν Ἰωσήφ στὸ λάκκο ; Τί ἔκαναν οἱ ἀδελφοὶ ὅταν ὁ Ἰωσήφ φώναζε μέσα στὸ λάκκο ; Στὸν πατέρα τους τὸ βράδυ πού ἐπῆγαν οἱ ἀδελφοί, τί εἶπαν ; Πόσες κακὲς πράξεις ἔκαναν τὰ παιδιά τοῦ Ἰακώβ ;

20. Ἰωσήφ καὶ Πετεφρῆς.

Οἱ ἔμποροι σὰν ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο, ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ γιὰ δούλο στὸν ἀρχισωματοφύλακα τοῦ Φαραά, τὸν Πετεφρῆ. Αὐτὸς τὸν ἔβαλε οἰκονόμο τοῦ σπιτιοῦ. Ἄλλὰ ἡ γυναίκα τοῦ Πετεφρῆ, πού ἦταν κακὴ, ἐφθόνησε τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν ἐσυκοφάντησε στὸν ἄνδρα της. Ἐκεῖνος τὴν ἐπίστεψε καὶ τὸν ἔβαλε στὴ φυλακή.

Οἱ ἔμποροι σὰν ἐπῆραν τὸν Ἰωσήφ, ὕστερα ἀπὸ ἡμερῶν πορεία ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖ οἱ ἄνθρωποι ἐπωλοῦντο στὴν ἀγορὰ ὅπως τὰ ζῶα. Καὶ οἱ ἔμποροι ἐκεῖνοι ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ στὸν ἀρχισωματοφύλακα τοῦ Φαραά, πού λεγόταν Πετεφρῆς. Ἐκεῖνος ἐπῆρε στὴν ἀρχὴ τὸν Ἰωσήφ γιὰ δούλο του. Κατόπιν ὅμως, ὅταν εἶδε, ὅτι εἶναι παιδί καλὸ, φρόνιμο, τίμιο, λογικὸ, ἐνάρετο, καὶ γεμάτο εὐσέβεια, τὸν ἔκανε οἰκονόμο τοῦ σπιτιοῦ του. Στὴ νέα του αὐτὴ θέσι ὁ Ἰωσήφ ἐδούλεψε μὲ περισσότερη ὄρεξι καὶ πίστι. Στὸ σπίτι τοῦ Πετεφρῆ τὰ πλούτη αὐξήσαν, γιατί χάριν τοῦ Ἰωσήφ, πού τὸν περιποιήθηκε ὁ Πετεφρῆς, τὸν ἠλόγησε ὁ Θεὸς καὶ ὅλα του ἐπῆγαιναν καλά.

Γιὰ τὴν μεγάλῃ αὐτὴ ἐμπιστοσύνη τοῦ Πετεφρῆ ἡ γυναίκα του ἐζήλησε τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν συκοφάντησε στὸν ἄνδρα της, ὅτι δὲν τὴν ἀκούει σὲ ὅ,τι τοῦ λέει καὶ ὅτι ἐξοδεύει πολλὰ χρήματα.

Ὁ Πεπεφρῆς χωρὶς διόλου νὰ σκεφθῆ καὶ νὰ ἐξετάσῃ τὴν καταγγελίαν τῆς γυναίκας του, διέταξε καὶ ἔβαλαν τὸν Ἰωσήφ στὴ Φυλακὴν.

Ἐρωτήσεις. — *Τί παιδί φάνηκε στὸν Πεπεφρῆ ὁ Ἰωσήφ; Γιατί συκοφάνησε τὸν Ἰωσήφ ἢ γυναίκα τοῦ Πεπεφρῆ; Ἐκαμε καλὰ ὁ Πεπεφρῆς νὰ βάλῃ ἀμέσως φυλακὴν τὸν Ἰωσήφ;*

21. Ὁ Ἰωσήφ στὴν φυλακὴν.

Στὴ φυλακὴ ὁ ἀρχιδεσμοφύλακας ἔκαμε τὸν Ἰωσήφ ἐπιστάτη. Ὅλοι οἱ φυλακισμένοι εἶχαν ἐμπιστοσύνην καὶ ἀγαποῦσαν τὸν Ἰωσήφ. Μιά μέρα ὁ ἀρχιμάγειρας καὶ ὁ ἀρχικεραστής τοῦ Φαραῶ, ποῦ ἦταν φυλακισμένοι, εἶδαν ἀπὸ ἓνα ὄνειρο, ποῦ ὁ Ἰωσήφ τοὺς τὰ ἐξήγησε : ὅτι σὲ τρεῖς ἡμέρας ὁ ἀρχικεραστής θὰ βγῆ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ πάρῃ πάλι τὴ θέσιν του καὶ ὁ ἀρχιμάγειρας ὅτι σὲ τρεῖς ἡμέρας ὁ Φαραῶ θὰ τὸν κρεμάσῃ καὶ θὰ τὸν φάνε τὰ κοράκια. Ἔτσι καὶ ἔγινε.

Ὁ Ἰωσήφ ἀδίκῃ τῶρα βρίσκεται στὴ φυλακὴν, μὰ δὲν ἔχει κρατήσῃ κακίαν διόλου ἐναντίον τοῦ Πεπεφρῆ. Ξέρει πὼς ἔχει βοηθὸν τὸν Θεὸν καὶ δὲν φοβᾶται τίποτε. Καὶ στὴ φυλακὴν, ποῦ πῆγε ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι καλὸς καὶ φρόνιμος, ὥστε ὁ δεσμοφύλακας τὸν ἐξετίμησε καὶ τὸν ἔβαλε ἐπιστάτη ὄλων τῶν φυλακισμένων. Ἔτσι κρατοῦσε τὰ κλειδιά ὄλων τῶν κελιῶν τῆς φυλακῆς καὶ γύριζε ἀπὸ κελὶ σὲ κελὶ κ' ἔβλεπε ὄλους τοὺς φυλακισμένους. Σὲ ὄλους φερνόταν τόσο καλὰ, ὥστε ὄλοι τὸν ἀγαποῦσαν, τὸν ἐσέβονταν, τὸν ἄκουσαν.

Ἀνάμεσα στοὺς φυλακισμένους ἦταν καὶ δυὸ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι τοῦ Φαραῶ (ἔτσι λεγόταν ὁ Βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου). Ὁ ἓνας ἦταν ὁ ἀρχιοινοχόος, δηλαδὴ ὁ ἀρχικεραστής καὶ ὁ ἄλλος ὁ ἀρχισιτοποιός, δηλαδὴ ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ Φαραῶ. Μὲ τοὺς δυὸ αὐτοὺς ἔγινε φίλος ὁ Ἰωσήφ καὶ κάθε μέρᾳ πῆγαινε στὸ δωματίον τοὺς καὶ μιλοῦσαν. Ἐνα πρῶτ' οὗτος βρῆκε καταστυνωμένους καὶ τοὺς ρώτησε γιατί εἶναι ἔτσι ; Τί τοὺς συμβαίνει ;

— Εἶδαμε, τοῦ ἀπάντησαν τότε, καὶ οἱ δυὸ μας ἀπὸ ἓνα ἄσχημο ὄνειρο καὶ δὲν ἔχομε ποιὸς νὰ μᾶς τὸ ἐξηγήσῃ. — Καὶ γι' αὐτὸ εἰσθε πικραμένοι ; τοὺς εἶπε τότε ὁ Ἰωσήφ. Πέστε το σὲ ἐμένα καὶ πιστεύω πὼς μὲ τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω.

Ὁ ἀρχινοχοός τότε τοῦ εἶπε : — Εἶδα πὼς στὸ παλάτι τοῦ Φαραῶ ἦταν τρία κλήματα γεμάτα σταφύλια. Ἔκοφα ἀπὸ αὐτὰ τὰ τρία σταφύλια, τὰ ἔστιψα μέσα σ' ἓνα χρυσὸ ποτήρι καὶ τὸ ἔδωσα στὸ Φαραῶ καὶ τὸ ἤπιε.

Κατόπιν ὁ ἀρχισιτοποῖδς τοῦ εἶπε: «Εἶδα πὼς εἶχα στὸ κεφάλι μου τρία ταψιά γλυκίσματα ἀπὸ κεῖνα ποῦ τρώει ὁ Φαραῶ καὶ κεῖ ποῦ τὰ πήγαινα ἔρχονταν τὰ πουλιὰ καὶ μοῦ τὰ ἔτρωγαν».

Τότε ὁ Ἰωσήφ λέει στὸν πρῶτο. «Τὰ τρία κλήματα εἶναι τρεῖς ἡμέρες. Ἀφοῦ περάσουν αὐτές, ὁ Φαραῶ θὰ σὲ βγάλῃ ἀπὸ τὴ φυλακὴ καὶ θὰ σὲ βάλῃ στὴν πρώτη σου τὴν θέσι. Σὲ παρακαλῶ τότε νὰ θυμηθῆς καὶ μένα ποῦ βρίσκουμαι ἐδωμέσα».

Κατόπιν γύρισε στὸν δεύτερο καὶ τοῦ λέει : «Τὸ ὄνειρό σου εἶναι ἄσχημο. Τὰ τρία ταψιά εἶναι τρεῖς ἡμέρες, ποῦ ἅμα περάσουν ὁ Βασιλιάς θὰ διατάξῃ νὰ σὲ κρεμάσουν καὶ τότε τὰ ὄρνια θὰ ἔρθουν νὰ σοῦ φᾶν τὰ ἐντόσθια σου ὅλα. Καὶ ἡ ἐξήγησι ἀλήθευε. Ὑστερα ἀπὸ τρεῖς ἡμέρες ὁ Φαραῶ ἔκανε μιὰ μεγάλη γιορτὴ. Διέταξε καὶ ἔβγαλαν ἀπὸ τὴν φυλακὴ τὸν ἀρχικεραστή καὶ τὸν ἔβαλαν στὴ παλιά του θέσι. Τὸν ἀρχιμάγειρο ὁμως διέταξε νὰ τὸν κρεμάσουν.

Ἐρωτήσεις. — Τί διαγωγή ἔδειξε στὴ φυλακὴ ὁ Ἰωσήφ καὶ τί κέρδισε; Ὅταν ἔγινε ἐπιστάτης στὴ φυλακὴ πῶς φέρονταν στοὺς φυλακισμένους; Ποιὰ ἦταν τὰ ὄνειρα τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Φαραῶ καὶ ποιὰ ἡ ἐξήγησί τους;

22. Ὁ Ἰωσήφ δεύτερος ἄρχοντας.

Μιὰ νύχτα ὁ Φαραῶ εἶδε δυὸ ὄνειρα. Πὼς τάχα στὴν ὄχθη τοῦ Νείλου βγήκαν ἑπτὰ παχειὲς ἀγελάδες καὶ ὕστερα ἄλλες ἑπτὰ ἀδύνατες, καὶ οἱ ἀδύνατες ἔφαγαν τὶς παχειές. Ὑστερα ἀπὸ λίγο εἶδε ἄλλο ὄνειρο. Πὼς φύτρωσαν ἑπτὰ στάχυα γεμάτα καρπὸ καὶ ἔπειτα ἄλλα ἑπτὰ κούφια καὶ ἀδύνατα. Καὶ τὰ ἀδύνατα ἔφαγαν τὰ παχιά. Κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τὰ ἐξηγήσῃ. Τότε ἔστειλαν κ' ἐφώνασαν τὸν Ἰωσήφ, ποῦ τὰ ἐξήγησε πὼς πρῶτα θὰ γίνῃ στὴν Αἴγυπτο ἑπτὰ χρόνια εὐτυχία καὶ ὕστερα θὰ ἀκολουθήσουν ἑπτὰ χρόνια δυστυχίας. Καὶ συνεβούλεψε τὸν Φαραῶ νὰ ἀποθηκέψῃ εἰσοδήματα. Τότε ὁ Φαραῶ διώρισε τὸν Ἰωσήφ δεύτερο ἄρχοντα καὶ τοῦ φόρεσε στὸ λαιμὸ χρυσὴ ἀλυσίδα.

Ὅταν ὁ ἀρχικεραστὴς πῆρε πάλι τὴν παλιά του θέσι κ' ἐξοῦσε πλούσια ἐξέχασε τὴν πρώτη του ζωὴ στὴ φυλακὴ

κι' ἀκόμα ξέχασε τὴν ὑπόσχεσι, ποῦ ἔδωκε στὸν Ἰωσήφ, πῶς θὰ τὸν θυμηθῆ ἐκεῖ ποῦ θὰ πάη. Ἔτσι ὁ Ἰωσήφ ἔμεινε δυὸ χρόνια ἀκόμα στὴ φυλακὴ, χωρὶς ὅμως νὰ πάη οὔτε μιὰ στιγμὴ νὰ στηρίξῃ τὶς ἐλπίδες του στὸ Θεό.

Κάποτε ὁ Φαραῶ εἶδε δυὸ ὄνειρα. Πρῶτα εἶδε πῶς στεκόταν στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ Νείλου. Ἐκεῖ ξαφνικὰ βγήκαν στὴ μιὰ ὄχθη του ἑπτὰ παχειὲς καὶ ὠραῖες ἀγελάδες καὶ κατόπιν ἀπὸ αὐτὲς ἄλλες ἑπτὰ ἀδύνατες καὶ ἄσχημες, ποὺ ἔφαγαν τὶς πρῶτες παχειὲς καὶ ὁμορφες. Ταράχτηκε ἀπὸ τὸ ὄνειρο αὐτὸ καὶ ξύπνησε. Μὰ κατόπιν ἀπὸ λίγο ξανακοιμήθηκε καὶ βλέπει δεύτερο ὄνειρο. Βλέπει στὴν ἴδια ὄχθη νὰ φυτρῶνουν ἑπτὰ στάχυα παχυὰ καὶ φορτωμένα ἀπὸ πολλὰ σπειριὰ χοντροῦ σιταριοῦ. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ φύτρωσαν ἄλλα ἑπτὰ στάχυα τελείως ἀδύνατα, χωρὶς οὔτε σπειριὰ καὶ αὐτὰ ἔφαγαν τὰ καλὰ στάχυα, τὰ φορτωμένα καρπῶ. Τόσο ἦταν ζωνηρὰ τὰ ὄνειρα αὐτά, ὥστε δὲν μπόρεσε νὰ ξανακοιμηθῆ διόλου πλέον ὁ Φαραῶ. Σὰν ἔφεξε τρομαγμένους, ὅπως ἦταν, κάλεσε ὅλους τοὺς σοφοὺς του καὶ ἀφοῦ τοὺς διηγήθηκε τὰ ὄνειρα τοὺς ζήτησε νὰ τοῦ τὰ ἐξηγήσουν. Κανένας τους ὅμως δὲν μπόρεσε νὰ τοῦ τὰ ἐξηγήσῃ καὶ γι' αὐτὸ ὁ Βασιλιάς ἦταν πάρα πολὺ στενοχωρημένος.

Τότε ὁ ἀρχικεραστὴς του θυμήθηκε τὸν Ἰωσήφ καὶ εἶπε στὸν Φαραῶ πῶς τοὺς ἐξήγησε τὰ ὄνειρά των.

Ἐκεῖνος ἀμέσως ἔδωσε διαταγὴ νὰ πᾶν στὴ φυλακὴ καὶ ἀφοῦ βγάλουν τὸν Ἰωσήφ, νὰ τὸν πάρουν μὲ βασιλικὸ ἀμάξι καὶ νὰ τὸν φέρουν ἐκεῖ μπροστά του. Ἡ βασιλικὴ ἐκεῖνη διαταγὴ ἐξετελέσθηκε ἀμέσως. Μόλις τὸν εἶδε ὁ Φαραῶ τὸν ρώτησε. — Θὰ μπορέσης νὰ μοῦ ἐξηγήσης τὰ ὄνειρα ποῦ εἶδα ; — Μὲ τὴ δύναμι τοῦ Θεοῦ θὰ σοῦ τὰ ἐξηγήσω, εἶπε ὁ Ἰωσήφ. Ὁ Φαραῶ διηγήθηκε τὰ ὄνειρά του καὶ ὁ Ἰωσήφ τοῦ ἀπάντησε :

— Βασιλιά, τὰ ὄνειρά σου καὶ τὰ δυὸ σημαίνουν καὶ τὰ δυὸ τὸ ἴδιο πρᾶγμα. Οἱ ἑπτὰ παχειὲς ἀγελάδες καὶ τὰ ἑπτὰ φορτωμένα καρπῶ στάχυα, σημαίνουν ὅτι θὰ ἔρθουν στὸ βασίλειό σου ἑπτὰ χρόνια γεμάτα ἀπὸ πλοῦσια ἐσοδεῖα. Μετὰ ὅμως ἀπὸ τὰ χρόνια αὐτά θὰ ἔρθουν ἄλλα ἑπτὰ χρόνια δύστυχα χωρὶς καμμιά ἐσοδεῖα. Τὴ δεύτερη περίοδο σημαίνουν οἱ ἑπτὰ ἀδύνατες ἀγελάδες καὶ τὰ στάχυα ποὺ ἔφαγαν τὶς πρῶτες καὶ τὰ πρῶτα. Γιὰ νὰ μὴ πεθάνῃ τότε ὁ λαὸς ἀπὸ τὴν πείνα, πάρε ἓνα ἐπιστάτη καὶ βάλτον νὰ φτιάσῃ ἀποθήκες πολλὰς καὶ μεγάλες καὶ μέσα σ' αὐτὲς νὰ συγκεντρώσῃ ὅλα τὰ περισσεύματα τῶν εἰσοδημάτων στὴν περίοδο τῆς εὐφορίας γιὰ νὰ τὰ ἔχῃς στὰ χρόνια τῆς ἀφορίας, ποῦ θὰ ἔρθουν.

Ὁ Φαραώ, πού τὰ ἄκουσε ὅλα αὐτὰ εὐχαριστήθηκε. Σηκώθηκε μάλιστα ὄρθιος καί λέει στόν Ἰωσήφ. — Κανένας ἄλλος, ἐκτός ἀπό σένα δέν εἶναι ἱκανός νά κάμη ὅλα αὐτὰ πού λές, διότι σὺ ἔχεις καί τὴ φώτισι τοῦ Θεοῦ καί τὴ δύναμι ὅλη, ἀφοῦ σὺ μονάχα μπόρεσες καί μοῦ ἐξήγησες τὰ ὄνειρά μου αὐτὰ καί κανένας ἄλλος ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τὰ ὄνειρά μου, καί ὅλος ὁ λαὸς τυφλὰ θά ὑπακούη σὲ σένα καί τίς διαταγές σου. Μετὰ ἀπὸ τὰ λόγια του αὐτὰ ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δάχτυλό του τὸ βασιλικό του δαχτυλίδι καί τοῦ τὸ ἐφόρεσε στὸ δικό του μόνος του. Διέταξε ἀμέσως νά τοῦ φορέσουν βασιλική στολή, τοῦ κρέμασε στὸ λαιμό του χρυσὴ ἄλυσσιδα καί διέταξε νά τὸν ἀνεβάσουν ἐπάνω στὴ βασιλική του ἄμαξα καί νά τὸν γυρίσουν σὲ ὅλη τὴν πόλι. Μπροστὰ ἀπ' αὐτὸν ἐγύριζαν οἱ βασιλικοὶ κήρυκες πού διαλαλοῦσαν, ὅτι αὐτὸς πού πίσω τους ἔρχεται εἶναι ὁ δεῦτερος Βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου.

Ὁ Ἰωσήφ ἔτσι ἔγινε Βασιλιάς τῆς Αἰγύπτου. Ἀμέσως ἔβαλε μπρὸς κ' ἔφτιασε μεγάλες καί πολλές ἀποθήκες καί μέσα σ' αὐτές, σὰν ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς εὐφορίας, συγκέντρωνε ὅλα τὰ περισσεύματα ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῆς χώρας του.

Ἐρωτήσεις. — Μὲ τίνος τὴν δύναμι ἐξήγησε τὰ ὄνειρα ὁ Ἰωσήφ; Ἐκαμε καλὰ ὁ ἀρχικρασιῆς, πού δέν θυμῆθηκε πρῶτύτερα τὸν Ἰωσήφ;

23. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ στὴν Αἴγυπτο.

Σὰν ἦρθαν τὰ χρόνια τῆς δυστυχίας ἀπὸ τὴν Χαναὰν ὁ Ἰακώβ ἔστειλε τὰ παιδιά του στὴν Αἴγυπτο γιὰ νά ἀγοράσουν σιτάρι. Ἐκράτησε στὸ σπίτι μόνο τὸν μικρότερο, τὸν Βενιαμίν. Μόλις εἶδε τοὺς ἀδελφούς του ὁ Ἰωσήφ τοὺς γνώρισε, ἐκεῖνοι ὁμῶς ὄχι. Ἀφοῦ πῆραν σιτάρι τοὺς διέταξε νά φύγουν, ἀλλὰ κράτησε γιὰ ὄμηρο τὸν ἕνα ἀδελφὸ, τὸν Συμεὼν, ὅσο νά φέρουν καί τὸν ἄλλον, τὸν Βενιαμίν. Σὲ κάθε δὲ τσουβάλι διέταξε καί ἔκρυψαν μέσα τὰ λεπτά, πού ἐστοίχιζε τὸ σιτάρι.

Ἐπέρασαν τὰ ἑπτὰ εὐτυχισμένα χρόνια καί ἦρθαν τὰ ἄλλα δύστυχα ἑπτὰ. Τότε ὁ Ἰωσήφ ἀνοιξε τίς γεμάτες ἀποθήκες του κ' ἔδινε στοὺς ἀνθρώπους τοῦ Βασιλείου σιτάρι καί ἔτσι κανένας δέν πέθανε ἀπὸ τὴν πείνα.

Ἄλλὰ ἡ πείνα δὲν ἦταν μονάχα στὴν Αἴγυπτο, μὰ καὶ σὲ ὄλο τὸν κόσμῳ. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν στὴν Αἴγυπτο καὶ ἀγόραζαν σιτάρι ἀπὸ τὶς ἀποθῆκες τοῦ Φαραῶ. Ἔμαθε αὐτὸ καὶ ὁ Ἰακῶβ κ' ἔστειλε τὰ παιδιὰ του μὲ καμηλὲς καὶ χρήματα νὰ ἀγοράσουν, ἀφοῦ κράτησε μαζί του γιὰ συντροφιά τὸν μικρότερο ἀπὸ ὄλους, τὸν Βενιαμίν. Τὰ παιδιὰ ἐπῆγαν στὴν Αἴγυπτο καὶ παρουσιάσθηκαν στὸν Ἰωσήφ, χωρὶς νὰ τὸν γνωρίσουν. Γονατίζουν μπροστά του καὶ τὸν θερμοπαρακαλοῦν, νὰ τοὺς λυπηθῆ καὶ νὰ τοὺς δώσῃ σιτάρι, ὥστε νὰ μὴν πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα. Ποῦ νὰ βάλουν μὲ τὸ νοῦ τους, ὅτι ὁ ἀδελφός των, ποῦ αὐτοὶ πούλησαν γιὰ νὰ χαθῆ, αὐτὸς ἐγινε Βασιλιάς καὶ μάλιστα τώρα νὰ ἔχουν τὴν ἀνάγκη του νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατο. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως τοὺς γνώρισε.

Τοὺς καλεῖ καὶ τοὺς λέει, ὅτι τάχα εἶναι κακοὶ ἄνθρωποι καὶ γιὰ κακὸ σκοπὸ ἦρθαν στὸ Βασίλειό του. — Εἶσθε κατάσκοποι, τοὺς εἶπε. Ἐκεῖνοι καταφοβισμένοι καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τοῦ λένε. — Ὅχι κύριε, εἴμαστε ἄνθρωποι καλοί. Εἴμαστε ὄλοι παιδιὰ τοῦ πατέρα μας, τοῦ Ἰακῶβ, ποῦ εἶχε δώδεκα παιδιὰ. Τὸ ἓνα χάθηκε. . . τὸ ἄλλο τὸ νεώτερο ἀπὸ ὄλους μας, τὸ κράτησε μαζί του ὁ πατέρας γιὰ συντροφιά καὶ οἱ ἄλλοι εἴμαστε ἐδῶ, ποῦ μᾶς βλέπετε. — Τί πῶτε, τοὺς λέει ὁ Ἰωσήφ. Εἶσθε κακοὶ ἄνθρωποι. Καὶ διέταξε νὰ τοὺς βάλουν ὄλους φυλακῆ. Οἱ δοῦλοι ἀμέσως ἔτρεξαν νὰ τοὺς ὀδηγήσουν στὴ φυλακῆ.

Τότε ἔλεγαν ἀναμεταξύ των οἱ ἀδελφοί. — Μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεὸς γιὰ τὸ κακὸ, ποῦ κάναμε στὸν ἀδελφὸ μας, τὸν Ἰωσήφ. Νά, τώρα τὰ πληρώνουμε. Μιλοῦσαν βέβαια στὴ γλῶσσα τους, τὴν ἑβραϊκῆ, νομίζοντας πὼς κανένας δὲν τοὺς καταλαβαίνει τί λένε. Ὁ Ἰωσήφ ὅμως τὰ ἄκουσε ὄλα καὶ συγκινήθηκε τόσο, ὥστε γιὰ νὰ μὴ φανῆ πῆγε στὸ διπλανὸ δωμάτιο κ' ἔκλαψε. Στὴ φυλακῆ τοὺς ἄφησε τρεῖς ἡμέρες καὶ κατόπιν ἔστειλε καὶ τοὺς ἔβγαλε. Τοὺς ἔφεραν μπροστά του καὶ τοὺς εἶπε. — Ἀλλάξα γνώμη. Γιὰ νὰ σᾶς πιστέψω ὅτι εἶσθε καλοὶ ἄνθρωποι, θέλω νὰ μοῦ φέρετε τὸν μικρότερο ἀδελφὸ σας ἐδῶ. Γι' αὐτὸ ἓνας ἀπὸ σᾶς θὰ μείνῃ ὀμηρος ἐδῶ, ὡς ποῦ νὰ τὸν φέρετε καὶ οἱ ἄλλοι πάρετε σιτάρι καὶ πηγαίνετε στὴν πατρίδα σας.

Ἐκράτησε τότε τὸν Συμεὼν καὶ διέταξε τοὺς δούλους του νὰ γεμίσουν τοὺς σάκκους των ὄλους σιτάρι, καὶ μάλιστα στὸν κάθε ἓνα νὰ βάλουν μέσα κρυφὰ καὶ τὰ χρήματα, ποῦ στοιχίζει τὸ σιτάρι.

Οἱ ἀδελφοὶ φόρτωσαν τὶς καμηλὲς τους καὶ ξεκίνησαν,

λέγοντας ὁ ἕνας στὸν ἄλλο. — Καλὰ μᾶς τιμωρεῖ ὁ Θεός...

Σὰν ἔφθασαν τὰ ἀδέλφια στὴ Χαναάν, ξεφόρτωσαν τὸ σιτάρι καὶ διηγήθηκαν στὸν πατέρα τους ὅλα ὅσα συνέβησαν ἐκεῖ... Ἐκεῖνος πικράθηκε πολὺ, ὅταν τοῦ εἶπαν, ὅτι, ἂν δὲν πᾶνε τὸν νεώτερο ἀδελφὸ τους, τὸν Βενιαμίν, δὲν θὰ τοὺς πιστέψῃ πὼς εἶναι καλοὶ ἄνθρωποι καὶ γι' αὐτὸ κράτησε ὡς ὄμηρο τὸν Συμεὼν. Ἐν τῷ μεταξύ ἀδειασαν τὸ σιτάρι στὶς ἀποθήκες τους καὶ παραξενεύθηκαν ὅλοι τους βλέποντας, ὅτι στὰ σακκιά τους μέσα ἦταν καὶ ἡ ἀξία τοῦ σιταριοῦ τοῦ καθενὸς τους.

Δὲν ἤξεραν πὼς ἔγινε αὐτὸ καὶ ἀποφάσισαν, ὅταν θὰ ξαναπήγαιναν γιὰ ἄλλο σιτάρι, νὰ ἐπιστρέψουν καὶ τὰ χρήματα.

Ἐρωτήσεις.— *Τί ἔλεγον οἱ ἀδελφοὶ μεταξύ των, ὅταν μπηγαν φυλακή; Γιατί ὁ Ἰωσήφ δὲν τοὺς ἔδωκε ἀμέσως γνωριμία;*

24. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται στοὺς ἀδελφούς του.

Ὅταν τελείωσε τὸ σιτάρι, ὁ Ἰακώβ ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ πάλι τὰ παιδιά του, μαζί τώρα καὶ τὸν Βενιαμίν, στὴν Αἴγυπτο. Σὰν ἔφθασαν ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἔκαμε μεγάλο τραπέζι στὸ παλάτι του. Τὴν ἄλλη ἡμέρα φόρτωσαν κ' ἔφυγαν. Στὸ σακκὶ ὅμως τοῦ Βενιαμίν διέταξε ὁ Ἰωσήφ καὶ ἔκρυσαν ἕνα χρυσὸ ποτήρι. Ὅταν προχώρησαν λίγο ἔστειλε ἀνθρώπους νὰ ψάξουν τὰ σουβάλια καὶ βρῆκαν τὸ ποτήρι. Ὁ Ἰωσήφ τότε ἤθελε νὰ κρατήσῃ γιὰ κλέφτη τάχα τὸν Βενιαμίν. Ἀπὸ τὰ παρακάλια ὅμως τῶν ἀδελφῶν του συγκινήθηκε καὶ τοὺς φανέρωσε πὼς εἶναι ὁ ἀδελφός των Ἰωσήφ.

Πέρασε λίγος καιρὸς καὶ τὸ σιτάρι, ποὺ εἶχαν πάρει τ' ἀδέλφια τοῦ Ἰωσήφ τελείωσε. Ἐπρεπε νὰ πᾶνε γιὰ ἄλλο. Ἀλλὰ ὁ Ἰακώβ δὲν ἔδινε τὸν Βενιαμίν νὰ τὸν πάρουν μαζί τους κ' ἐκεῖνοι χωρὶς αὐτὸν δὲν πῆγαιναν στὸ Βασιλιά. Τότε ὁ Ἰούδας λέει στὸν πατέρα του: Σοῦ ἐγγυῶμαι ἐγὼ πατέρα γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἐπιστροφή τοῦ παιδιοῦ σου. Ἄφησέ τον νᾶρθῃ μαζί μας.

Ἐκεῖνος ἀφοῦ εἶδε, ὅτι χωρὶς αὐτὸν δὲν γίνεται τίποτε, ἐπέτρεψε στὸν Βενιαμίν νὰ πάῃ μαζί τους. Ὅταν πλησίασαν στὴν Αἴγυπτο, κοντὰ στὸ παλάτι, ὁ Ἰωσήφ τοὺς εἶδε καὶ διέταξε νὰ ἐτοιμάσουν πλούσιο φαγητό, γιὰτί οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ θὰ ἔτρωγαν μαζί του. Ὅταν ἦρθαν στὸ παλάτι,

διέταξε ὁ Ἰωσήφ νὰ τοὺς βάλουν μέσα στὴ βασιλική του αἴθουσα. Ἐκεῖνοι, ἀκούοντας καὶ βλέποντας ὅλα αὐτά, ἦταν κατατρομαγμένοι. Ἐφοβοῦνταν μήπως τοὺς φυλακίσῃ γιατί τοῦ πήραν πίσω τὰ χρήματα. Κάθισαν μέσα στὴν αἴθουσα κ' ἐπερίμεναν. Σὲ λίγο πῆγε ὁ Ἰωσήφ καὶ τότε ἔβγαλαν καὶ τοῦ χάρισαν τὰ δῶρα, ποὺ τοῦ ἔφεραν ἀπὸ τὴν πατρίδα τους. Ἐκεῖνος τὰ δέχτηκε καὶ ρώτησε πῶς εἶναι ὁ πατέρας τους. Ὑστερα ἄρχισε νὰ ρωτᾷ ἓνα - ἓνα καὶ ὅταν ἔφθασε στὸν Βενιαμίν, δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῆ ἀπὸ τὴν μεγάλη συγκίνησι κ' ἐπῆγε μέσα στὸ διπλανὸ του δωμάτιο ὅπου ἔκλαψε. Ὑστερα ξαναἦρθε στὴν αἴθουσα καὶ διέταξε καὶ ἔφεραν τὸν Συμεὼν. Σὰν τὸν εἶδαν οἱ ἀδελφοὶ χάρηκαν ὑπερβολικά. Ἐνας ὑπῆρέτης ἦρθε τότε καὶ εἶπε στὸν Ἰωσήφ, ὅτι τὸ φαγητὸ εἶναι ἕτοιμο κ' ἐπέρασαν ὅλοι στὴν τραπεζαρία.

Ἐκεῖ μόνος του ὁ Ἰωσήφ τοὺς ἔβαλε κ' ἐκάθησαν κατὰ σειρὰ ἡλικίας τὸν καθένα τους. Τὸν Βενιαμίν τὸν πήρε δίπλα του καὶ γιὰ νὰ ἰδῆ ἂν θὰ τὸν ζηλέψουν, διέταξε τὸν ἀρχιμάγειρά του καὶ τοῦ ἔβαλε πενταπλάσιο φαγητό. Ὅλα αὐτὰ ἔκαναν ἐντύπωσι στοὺς ἀδελφούς, μὰ δὲν μπορούσαν νὰ τὰ ἐξηγήσουν. Ἀφοῦ ἔφαγαν διέταξε νὰ γεμίσουν τοὺς σάκκους τους σιτάρι καὶ στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμίν εἶπε καὶ ἔβαλαν μέσα κρυφὰ τὸ χρυσὸ του τὸ ποτῆρι. Κατόπιν ἀφοῦ φόρτωσαν τὰ ζῶα τους, εὐχαρίστησαν τὸν βασιλιὰ γιὰ τὴν περιποίησι καὶ τὸ σιτάρι, ποὺ τοὺς ἔδωσε, κ' ἔφυγαν.

Ὅταν ὁμως ἀπομακρύνθηκαν ἀρκετὰ ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ἔτρεξαν καὶ τοὺς ἔφθασαν δοῦλοι τοῦ Φαραῶ.

Ξεφόρτωσαν ἀμέσως τὶς καμηλές καὶ ἄρχισαν νὰ ψάχνουν, ἀρχίζοντας ἀπὸ τοὺς σάκκους τοῦ μεγάλου πρῶτα ὡς ποὺ ἔφθασαν καὶ στοῦ Βενιαμίν. Σ' αὐτοῦ τὸ σάκκο βρέθηκε τὸ ποτῆρι.

Οἱ δοῦλοι τότε ἀγρίεψαν. Τοὺς γύρισαν πίσω καὶ τοὺς παρουσίασαν στὸν Ἰωσήφ. Ἐκεῖνος τοὺς φέρθηκε ἄγρια καὶ γιὰ νὰ ἰδῆ μέχρι ποίου σημείου θὰ φθάσῃ ἡ ἀγάπη τους καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τους γιὰ τὸν Βενιαμίν, διέταξε νὰ τὸν βάλουν φυλακή, ἐνῶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἄφησε ἐλεύθερους νὰ φύγουν. Ἐκεῖνοι, μόλις ἄκουσαν τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ἰωσήφ, γονατιστοὶ μπροστά του ἄρχισαν νὰ τὸν θερμόπαρακαλοῦν καὶ νὰ τοῦ λένε :

— Λυπήσου, καλέ μας Βασιλιὰ, τὸν γέροντα τὸν πατέρα μας, γιατί ἅμα δὲν ἰδῆ τὸν Βενιαμίν, ποὺ τόσο πολὺ ἀγαπάει, θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὸ κακό του. Γι' αὐτὸ κράτησε ὅλους μας καὶ βάλε μας φυλακή, ἀρκεῖ αὐτὸς νὰ μείνῃ

ἐλεύθερος νὰ πάη κοντά του, στήν πατρίδα μας. Τίποτε ὅμως ὁ Ἰωσήφ. Ἐξακολουθοῦσε νὰ μένη ἀνένδοτος στήν ἀπόφασί του.

Τότε ὁ Ἰούδας γονατίζει μπρὸς στο Βασιλιά καὶ μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸν παρακαλεῖ λέγοντάς του : «Βασιλιά μου ! Σκότωσε καλύτερα ἐμένα, ἀρκεῖ νὰ ἀφήσης ἐλεύθερο τὸν ἀδελφό μου, τὸν Βενιαμίν».

Τότε ὁ Ἰωσήφ δὲν μπόρεσε περισσότερο νὰ κρατηθῆ καὶ μὲ λυγμοὺς καὶ δάκρυα τοὺς λέει :

— Δὲν μὲ γνωρίζετε ; Εἶμαι ὁ ἀδελφός σας ὁ Ἰωσήφ, ποὺ μὲ πουλήσατε στοὺς ἐμπόρους ἐκείνους γιὰ νὰ χαθῶ. Μὰ ὅμως μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ ὄχι μόνον δὲν χάθηκα, ἀλλὰ ἔγινα καὶ βασιλιάς, ὅπως μὲ βλέπετε. Δὲν κρατῶ κακία ἐναντίον σας γιὰ τὴν πράξι σας αὐτή, ἀλλὰ σὰς συγχωρῶ ὅλους. Καὶ ἕνα - ἕνα τοὺς ἀγκαλιάζει καὶ τοὺς φιλεῖ, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο του Βενιαμίν.

Ἦστερα ἐτοίμασε πολλὰ δῶρα καὶ σιτάρι πολὺ, τὰ φόρτωσαν στὶς καμήλες τοὺς καὶ τοὺς ἔστειλε σπίτι τοὺς ἀφοῦ τοὺς εἶπε : «Ἐκεῖ ποὺ θὰ πᾶτε, νὰ φιλήσετε ἐκ μέρους μου τὸν πατέρα μας, νὰ τοῦ πῆτε πῶς ζῶ καὶ εἶμαι καλά, καὶ ὅλοι μαζί κατόπιν νὰ ἐπιστρέψετε ἐδῶ στήν Αἴγυπτο μὲ ὅλους τοὺς δούλους καὶ τὰ ζῶα σας, ὅπου ὅλοι μαζί πιά θὰ ζήσουμε εὐτυχισμένοι».

Ἐρωτήσεις. — *Γιατί ὁ Ἰωσήφ διέταξε κ' ἔβαλαν τὸ ἀσημένιο ποιηρι στὸ σάκκο τοῦ Βενιαμίν ; Ἀντὶ νὰ πάθῃ κακὸ ὁ Βενιαμίν, τί προτίμησαν οἱ ἀδελφοί του ; Κράτησε κακία ἐναντίον τῶν ἀδελφῶν του ὁ Ἰωσήφ ;*

25. Ὁ Ἰακώβ στήν Αἴγυπτο.

Τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ εἶπαν ὅλα ὅσα ἔγιναν στήν Αἴγυπτο καὶ ὁ Ἰακώβ χάρηκε πολὺ καὶ διέταξε νὰ ἐτοιμασθοῦν γιὰ νὰ πᾶνε στήν Αἴγυπτο. Ἦστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ἀνεχώρησαν ἀπὸ τὴν Χαναάν — ἦταν ὅλοι 75 ἄτομα — κ' ἐπῆγαν στήν Αἴγυπτο, ὅπου τοὺς δέχθηκε ὁ Ἰωσήφ μὲ μεγάλη συγκίνηση. Στήν Αἴγυπτο ὁ Ἰακώβ ἔζησε ἀκόμα 17 χρόνια εὐτυχισμένος καὶ ὅταν πέθανε ἐτάφηκε κοντὰ στοὺς τάφους τοῦ Ἀβραάμ καὶ τοῦ Ἰσαάκ.

Ὅταν τὰ παιδιὰ τοῦ Ἰακώβ ἐπέστρεψαν στὴ Χαναάν διηγῆθηκαν πῶς βρῆκαν τὸν Ἰωσήφ νὰ ζῆ καὶ νὰ βασιλεύῃ στήν Αἴγυπτο. Ὁ Ἰακώβ χάρηκε πολὺ κ' ἔδωκε διαταγή σ' ὅλους νὰ ἀρχίσουν νὰ ἐτοιμάζονται γιὰ νὰ φύγουν.

Ἐπέρασαν λίγες ἡμέρες καὶ ὅταν ὅλα ἐτοιμάσθηκαν ξεκίνησαν. Ἦταν ὅλοι τους, μὲ τοὺς ὑπηρέτες των, ἑβδομήντα πέντε ἄνθρωποι. Σὰν ἔφθασαν ἔστειλαν ἄνθρωπον τὸν Ἰωσήφ καὶ τὸν εἰδοποίησαν ὅτι ἔρχονται. Ἐκεῖνος τότε πέταξε ἀπὸ τῆ χαρὰ του.

Ἀνέβηκε στὴ βασιλικὴ του ἄμαξα, ἐπῆρε τὴ φρουρὰ του κ' ἐβγήκε σὲ προϋπάντησι τοῦ πατέρα του. Τί συγκίνησι ἦταν ἐκείνη ! Πατέρας καὶ γιοὺς ἀντάμωναν ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια. Τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀπὸ τὰ μάτια ὄλων. Ἀφοῦ ἀγκαλιάσθηκαν καὶ φιλήθηκαν πολλὴ ὥρα, τὸν ἐπῆρε στὸ βασιλικὸ του ἄμαξι καὶ ὅλοι μαζί ἦρθαν στὸ παλάτι του, ὅπου χαρούμενα καὶ γελαστὰ τοὺς ὑποδέχθηκε ὁ ἴδιος, ὁ Φαραώ. Εὐχαριστήθηκε καὶ αὐτὸς τόσο ἀπὸ τὸν πατέρα καὶ τὰ παιδιὰ, ὥστε τοὺς ἔδωσε πρόβατα καὶ βοσκότους στὴ χώρα ποὺ λέγονταν Γεσέν.

Ἐκεῖ τώρα ὅλοι μαζί ζοῦσαν εὐτυχισμένοι. Ὁ Ἰακώβ ἔζησε μαζί τους δέκα ἑπτὰ χρόνια καὶ κατόπιν σὰν ἀρρώστησε καὶ κατάλαβε τὸ θάνατό του, κάλεσε τὰ παιδιὰ του ὅλα καὶ τὰ εὐλόγησε. Ξεχωριστὴ εὐχὴ ἔδωσε στὸν Ἰούδα. Τοῦ εἶπε δηλαδὴ «ὅτι δὲν θὰ πάψῃ νὰ εἶναι ἄρχοντας πάντοτε ἀπὸ τὴν φυλὴ Ἰούδα, ἕως ὅτου ἔρθῃ ὁ Μεσίας». Κατόπιν, ἀφοῦ εὐλόγησε καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ Ἰωσήφ, ποὺ ἀπόχτησε ἐκεῖ στὴν Αἴγυπτο, τοῦ εἶπε πὼς μιὰ φορὰ θὰ φύγουν ἀπὸ κεῖ καὶ θὰ πᾶνε πάλι στὴν πατρίδα τους τὴν Χαναάν. Τότε μὴ ξεχάσουν νὰ πάρουν τὰ κόκκαλά του, νὰ τὰ πᾶν νὰ τὰ θάψουν ἐκεῖ, ποὺ εἶναι καὶ οἱ τάφοι τῶν πατέρων του. Πέθανε σὲ ἡλικία 147 ἐτῶν.

Ἐπέρασαν χρόνια καὶ ὁ Ἰωσήφ, ἀφοῦ κατάλαβε τὸ θάνατό του, τοὺς κάλεσε καὶ τοὺς εἶπε, πὼς θὰ ἔχουν βοηθὸ τὸ Θεό, ἀρκεῖ νὰ ἐκτελοῦν τὶς ἐντολές του ὅλες καὶ αὐτὸς θὰ τοὺς βοηθήσῃ νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πατρίδα τους, τὴ Χαναάν. Καὶ κατόπιν πέθανε. Πρὶν πεθάνῃ ὅμως τοὺς εἶπε νὰ μὴν ξεχάσουν νὰ πάρουν μαζί τους τὰ κόκκαλά του νὰ τὰ θάψουν στοὺς τάφους τῶν πατέρων τους.

Ἐρωτήσεις.—*Τί κερδίζει ὁποῖος ἔχει βοηθὸ τὸ Θεό; Πῶς ὑποδέχθηκε ὁ Ἰωσήφ τὸν πατέρα καὶ τοὺς ἀδελφούς του; Τί εἶπε στὰ παιδιὰ του ὁ Ἰακώβ πρὶν πεθάνῃ καὶ τί εἶπε ὁ Ἰωσήφ στοὺς ἀδελφούς του, ὅταν κατάλαβε τὸν θάνατό του;*

Ὁ Μωϋσῆς εἶδε τὴν βάτον, πού ἀναβε χωρὶς νὰ καίεται.

Γ. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΩΨΗ

26. Γέννησι του Μωϋσῆ.

Οἱ Φαραὼ κυνηγοῦσαν τοὺς Ἰσραηλίτες, γιατί τοὺς φοβόνταν μήπως τοὺς πάρουν τὴν ἐξουσία. Εἶχαν διατάξει ὅλα τὰ ἀρσενικὰ ἐδραϊόπουλα νὰ τὰ ρίχνουν στὸν Νεῖλο. Μιά μητέρα ὅμως κράτησε τὸ ἀγοράκι τῆς κρυφὰ τρεῖς μῆνες καὶ ὕστερα τὸ ἔβαλε μέσα σ' ἕνα κοφίνι καὶ τὸ ἔρριξε στὸν Νεῖλο, τὴν ὥρα ποὺ ἔκανε μπάνιο ἡ κόρη τοῦ Φαραώ. Ἐκείνη τὸ ἀγάπησε καὶ χωρὶς νὰ ξέρη πὼς εἶναι μητέρα του τὸ ἔδωκε νὰ τὸ βυζάξῃ καὶ νὰ τὸ μεγαλώσῃ. Ὅταν δὲ ἔγινε τριῶν χρονῶν ἡ μητέρα του τὸ ἐπῆγε στὸ Παλάτι καὶ τὸ παρέδωσε στὴν κόρη τοῦ Φαραώ. Τὸ παιδί αὐτὸ ὠνομάσθηκε Μωϋσῆς.

“Ὅσον καιρὸ ζοῦσαν ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Φαραώ, οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ καὶ τὰ παιδιά των περνοῦσαν πολὺ καλά. Πέθαναν ὅμως οἱ προστάτες των καὶ ἦρθαν ἄλλοι, ποὺ διόλου δὲν ἔβλεπαν μὲ καλὸ μάτι τοὺς ἀπογόνους τοῦ Ἰακώβ, γιατί φοβόντουσαν μήπως τοὺς πάρουν τὴν ἐξουσία. Σκέφθηκαν τότε κ' ἔβαλαν σ' αὐτοὺς ὅλους βαρεῖες ἐργασίες, ὥστε νὰ πεθαίνουν ἀπὸ τὴν πολλὴ κούρασι. Τοὺς ἔβαζαν νὰ χτιζοῦν φρούρια καὶ μεγάλα ἔργα στὸ Νεῖλο ποταμὸ. Μὰ οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἰακώβ, ἀντὶ νὰ λιγοστεύουν, γίνονταν περισσότερο. Αὐτὰ ὅλα τὰ ἔβλεπε ὁ Φαραώ κ' ἐσκέφθηκε νὰ βρῆ τρόπο νὰ τοὺς ἐξολοθρέψῃ.

Ἐκάλεσε ὅλες τὶς μαῖες (μαμές) καὶ τὶς ἔδωκε διαταγὴ νὰ σκοτώνουν ὅλα τὰ ἀγόρια τῶν Ἰσραηλιτῶν, ποὺ θὰ γεννιῶνταν. Αὐτὲς ὅμως δὲν σκότωναν τὰ παιδιά ἀπὸ φόβο τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Φαραώ ὑπερβολικὰ στενοχωριόταν.

Τότε βρῆκε ἄλλον τρόπο. Διέταξε ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες γονεῖς νὰ ρίχνουν στὸ Νεῖλο ποταμὸ ὅλα τὰ ἀρσενικὰ παιδιά, ποὺ θὰ γεννιοῦνταν κ' ἔτσι ἐνόμιζε πὼς μὲ τὸν καιρὸ θὰ λιγόστευε ἡ φυλὴ τους.

Οἱ μητέρες τῶν Ἰσραηλιτῶν ἀπὸ τὸ φόβο τους ἔρριχναν τὰ μωρὰ τους στὸ ποταμὸ κ' ἐκεῖ ἐπνίγονταν. Μιά ὅμως Ἰσραηλίτισσα, ἀπόχτησε τότε ἕνα χαριτωμένο μωρὸ καὶ δὲν βάσταξε ἡ καρδιά της νὰ τὸ ρίξῃ στὸν ποταμὸ, ἀλλὰ τὸ κράτησε στὸ σπίτι της κάπου τρεῖς μῆνες, χωρὶς κανένας νὰ τὴν πάρῃ εἶδῃσι. Ὡς τὴν στιγμὴ ὅμως ἐκείνη καλά, γιατί τὸ παιδί της ἦταν μωρὸ καὶ γι' αὐτὸ τὸ κατάφερνε νὰ μὴ

φωνάζη. "Όταν ὁμως μεγάλωσε δὲν μπορούσε νὰ τὸ κρατήση πιά κρυμμένο. Τότε ἐπῆρε ἕνα μικρὸ πανεράκι, τὸ ἄλειψε μέσα καὶ ἔξω πίσσα, ὥστε νὰ μὴ μπάζη μέσα νερὸ καὶ ἀφοῦ ἔστρωσε λίγα ρουχαλάκια ἔβαλε τὸ μωρὸ τῆς καὶ τὸ πῆγε καὶ τὸ ἔβαλε σὲ κείνο τὸ μέρος τοῦ Νείλου ποταμοῦ, ποῦ πῆγαινε ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ κ' ἐπλενε τὰ ρούχα τῆς κ' ἔλουζόταν. Μάλιστα μιὰ μικρούλα ἀδελφὴ τοῦ μωροῦ, ποῦ λεγόταν Μαριάμ, κρύφτηκε δίπλα ἐκεῖ στὴν καλαμῶνα τοῦ ποταμοῦ γιὰ νὰ ἰδῆ, τί θὰ ἀπογίνη τὸ παιδί καὶ τί θὰ κάμη ἢ Βασιλοπούλα ποῦ θὰ πάη νὰ λουσθῆ καὶ θὰ τὸ ἰδῆ.

"Όταν ἦρθε ἡ συνηθισμένη ὥρα, ἡ κόρη τοῦ Φαραῶ, πῆρε τίς ὑπηρέτριές τῆς κ' ἐπῆγε νὰ λουσθῆ στὸ ποτάμι. Φθάνοντας ἐκεῖ ἄκουσε κλάμματα μικροῦ παιδιοῦ καὶ παραξενεύθηκε. Ἐκοίταξαν ὅλες τους τότε τριγύρω καὶ εἶδαν τὸ καλαθάκι μὲ τὸ μωρὸ ποῦ ἄπλωνε τὰ χεράκια του, σὰν νὰ τοὺς ζητοῦσε βοήθεια σωτηρίας. Ἡ Βασιλοπούλα ἔδωκε τότε διαταγὴ σὲ μιὰ ὑπηρέτριά τῆς καὶ ἀφοῦ τὸ ἔβγαλε ἔξω τὸ πῆγε κοντὰ τῆς. Τὸ εἶδε πὼς ἦταν χαριτωμένο πολὺ καὶ ἀμέσως ἀποφασίζει νὰ τὸ κάνη δικό τῆς καὶ νὰ τὸ πάρη στὸ παλάτι νὰ τὸ μεγαλώσῃ. Ἐκείνη τῆ στιγμὴ παρουσιάζεται ἡ μικρὴ κόρη καὶ τῆς λέει. — Κυρία μου, μήπως θέλεις καμιὰ τροφὸ (παραμάννα) γιὰ τὸ μωρὸ ; Ἐκείνη τῆς εἶπε. — Ναί ! Ξέρεις καμιὰ ; Τρέξε νὰ τὴν εἰδοποιήσης νὰ ἔρθῃ ἐδῶ.

Ἐκείνη αὐτό, ποῦ ἠθελε ! Τρέχει καὶ φωνάζει τὴν μητέρα τῆς, κ' ἐκείνη ἔτρεξε ἐκεῖ. Τῆς ἔδωσε ἡ βασιλοπούλα τὸ μωρὸ καὶ τῆς εἶπε :

— Πάρε, σὲ παρακαλῶ, τὸ μωρὸ αὐτὸ καὶ θήλασέ το καὶ περιποιήσου το ὅσο μπορεῖς ὥσπου νὰ γίνη τριῶν χρονῶν. Τότε θὰ μοῦ τὸ φέρῃς στὸ παλάτι καὶ ἀπὸ ἐμένα θὰ ἔχῃς ὅ,τι καὶ ἂν χρειασθῆς. "Ό,τι καὶ ἂν ξοδέψῃς θὰ εἶναι ὅλα δικά μου.

Ἡ μάνα ἐκείνη, γεμάτη χαρά, τὸ πῆρε σπιτάκι τῆς, ὅπου μὲ τὴν ἀγάπη τῆς τὸ μεγάλωσε καὶ τὸ ἔκαμε τριῶν χρονῶν.

Τότε τὸ πῆρε καὶ τὸ πῆγε στὴν κόρη τοῦ Φαραῶ, στὸ παλάτι τῆς καὶ τῆς τὸ παράδωσε. "Όταν ἐκείνη τὸ εἶδε δὲν χόρταινε νὰ τὸ φιλῆ καὶ τὸ ὠνόμασε Μωϋσῆ, ποῦ θὰ εἶπῃ, «σωσμένο ἀπὸ τὸ νερό». Τὸ κράτησε στὸ παλάτι, ὅπου τὸ μεγάλωσε σὰν ἀληθινὸ Βασιλόπουλο.

Ἔρωτήσεις. — Τί ἔκαμε ἡ μητέρα ἐκείνη γιὰ μὴν χαθῆ τὸ παιδί τῆς ; Σὲ ποιὸν στήριζε τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας τοῦ παιδιοῦ τῆς ἢ μητέρα ;

27. Κλησι τοῦ Μωϋσῆ.

Ὁ Μωϋσῆς ἔζησε σαράντα χρόνια στὸ παλάτι, ἀλλὰ δὲν ξεχνούσε τὰ βάσανα τῶν συμπατριωτῶν του. Μιὰ μέρα σκότωσε ἕνα Αἴγυπτιο, ποὺ ἔδερνε ἕνα Ἰσραηλίτη κ' ἔφυγε στὴ χώρα Μαδιάμ. Ἐκεῖ ὁ ἱερεὺς Ἰοθὼρ τὸν ἔκαμε γαμβρό του. Μιὰ μέρα ποὺ βοσκοῦσε τὰ πρόβατα, εἶδε ἀπὸ μιὰ βάτο νὰ βγαίνει φωτιὰ χωρὶς ἢ βάτος νὰ καίεται κι' ἄκουσε τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ ποὺ τὸν διέτασσε νὰ πάη μαζὺ μὲ τὸν ἀδελφὸ του Ἀαρὼν στὴν Αἴγυπτο καὶ νὰ ποῦν στὸν Φαραῶ ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν.

Ὁ Μωϋσῆς μεγάλωνε στὸ παλάτι τοῦ Φαραῶ κ' ἐσπούδαζε μὲ τοὺς σοφοὺς δασκάλους, ποὺ τοῦ εἶχε ἡ Βασιλοπούλα, ὥστε ἔμαθε ὅλη τὴ σοφία τῶν Αἰγυπτίων. Περνοῦσε βασιλικά, μὰ δὲν ξεχνούσε τοὺς πατριῶτες του, ποὺ ὑπέφεραν τόσα βάσανα ἀπὸ τοὺς σκληροὺς Αἰγυπτίους. Μιὰ μέρα μάλιστα, ποὺ βάδιζε, στὸ δρόμο του βλέπει ἕναν Αἰγύπτιο νὰ δέρνη ἀλύπητα ἕναν πατριώτη του. Δὲν βάσταξε ἢ καρδιά του τότε καὶ μπῆκε στὴ μέση νὰ τοὺς χωρίσῃ. Μὰ ὁ αἰγύπτιος, σὰν τὸν εἶδε, ἄρχισε νὰ τὸν φοβερίζῃ καὶ στὸ τέλος καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιο νὰ τὸν βρίζῃ. Θύμωσε τότε ὁ Μωϋσῆς, σήκωσε τὸ ραβδί του κ' ἐσκότωσε τὸν σκληρὸ καὶ κακὸ ἐκεῖνο Αἰγύπτιο. Καὶ γιὰ νὰ μὴν τὸν ἴδουν ἔσκαψε ἐκεῖ στὴν ἄμμο ἀμέσως καὶ τὸν ἔθαψε. Ἡ πράξι του ὅμως ἐκείνη μαθεύτηκε σὲ ὅλη τὴν Αἴγυπτο καὶ ζητοῦσαν ὅλοι νὰ τὸν τιμωρήσουν. Ὁ Μωϋσῆς τότε ἔφυγε ἀπὸ τὸ παλάτι κ' ἐπῆγε κεῖ κοντὰ, σὲ μιὰ γειτονικὴ χώρα, ποὺ λεγόταν Μαδιάμ. Ἐκεῖ γνωρίσθηκε μὲ τὸν ἱερέα τοῦ μέρους ἐκείνου, καὶ τὸν ἐπῆρε καὶ τοῦ ἔβασκε τὰ πρόβατά του. Ὁ ἱερεὺς ἐκεῖνος λεγόταν Ἰοθὼρ. Ἦταν τόσο καλὸς ὁ Μωϋσῆς, ὥστε ὁ Ἰοθὼρ τὸν ἀγάπησε καὶ τὸν ἔκαμε γαμβρό του, δίδοντάς του γιὰ γυναῖκα του τὴν κόρη του, τὴν Σεφώρα.

Περνοῦσε καλὰ ἐκεῖ. Μὰ οἱ πατριῶτες του στὴν Αἴγυπτο τραβοῦσαν ἀμέτρητα μαρτύρια. Πλὴν ὅμως δὲν ἀπελπίζονταν. Πίστευαν πὼς μόνο ὁ Θεὸς μπορεῖ νὰ τοὺς σώσῃ καὶ σ' αὐτὸν μέρα καὶ νύχτα προσεύχονταν. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχὴ των. Καὶ μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ ὁ Μωϋσῆς ἔβασκε τὰ πρόβατα τοῦ πεθεροῦ του κοντὰ στὸ βουνὸ Χωρήβ, βλέπει ἕνα βάτο νὰ βγάξῃ φλόγες, μὰ νὰ μὴ καίεται διόλου.

Παραξενεύτηκε τότε κ' ἐπλησίασε κοντὰ γιὰ νὰ ἰδῆ καλύτερα. Ἀφοῦ ζύγωσε λίγο ἄκουσε μιὰ φωνὴ νὰ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὸ βάτο ἐκεῖνο, ποὺ τοῦ ἔλεγε :

— Μωϋσῆ... Μωϋσῆ... μὴν πλησιάζῃς περισσότερο, παρὰ βγάλε τὰ παπούτσιά σου, γιὰτὶ ὁ τόπος αὐτός, ποὺ βρίσκεσαι εἶναι τόπος ἱερός. Ἐγώ, ποὺ ἀκοῦς τὴ φωνὴ μου,

εἶμαι ὁ Θεὸς τῶν πατέρων σου Ἀβραάμ, Ἰσαάκ καὶ Ἰακώβ καὶ εἶδα τὰ βασανιστήρια ποῦ τραβοῦν οἱ ἀδελφοί σου κάτω στὴν Αἴγυπτο καὶ τοὺς λυπήθηκα τόσο, ὥστε ἀπεφάσισα νὰ τοὺς σώσω ἀπὸ τὰ χέρια τῶν κακούργων ἐκείνων Αἰγυπτίων.

Πήγαινε λοιπὸν κάτω στὴν Αἴγυπτο καὶ ἀφοῦ παρουσιασθῆς στὸ Φαραῶ, πέστον ν' ἀφήσῃ τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν νὰ πᾶν στὴν πατρίδα τους τὴ Χαναάν καὶ σὺ νὰ τοὺς πάρῃς, σὰν ἀρχηγός τους καὶ νὰ τοὺς ὀδηγήσῃς στὴν πατρίδα σας.

Μόλις ὁ Μωϋσῆς ἄκουσε τὰ λόγια ἐκείνα τοῦ Θεοῦ φοβήθηκε. Κι' ἐπειδὴ καταλάβαινε ὅτι τὸ ἔργο, ποῦ τοῦ ἔλεγε, ἦταν δύσκολο, μὲ σεβασμὸ καὶ δειλία τοῦ εἶπε :

— Κύριε, ἐγὼ εἶμαι βραδύγλωσσος καὶ δὲν ἔχω οὔτε φωνή, οὔτε καὶ θάρρος γιὰ νὰ μπορέσω νὰ παρουσιασθῶ στὸ Φαραῶ νὰ τοῦ μιλήσω, ὅπως πρέπει.

Ὁ Θεὸς τότε γιὰ νὰ τοῦ δείξῃ πῶς πρέπει νὰ ὑπακούσῃ στὸ θέλημά του καὶ πῶς ἅμα ἔχει βοηθὸ τὸν Θεὸ δὲν ἔχει νὰ φοβηθῆ κανένα, τοῦ λέει :

— Πέταξε τὴ ράβδο σου κάτω ! Καὶ ὅταν τὸ ἔκαμε ἡ ράβδος του ἔγινε φίδι. — Πιάστο μὲ τὸ χέρι σου, τοῦ πρόσθεσε κατόπιν. Κ' ἐξετέλεσε τὴ διαταγὴ του ἐκείνη καὶ τὸ φίδι ξαναέγινε ράβδος.

— Βάλε τώρα, τοῦ λέει, τὸ χέρι σου στὴ μασχάλη σου καὶ ξαναθγάλο. Ἔκαμε ἀκριβῶς ὅ,τι τοῦ εἶπε καὶ τὸ χέρι του βγῆκε ὀλόασπρο καὶ γεμάτο σπειριά... Εἶχε λέπρα ! Βάλτο ξανά καὶ ξαναθγάλο, τοῦ πρόσθεσε. Τὸ χέρι του βγῆκε γερὸ, ὅπως ἦταν καὶ πρῶτα. Μετὰ ἀπὸ τὰ θαύματα αὐτά, ποῦ εἶδε ὁ Μωϋσῆς τοῦ λέει ὁ Θεός :

— Πήγαινε τώρα ἐκεῖ ποῦ σοῦ εἶπα καὶ θάρρη ὡς βοηθός σου, ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἀαρών, ποῦ ξέρει καὶ μπορεῖ καὶ μιλεῖ καθαρά.

Ἦστερα ἀπὸ ὅσα ἄκουσε καὶ εἶδε ὁ Μωϋσῆς, ἄφησε τὴν γυναῖκα του, τοὺς σπιτικούς της καὶ τὰ πράγματά του ὅλα καὶ μὲ συντροφιά τὸν ἀδελφὸ του τὸν Ἀαρών, ποῦ γι' αὐτὸ πῆγε ἐκεῖ, ξεκίνησαν γιὰ τὴν Αἴγυπτο νὰ παρουσιασθοῦν στὸ Φαραῶ.

Ἐρωτήσεις.—Γιατί σκότωσε τὸν Αἰγύπτιο ὁ Μωϋσῆς καὶ πότε; Μετὰ τί ἔκαμε; Σὲ ποῖον στήριζαν τὶς ἐλπίδες τους οἱ Ἰσραηλίτες; Ἐκαμαν καλά; Τί ἐθυσίασεν ὁ Μωϋσῆς γιὰ νὰ κάμῃ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ;

28. Ἔξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν παρουσιάσθηκαν στὸν Φαραὼ καὶ τοῦ εἶπαν ν' ἀφήσῃ, κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο. Ἐκεῖνος δὲν δέχθηκε. Τότε ὁ Θεὸς ἐθύμωσε κ' ἐτιμώρησε σκληρὰ τὸν Φαραὼ μὲ δέκα τιμωρίες ποὺ ὠνομάσθηκαν δέκα πληγές τοῦ Φαραὼ. Κ' ἔτσι ὁ Φαραὼ ἄφησε τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν κ' ἐκεῖνοι, ποὺ ἦταν 600 χιλιάδες ὄλοι, ξεκίνησαν γιὰ τὴ Χαναάν.

Ὁ Μωϋσῆς καὶ ὁ Ἀαρὼν, ὅταν ἔφθασαν στὴν Αἴγυπτο, παρουσιάσθηκαν στὸν Φαραὼ καὶ τοῦ εἶπαν :

— Μᾶς ἔστειλε ὁ Θεὸς τῶν Ἰσραηλιτῶν νὰ σοῦ ποῦμε, ν' ἀφήσῃς τοὺς πατριῶτες μας ἐλευθέρους νὰ φύγουν γιὰ τὴν πατρίδα τους τὴν Χαναάν.

— Ἐγὼ δὲν ξέρω κανένα Θεὸ τῶν Ἑβραίων, λέει ὁ Φαραὼ, οὔτε τὸν λογαριάζω, οὔτε καὶ τοὺς ἀφήνω νὰ φύγουν. Τότε ὁ Μωϋσῆς μπροστὰ τοῦ ἔκαμε τὰ θαύματα ἐκεῖνα, ποὺ εἶδε ἐκεῖ στὸ βᾶτο τοῦ ὄρους Χωρήθ, μὰ ὁ Φαραὼ καὶ μ' αὐτὰ ποὺ εἶδε, ἔμεινε ἄπιστος.

Ὁ Θεὸς θύμωσε τότε κ' ἀποφάσισε νὰ τιμωρήσῃ σκληρὰ καὶ αὐτὸν καὶ τὸ λαό του.

Ἐρριξε στὴν Αἴγυπτο δέκα πληγές γιὰ νὰ σωφρονισθοῦν ὄλοι τους καὶ ν' ἀφήσουν ἐλευθέρους τοὺς Ἰσραηλίτες νὰ φύγουν.

1) Μετέβαλε ὄλα τὰ νερὰ τῆς Αἰγύπτου σὲ αἷμα. 2) Ἐγέμισε ὅλη τὴ γῆ μὲ βατράχια. 3) Σκνίπες, ἐγέμισαν τὴ χώρα. 4) Ἐσκοτόωσε ὄλα τὰ ζῶα τῶν Αἰγυπτίων. 5) Ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι ἐγέμισαν ἀπὸ πληγές. 6) Ἐρριξε χαλάζι. 7) Ἀκρίδες ἔφαγαν ὅ,τι ἀπόμεινε ἀπὸ τὸ χαλάζι. 8) Κατόπιν ἔρριξε σκοτάδι, ποὺ βᾶσταξε τρία ἡμερονύχτια. 9) Κυνόμιγες ἐγέμισαν ὄλον τὸν τόπο. 10) Ἀπέθαναν ὄλα τὰ πρωτότοκα παιδιὰ τῶν Αἰγυπτίων.

Τότε ὄλοι οἱ Αἰγύπτιοι μαζεύτηκαν στὸ παλάτι τοῦ Φαραὼ, καὶ τὸν παρακαλοῦσαν νὰ τοὺς λυπηθῇ καὶ ν' ἀφήσῃ ὄλους τοὺς Ἑβραίους νὰ φύγουν. Μὰ καὶ ὁ ἴδιος ὁ Φαραὼ φοβήθηκε τόσο ἀπὸ τὸ μεγάλο αὐτὸ κακὸ καὶ ἀφοῦ κάλεσε τὸν Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρὼν τοὺς εἶπε :

— Εἰσθε ἐλεύθεροι νὰ φύγετε. Πάρτε τοὺς πατριῶτες σας καὶ νὰ φύγετε ὅσο μπορεῖτε πιὸ γρήγορα. Ἐκεῖνοι, ποὺ τὰ εἶχαν ὄλα ἔτοιμα, ἔδωσαν διαταγὴ καὶ ἀμέσως ξεκίνησαν. Ἦταν ὄλοι τους κάπου ἑξακόσιες χιλιάδες, ἐκτὸς ἀπὸ τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιὰ.

Φεύγοντας ὁμως δὲν ξέχασαν τὰ κόκκαλα τοῦ Ἰακώβ

καὶ τοῦ Ἰωσήφ, ἀλλὰ τὰ πῆραν κι' αὐτὰ μαζί των, σύμφωνα με τὴν ὑπόσχεσι, πού εἶχαν δώσει οἱ γονεῖς των σ' αὐτοὺς τότε.

Ἐρωτήσεις. — Τί ἀπάντησι ἔδωκε ὁ Φαραὼ στοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Θεοῦ Μωϋσῆ καὶ Ἀαρών; Πίστεψε σὰ θαύματα τοῦ Μωϋσῆ ὁ Φαραὼ; Τί ἔδωκε στοὺς Αἰγυπτίους ὁ Θεὸς γιὰ νὰ τοὺς σωφρονίσῃ; Ποιὰ ἦταν ἡ χειρότερη πληγὴ;

29. Διάβασι τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης.

Ὅταν οἱ Ἰσραηλίτες ἔφυγαν, ὁ Φαραὼ μετάνοιωσε κ' ἔστειλε στρατὸ νὰ τοὺς φέρῃ πίσω στὴν Αἴγυπτο. Ὁ στρατὸς τοὺς ἔφθασε κοντὰ στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα. Τότε ὁ Μωϋσῆς χτύπησε τρεῖς φορές τὴ θάλασσα μετὰ τὴν ράβδο του κ' ἡ θάλασσα ἐχώρισε στὴ μέση, ἐγίνε δρόμος κ' ἐπέρασαν. Ὅταν ὅμως μπῆκαν καὶ οἱ Αἰγύπτιοι μέσα, τότε ὁ Μωϋσῆς χτύπησε πάλι τὴ θάλασσα τρεῖς φορές, ἡ θάλασσα ἐνώθη καὶ ὅλοι οἱ Αἰγύπτιοι πνίγηκαν.

Μὲ ἀρχηγοὺς τὸ Μωϋσῆ καὶ τὸν Ἀαρών οἱ Ἰσραηλίτες ξεκινοῦν, βαδίζοντες γιὰ τὴν ἀγαπημένη των πατρίδα, τὴν Χαναάν. Μὰ ὁ Φαραὼ μετάνοιωσε κ' ἔδωκε διαταγὴ στὸ στρατό του, νὰ κυνηγήσῃ τοὺς Ἑβραίους καὶ νὰ τοὺς γυρίσῃ πίσω. Καὶ ὅταν οἱ Ἰσραηλίτες πλησίαζαν κοντὰ στὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, φάνηκαν οἱ Αἰγύπτιοι. Τότε οἱ Ἰσραηλίτες τὰ ἔβαλαν μετὰ τὸ Μωϋσῆ καὶ καταριόνταν τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή πού τὸν ἄκουσαν κ' ἔφυγαν. Ὁ Μωϋσῆς ὅμως δὲν θύμωνε, οὔτε καὶ ἀπελπίζοταν. Γιατὶ ἤξερε καὶ πίστευε πὼς ὁ Θεὸς δὲν θὰ τοὺς ἀφήσῃ νὰ χαθοῦν.

Καὶ πράγματι. Ὅταν ἔφθασαν στὴν ἄκρη ἀπὸ τὴν θάλασσα, τοῦ εἶπε ὁ Θεός: Χτύπα Μωϋσῆ μετὰ τὴν ράβδο τὴ θάλασσα τρεῖς φορές. Ἐκεῖνος ἀμέσως ἔκαμε ὅ,τι τοῦ εἶπε καὶ ἡ θάλασσα ἐχώρισε στὰ δύο. Μπῆκαν μέσα οἱ Ἰσραηλίτες κ' ἐπέρασαν στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς χωρὶς διόλου νὰ βραχοῦν. Μόλις βγῆκαν αὐτοί, μπῆκαν ἀπὸ κοντὰ μανιασμένοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ ὅταν ἔφθασαν στὴ μέση τῆς θάλασσας, ὁ Μωϋσῆς κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ξαναχτύπησε μετὰ τὴν ράβδο του τρεῖς φορές τὴ θάλασσα καὶ τὰ νερά τῆς ἀντάμωσαν πάλι, ὅπως ἦταν καὶ πρῶτα κ' ἔτσι οἱ κακοὶ Αἰγύπτιοι ἐπνίγηκαν ὅλοι.

Ἐρωτήσεις. — Μὲ ποιὸν τὰ ἔβαλαν οἱ Ἑβραῖοι, ὅταν εἶδαν πὼς οἱ Αἰγύπτιοι τοὺς κυνηγοῦν; Γιατὶ δὲν ἀπελπίζεται ὁ Μωϋσῆς; Στὶς δύσκολες στιγμὲς ποῖος μοροεῖ νὰ μᾶς σώσῃ;

30. Οἱ Ἰσραηλίτες στήν Ἔρημο.

Ἦστερα ἀπό τήν Ἐρυθρά Θάλασσα οἱ Ἰσραηλίτες ἔφθασαν σέ μιὰ μεγάλη ἔρημο, ὅπου δέν ὑπῆρχε διόλου νερό. Ἀλλά μέ τή φώτισι τοῦ Θεοῦ ὁ Μωϋσῆς χτύπησε μέ τή ράβδο του τρεῖς φορές ἕνα βράχο καί ξεπετάχθηκε ἄφθονο νερό. Σέ μιὰ ἄλλη ἔρημο τὸ νερό ἦταν πικρό. Μὰ ὁ Μωϋσῆς ἔρριξε μέσα ἕνα ξύλο καί τὸ ἔκαμε γλυκό. Ἐκεῖ εἶχαν σωθῆ καί οἱ τροφές των, ἀλλά ὁ Θεός τοὺς ἔστειλε πολλὰ ὀρτύκια καί κάθε πρωῖ τοὺς ἔρριχνε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ μιὰ τροφή πολὺ νόστιμη, πού τὴν ὠνόμαζαν «μάννα».

Ἀφοῦ πέρασαν τήν Ἐρυθρά θάλασσα οἱ Ἰσραηλίτες καί προχώρησαν ἀρκετά, ἔφθασαν σέ μιὰ μεγάλη ἔρημο πού τὴν ἔλεγαν Σοῦρ καί πού δέν ὑπῆρχε διόλου νερό, ἐνῶ αὐτοὶ ὅλοι ἀπὸ τὴν κούρασι διψοῦσαν ὑπερβολικά. Τότε τὰ ἔβαλαν πάλι μέ τὸν Μωϋσῆν καί τοῦ ἔλεγαν πὼς τοὺς πῆρε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καί τοὺς ἔφερε ἐκεῖ γιὰ νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴ δίψα. Τότε ὁ Θεὸς τὸν διέταξε νὰ χτυπήσῃ τρεῖς φορές μέ τὴ ράβδο του ἕνα βράχο καί ἀμέσως βγήκε νερὸ ἀρκετὸ καί δροσερό. Πίνουν τώρα οἱ πατριῶτες του, πλύνονται, δροσιζονται, παίρνουν καί γιὰ τὸ δρόμο τους καί συνεχίζουν τὴν πορεία τους.

Ἐφθασαν σέ μιὰ ἄλλη ἔρημο, πού λεγόταν Μερράν. Ἐκεῖ ἦταν πικρὸ τὸ νερὸ καί ὁ Μωϋσῆς ἀφοῦ προσευχήθηκε τὸ ἔκαμε γλυκὸ μέ ἕνα ξύλο πού τὸν διέταξε ὁ Θεὸς καί τὸ ἔρριξε μέσα.

Ἐκεῖ ὅμως σώθηκαν οἱ τροφές, πού εἶχαν καί καταριόνταν πάλι τὸν Μωϋσῆν, πού τοὺς πῆρε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καί τοὺς ἔφερε ἐκεῖ γιὰ νὰ πεθάνουν ἀπὸ τὴν πείνα. Ξέχασαν καί πάλι ὅτι μαζί τους εἶχαν τὸ Θεό, πού τόσες φορές τώρα δέν τοὺς ἄφησε νὰ χαθοῦν. Μὰ καί τώρα δέν τοὺς ἄφησε. Τοὺς ἔρριξε ἀμέτρητα ὀρτύκια, πού περνοῦσαν ἀπὸ κεῖ κ' ἔτσι χόρτασαν κρέας. Μὰ ἀκόμα κάθε πρωῖ τοὺς ἔρριχνε σὰν πάχνη ἐπάνω στὴ Γῆ ἀπὸ τὸν Οὐρανὸ, κάτι πού ἦταν λευκὸ, στρογγυλὸ, γλυκὸ καί νόστιμο καί πού τὸ ἔλεγαν «μάννα». Ἀπὸ αὐτὸ μάζευε ὁ καθένας ὅσο χρειαζόταν γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ἡμέρα του. Τοὺς ἔρριχνε ἀπὸ αὐτὸ κάθε μέρα ἐκτὸς τοῦ Σαββάτου. Ἔτσι οἱ ἀχάριστοι ἐκεῖνοι ἄνθρωποι δέν στερήθηκαν ἀπολύτως τίποτε στὰ ἔρημα ἐκεῖνα μέρη.

Ἐρωτήσεις. — Ἐκαναν καλὰ οἱ Ἰσραηλίτες νὰ παραπονοῦνται ; Ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωσε νερὸ καὶ πῶς ; Ὅταν σώθηκαν οἱ τροφές τῶν Ἰσραηλιτῶν τί ἔκαναν ; Ποιὸς τοὺς ἔσωσε καὶ πῶς ;

31. ΟΙ ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΕΣ.

Τὸν τρίτο μῆνα, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἔξοδο, οἱ Ἰσραηλίτες ἔφθασαν στὸ ὄρος Σινᾶ. Ἐδῶ ὁ Θεὸς ἔδωκε στὸν Μωϋσῆ τὸν νόμο τοῦ ποῦ ἔπρεπε νὰ ἀκολουθοῦν οἱ Ἰσραηλίτες. Ὁ νόμος ἦταν γραμμένος σὲ δυὸ πλάκες λίθινες καὶ συνοφισζόταν σὲ δέκα ἐντολές.

Ἀπὸ τότε ποῦ ἔφυγαν οἱ Ἑβραῖοι ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, πέρασαν τρεῖς ὁλόκληροι μῆνες. Εἶχαν φθάσει τώρα στοὺς πρόποδες ἐνὸς μεγάλου καὶ ἄγριου βουνοῦ, ποῦ λεγόταν Σινᾶ. Ἐκεῖ ὁ Θεὸς κάλεσε τὸν Μωϋσῆ στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ καὶ τοὺς εἶπε :

— Μωϋσῆ, πήγαινε νὰ πῆς στὸν λαό μου νὰ πλυθοῦν καὶ νὰ ἀλλάξουν, νὰ νηστεύουν τρεῖς ἡμέρες καὶ κατόπιν νὰ πλησιάσουν κοντὰ στὸ βουνό, μὰ νὰ προσέξουν νὰ μὴν τὸ ἐγγίξουν διόλου, γιατί θὰ πεθάνουν ἀμέσως.

Ὁ Μωϋσῆς, ἀφοῦ ἄκουσε ὅλα αὐτὰ, κατέβηκε κάτω καὶ εἶπε στοὺς πατριῶτες τοῦ ὅσα τοῦ εἶπε ὁ Θεὸς κ' ἐκείνοι μὲ προθυμία μεγάλη τοῦ ὑποσχέθηκαν πὼς θὰ ἐκτελέσουν ὅλα ὅσα τοὺς εἶπε.

Ἀφοῦ, σύμφωνα μὲ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἐτοιμάσθηκαν, πλησίασαν κοντὰ στὸ βουνό καὶ ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε στὴν κορυφὴ του γιὰ νὰ πάρη, ὅπως τοῦ ὑπεσχέθηκε ὁ Θεός, τὶς δέκα ἐντολές, σύμφωνα μὲ τὶς ὁποῖες ἀπὸ δῶ καὶ πέρα θὰ κανόνιζαν τὶς πράξεις τους ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες.

Ἀφοῦ ἀνέβηκε ὁ Μωϋσῆς στὸ βουνό, σκεπάσθηκε ὁλόκληρο ἀπὸ ἓνα λαμπερὸ σύννεφο. Ἀστραπὲς ἔσχιζαν τὸν Οὐρανό, βροντὲς τρομερὲς ἀκούγονταν καὶ ἡ κορυφὴ τοῦ Βουνοῦ ἔβγαζε ἓναν κόκκινο καπνό, ποῦ νόμιζε κανεὶς πὼς καί-όταν τὸ Βουνό ἐκεῖνο ὁλόκληρο, ἐνῶ ὅλος ὁ τόπος ἔτρεμε.

Μέσα ὅμως ἀπὸ τὸ λαμπερὸ ἐκεῖνο σύννεφο ἀκούοταν ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, ποῦ ἔλεγε στὸν Μωϋσῆ τὶς δέκα ἐντολές καὶ ποῦ ἦταν οἱ ἐξῆς :

- 1) Ἐγὼ εἶμαι ὁ Θεός σου καὶ ἄλλος ἀπὸ ἐμένα Θεὸς δὲν ὑπάρχει γιὰ νὰ προσκυνήσης.
- 2) Νὰ μὴ προσκυνήσης ποτὲ τὰ εἰδῶλα, δηλαδὴ ψεύτικους θεούς.
- 3) Νὰ μὴν ὀρκίζεσαι ψέμματα καὶ ποτὲ χωρὶς λόγο νὰ μὴν πιάνης στὸ στόμα σου τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ.
- 4) Νὰ δουλεύης ἐξ ἡμέρας καὶ τὴν ἐβδόμη νὰ τὴν χαρίζης στὸ Θεὸ καὶ νὰ τὴν ἔχης σὰν ἡμέρα ἱερῆ.
- 5) Πρέπει νὰ σέβεσαι τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα σου

καὶ νὰ τοὺς τιμᾶς πολὺ, γιὰ νὰ ζήσης πολλὰ καὶ εὐτυχι-
σμένα χρόνια.

6) Νὰ μὴν σκοτῶνης κανένα ἄνθρωπο.

7) Νὰ μὴν προσβάλλης τὴν τιμὴ κανενὸς ἀνθρώπου.

8) Νὰ μὴν κλέβης τίποτε ἀπὸ κανένα.

9) Νὰ μὴν λὲς ψέμματα ποτὲ καὶ

10) Νὰ μὴν ἐπιθυμῆς ποτέ σου κανένα πρᾶγμα, ποὺ
ἔχουν οἱ ἄλλοι.

Τὶς ἐντολὲς αὐτὲς ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Θεοῦ τὶς ἄκουσε
ὅλος ὁ Ἰσραηλιτικὸς λαός, ποὺ ἦταν στὴ ρίζα τοῦ βουνοῦ
καὶ ὅλοι μαζί μὲ μιὰ φωνὴ καὶ μὲ μιὰ καρδιά ἀπάντησαν
καὶ εἶπαν :

—Ναί, Κύριε! Ἄκουσαμε ὅλες τὶς ἐντολὲς σου καὶ σοῦ
ὑποσχομέθα ὅτι θὰ κάνουμε ὅπως ἀκριβῶς μᾶς εἶπες. Κα-
τέβηκε ὁ Μωϋσῆς κάτω στὸν λαὸ γεμάτος χαρὰ.

Κατόπιν τὸν Μωϋσῆν τὸν ἐκάλεσε ὁ Θεὸς πάλι στὸ βου-
νό, ὅπου κατὰ διαταγὴν του, πῆρε δυὸ πλάκες λίθινες κ'
ἔπάνω σ' αὐτὲς ἔγραψε τὶς δέκα ἐντολές, γιὰ νὰ τὶς ἔχουν
οἱ Ἰσραηλίτες καὶ τὶς μελετοῦν πάντοτε.

*Ἐρωτήσεις.—Τί ὑπόσχεσι ἔδωσε ὁ Θεὸς σιὸ Μωϋσῆ γιὰ
τοὺς πατριῶτες του; Τί ἔγινε ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε ἐπάνω στὸ
βουνό; Τί εἶπε ἡ φωνὴ τοῦ Θεοῦ μέσα ἀπὸ τὸ λαμπερὸ σύννεφο;
Ποιὲς εἶνε οἱ δέκα ἐντολές;*

32. Ὁ χρυσοῦς Μόσχος.

Ὁ Μωϋσῆς ἔμεινε στὸ ὄρος Σινᾶ 40 ἡμέρες. Στὸ διάστημα
αὐτὸ οἱ Ἰσραηλίτες ἄρχισαν νὰ ξεχνοῦν τὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ
καὶ ἔκαμαν ἓνα μεγάλο χρυσὸ μοσχάρι, ποὺ τὸ προσκυνοῦσαν
γιὰ Θεό. Ὅταν ἐπέστρεψε ὁ Μωϋσῆς θύμωσε κ' ἔρριξε κάτω κ'
ἔσπασε τὶς πλάκες κ' ἐτιμώρησε τοὺς πρωταίτιους. Οἱ Ἰσραη-
λίτες μετανόησαν καὶ τότε ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε πάλι στὸ ὄρος
Σινᾶ, ξανάγραψε τὶς δέκα ἐντολές καὶ τὶς ἔβαλε μέσα σ' ἓνα
χρυσὸ κιβώτιο, ποὺ ὠνομάσθηκε Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης.

Ὁ Μωϋσῆς ἔμεινε ἐπάνω στὸ ὄρος Σινᾶ κάπου 40 ἡμέ-
ρες. Οἱ Ἰσραηλίτες στὴν ἀρχὴ εἶχαν στὸ νοῦ τους τὰ λόγια
καὶ τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Σιγὰ - σιγὰ ὅμως τὶς ξέχασαν.
Μάλιστα, σὰν εἶδαν ὅτι τόσες ἡμέρες ἄργησε ὁ Μωϋσῆς,
εἶπαν πὼς χάθηκε ἐπάνω ἐκεῖ στὸ βουνό. Καὶ τὸ χειρότερο
ἀπὸ ὅλα ξέχασαν τὶς ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἐπῆγαν στὸν Ἄα-

ρών και τοῦ εἶπαν πῶς θέλουν νὰ τοὺς κάνη ἕνα Θεό, σὰν ἕνα ἀπὸ ἐκείνους, πού εἶχαν οἱ Αἰγύπτιοι, γιὰ νὰ τὸν προσκυνοῦν, γιατί ὁ Μωϋσῆς πάει. . χάθηκε πιά. Ἐκεῖνος δὲν δεχόταν νὰ κάνη ὅ,τι τοῦ ἔλεγαν καὶ τοὺς ἀπαντοῦσε, ὅτι δὲν εἶναι σωστὸ νὰ παραβοῦν τὴ δευτέρη ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, γιατί τότε θὰ τιμωρηθοῦν πολὺ αὐστηρά.

Ἐκεῖνοι τότε τοῦ ἀπάντησαν, μὲ ἄγρια φωνή : «Ἄς τιμωρηθοῦμε, ἀρκεῖ ἐσὺ νὰ μᾶς κάνης ἕνα Θεό, νὰ τὸν βλέπουμε καὶ ταχτικά νὰ τὸν προσκυνοῦμε». Ὁ Ἄαρὼν τότε ἀναγκάσθηκε νὰ δεχθῆ καὶ ἀφοῦ τοῦ πῆγαν τὰ χρυσαφικά τους ὅλα, τὰ ἔλυωσε καὶ τοὺς ἔκαμε ἕνα χρυσὸ μοσχάρι.

Ἀφοῦ τοὺς τὸ ἔστησε σὲ ἕνα μέρος μαζεύθηκαν τριγύρω του ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες καὶ σ' αὐτὸ προσευχόνταν, σ' αὐτὸ ἔκαναν θυσίες, καὶ γύρω ἀπὸ αὐτὸ διεσκέδαζαν.

Πάνω στὴ στιγμή αὐτῆ, νά, ἔρχεται ὁ Μωϋσῆς. Σὰν εἶδε τὴν παρακοή τους ἐκείνη καὶ τὶς πράξεις τῶν πατριωτῶν του θύμωσε τόσο γιὰ τὴν ἀχαριστία καὶ τὴν παρακοή τους, ὥστε ἀπὸ τὰ νεῦρα του ἔρριξε κάτω μ' ὄρμη τίς πλάκες μὲ τίς δέκα ἐντολές καὶ γινήκαν κομμάτια. Κατόπιν τιμώρησε μὲ θάνατο ὅλους τοὺς πρωταίτιους τῆς πράξεως ἐκείνης, σύντριψε τὸν μόσχο τὸ χρυσὸ καὶ ἀφοῦ τὸν ἔλυωσε καὶ τὸν ἔκαμε σκόνη, τὴν ἔχυσε μέσα στὸ νερό, ὥστε ὅταν πίνουν οἱ Ἰσραηλίτες νὰ ἀηδιάζουν καὶ νὰ θυμούνται τὴν κακὴ τους ἐκείνη πράξι, γιὰ τὴν ὁποία νὰ ζητοῦν πάντοτε συγχώρεσι ἀπὸ τὸ Θεό.

Οἱ Ἰσραηλίτες κατάλαβαν τὸ σφάλμα τους καὶ γονατιστοὶ ὅλοι μὲ τὸν Μωϋσῆ παρακαλοῦν τὸ Θεὸ ζητῶντας του συγχώρεσι. Ὁ Θεός, ἀφοῦ εἶδε ὅτι ἀληθινὰ μετενόησαν, τοὺς συγχώρεσε καὶ ὁ Μωϋσῆς ἀνέβηκε καὶ πάλι στὸ ὄρος Σινᾶ, ὅπου ἔγραψε ξανά τίς δέκα ἐντολές σὲ δυὸ νέες πλάκες, πού τίς ἔβαλε μέσα σ' ἕνα ὁμορφο καὶ καλὸ κιβώτιο, πού τὸ ὠνόμασε Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Αὐτὴ μέσα καὶ ἔξω ἦταν ντυμένη μὲ πλάκες ἀπὸ χρυσάφι καὶ στὴν κάθε μιὰ ἀπὸ τίς τέσσαρες γωνιές τῆς ὀροφῆς τῆς ἦταν ἀπὸ ἕνα χρυσὸ ἀγγελούδι πού ἄστραφτε.

Ἐκτὸς ἀπὸ τίς δέκα ἐντολές τοῦ Θεοῦ ὁ Μωϋσῆς διέταξε τοὺς Ἰσραηλίτες κ' ἔκαμαν ἕνα προσωρινὸ Ναό, πού τὸν ὠνόμασαν σκηνὴ τοῦ Μαρτυρίου. Ἐπῆρε τὸ ὄνομα ἐκεῖνο γιατί ἐκεῖ μέσα φύλαγαν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης μὲ τὸν Νόμο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ Ναὸς αὐτὸς ἦταν χωρισμένος σὲ δυὸ μέρη. Τὸ πρῶτο λεγόταν «ἅγια τῶν ἁγίων». Μέσα σ' αὐτὸ ἦταν ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης, μιὰ χρυσὴ στάμνα μὲ Μάννα, πού τοὺς ἔρριξε ὁ Θεὸς στὴν ἔρημο καὶ ἡ ράβδος τοῦ Ἄαρων. Τὸ δεύ-

τερο μέρος του Ναού εκείνου λεγόταν «άγια» και εκεί μέσα ήταν το θυσιαστήριο, που επάνω του προσέφεραν ως θυσία θυμίαμα, ή επτάφωτος λυχνία, δηλαδή μιὰ λυχνία με επτά φώτα, που ήταν πάντοτε ανάμμένα και ή τράπεζα της προθέσεως, δηλαδή ή τράπεζα, που επάνω της άκουμπούσαν τους άρτους, που τους πήγαιναν εκεί για να προσφέρουν θυσία στο Θεό. "Υστερα από αυτά ο Θεός διέταξε τον Μωϋσή και ώρισε ιερείς του Ναού και άρχιερέα τον 'Ααρών. Τέλος ο Μωϋσής ώρισε και γιορτές, που οι 'Ισραηλίτες ήταν υποχρεωμένοι να σέβωνται και όσο διαρκούσαν αυτές να άναπαύωνται.

Πρώτη έορτή, που τους ώρισε ήταν το Σάββατο από κάθε έβδομάδα. Την ήμέρα αυτή την γιόρταζαν για να θυμούνται πως την έβδομή ήμέρα ο Θεός έπαψε από την δημιουργία του κόσμου και άναπαύθηκε.

Δεύτερη έορτή ήταν ή Νουμηνία, δηλαδή ή πρώτη από κάθε μήνα, που την γιόρταζαν κάνοντας πολλές θυσίες.

Τρίτη έορτή ήταν το Πάσχα. Αυτή γινόταν για άνάμνησι, που σώθηκαν τα πρωτότοκα παιδιά των από τον θάνατο εκεί στην Αίγυπτο και που άπ' εκεί έλευθερώθηκαν και έφυγαν.

Τετάρτη έορτή ήταν ή Πεντηκοστή, που την γιόρταζαν πενήντα ήμέρες μετά το Πάσχα, για να θυμούνται πως ο Θεός τους έδωσε την νομοθεσία πάνω στο όρος Σινά.

Πέμπτη έορτή ήταν ή Σκηνοπηγία, που τους θύμιζε πως έμειναν κάτω από σκηνές εκεί στην έρημο. Και έκτη έορτή και τελευταία, ήταν ή ήμέρα του 'Εξιλασμού. Σ' αυτή ο 'Αρχιερέας προσέφερε θυσία στο Θεό και τον παρακαλούσε να συγχωρέση τις άμαρτίες του λαού.

33. Περιπλάνησι στην έρημο.

Σάν έφθασαν οι 'Ισραηλίτες στα σύνορα της Χαναάν, ο Μωϋσής διάλεξε 12 άνδρες να πάνε να ιδούν τί χώρα είναι ή πατρίδα των. 'Εκείνοι έμειναν εκεί 40 ήμέρες και σάν γύρισαν τους είπαν πως οι άνδρες της είναι πολύ δυνατοί. Οι 'Ισραηλίτες άπελπίσθηκαν τότε πως θα μπουν στη Χαναάν και τα έβαλαν με το Μωϋσή. 'Ο Θεός για τιμωρία τους τους έστειλε φίδια φαρμακερά που τους δάγκωναν και πέθαιναν. Τότε μετάνοιωσαν.

'Ο Μωϋσής και οι συμπατριώτες του όλοι, φεύγοντας από το όρος Σινά, έπροχώρησαν και ύστερα από πολύν

δρόμο, ἔφθασαν στὰ σύνορα τῆς ἀγαπημένης πατρίδας των Χαναάν.

Γιὰ νὰ βεβαιωθοῦν περὶ τοῦ τί τόπος εἶναι, ὁ Μωϋσῆς διᾶλεξε δώδεκα ἄνδρες, ἕνα ἀπὸ κάθε φυλῆ καὶ τοὺς ἔστειλε στὴ γῆ Χαναάν, νὰ κατασκοπεύσουν τὸν τόπο καὶ ἀφοῦ ἐπιστρέψουν νὰ διηγηθοῦν σ' ὅλους τοὺς ἄλλους τί θὰ ἴδουν ἐκεῖ καὶ τί ἰδέα θὰ σχηματίσουν. Μαζὶ μ' αὐτοὺς ἦταν τὸ παιδί τοῦ Ναυῆ, ὁ Ἰησοῦς καὶ ἕνας ἄλλος ποὺ λεγόταν Χάλεβ.

“Ὅλοι αὐτοὶ πέρασαν κρυφὰ τὰ σύνορα καὶ μῆκαν στὴ Χαναάν, ὅπου ἔμειναν σαράντα ἡμέρες. Γύρισαν ὅλους τοὺς τόπους καὶ εἶδαν ὅλα τὰ μέρη τῆς. Κατόπιν ἀφοῦ ἐπῆραν ἀπὸ ὅλους τοὺς καρποὺς καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ φρούτα τῆς, γύρισαν στοὺς πατριῶτες, τοὺς, ποὺ τοὺς περίμεναν μὲ λαχτάρα μεγάλη. Μάλιστα ἐπῆραν ἕνα σταφύλι ποὺ ἦταν τόσο μεγάλο, ὥστε τὸ κρατοῦσαν δυὸ ἄνδρες.

“Ὅταν ἔφθασαν στὸ μέρος, ποὺ τοὺς περίμεναν οἱ πατριῶτες των, τοὺς εἶπαν ὅτι τὸ μέρος εἶναι πάρα πολὺ πλούσιο. Γιὰ νὰ τοὺς πιστέψουν τοὺς ἔδειξαν τοὺς καρποὺς καὶ τὰ φρούτα, ποὺ εἶχαν φέρει καὶ ὅλοι τοὺς ἐθαύμαζαν κ' ἐχαίρονταν, γιατί θὰ πᾶνε σὲ πλούσιο τόπο. Κατόπιν ὅταν τοὺς ρώτησαν τί ἄνθρωποι κατοικοῦν στὴ χώρα ἐκείνη, τοὺς ἀπάντησαν ὅτι κατοικοῦν ἄνθρωποι μεγαλόσωμοι, ποὺ μοιάζουν νὰ εἶναι πολὺ ἀνδρεῖοι καὶ ὅτι ὅλες τοὺς οἱ πόλεις ἔχουν μεγάλα καὶ γερά φρούρια.

Μόλις οἱ Ἰσραηλίτες ἄκουσαν αὐτὰ τὰ τελευταῖα λόγια ἀπελπίσθηκαν ἀμέσως πὼς θὰ καταστραφοῦν καὶ τὰ ἔβαλαν πάλι μὲ τὸν Μωϋσῆν, ποὺ τοὺς πῆρε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο καὶ τοὺς ἔφερε στὸ μέρος αὐτὸ ἐδῶ γιὰ νὰ σκοτωθοῦν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦς.

Μάλιστα μερικοὶ ἀπὸ αὐτοὺς ἐπρότειναν νὰ ξαναεπιστρέψουν στὴν Αἴγυπτο. Τότε ὁ Θεὸς τοὺς ἔρριξε φαρμακερὰ φίδια, ποὺ ὄσους δάγκωναν πέθαιναν ἀμέσως.

Κατάλαβαν τότε τὸ σφάλμα τους καὶ παρεκάλεσαν τὸν Μωϋσῆν νὰ παρακαλέσῃ θερμὰ τὸ Θεὸ νὰ τοὺς συγχωρήσῃ γιὰ τὴν ἀπιστία τους ἐκείνη καὶ νὰ τοὺς σώσῃ ἀπὸ τὴν κακία αὐτῆ πληγῆ. Πραγματικὰ ὁ Μωϋσῆς προσευχήθηκε καὶ ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴν προσευχή του καὶ εἶπε στὸ Μωϋσῆ.—Κάμε ἕνα χάλκινο φίδι καὶ στήσε το στὸ ψηλότερο μέρος τοῦ τόπου. Τὸ ἔκαμε καὶ ἀλήθεια ὅλα τὰ φίδια χάθηκαν. Μὰ ὁ Θεὸς ἔδωσε διαταγὴ καὶ εἶπε στὸ Μωϋσῆν, ὅτι ἐπειδὴ ὀλιγοπίστησαν σ' αὐτόν, γι' αὐτὸ ὅλοι ὅσοι εἶναι ἀπὸ εἴκοσι χρονῶν κ' ἀπάνω, δὲν θὰ ἴδουν τὴν πατρίδα τους, ἀλλὰ θὰ

πεθάνουν ἐκεῖ ὅλοι τους χωρὶς νὰ γλυτώσῃ κανεὶς, οὔτε καὶ ὁ ἴδιος ὁ Μωϋσῆς. Μόνον δὲν θὰ πάθουν τίποτε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ καὶ ὁ Χάλεβ, γιατί αὐτοὶ πάντοτε ἐπίστευαν στὴ δύναμι καὶ τὴν προστασία τοῦ Θεοῦ.

Ἐρωτήσεις.—*Μόλις ἄκουσαν τὰ νέα τῆς πατρίδος των οἱ Ἰσραηλίτες τί ἔκαναν; Πῶς σώθηκαν ἀπὸ τὰ φαρμακερὰ φάρμακα οἱ Ἰσραηλίτες καὶ γιατί τοὺς τὰ ἔδωσε ὁ Θεός; Ποιοὶ ἀπὸ τοὺς Ἰσραηλίτες δὲν θὰ ἔβλεπαν τὴν πατρίδα τους καὶ γιατί;*

34. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ.

Σαράντα χρόνια γύριζαν στὰ σύνορα τῆς Χαναὰν οἱ Ἰσραηλίτες χωρὶς νὰ μποῦν μέσα. Ὁ Μωϋσῆς γέρασε καὶ σὰν κατάλαβε τὸ τέλος του ἔκαμε ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ. Σὰν πέθανε, οἱ Ἰσραηλίτες τὸν ἔθαψαν μὲ μεγάλες τιμές.

Σαράντα χρόνια γύριζαν οἱ Ἰσραηλίτες ἐκεῖ, στὰ σύνορα τῆς πατρίδος των τῆς Χαναὰν. Ὁ Μωϋσῆς, ποὺ εἶχε γεράσει καὶ ποὺ ἤξερε πῶς δὲν θὰ μῆ στὴν πατρίδα του, κατάλαβε τὸν θάνατό του, κάλεσε τριγύρω του τοὺς πατριῶτες του καὶ τοὺς εἶπε :

— Μὴ ξεχνᾶτε τὰ ὅσα καλὰ μᾶς ἔκανε ὁ Θεὸς ἀπὸ τότε ποὺ φύγαμε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτο, ὡς ποὺ νὰ φθάσουμε ἐδῶ καὶ ἀκόμα πῶς μᾶς ἔσωσε πολλὰ φορὲς ἀπὸ βέβαιον θάνατον. Μὴν ξεχάσετε τὸ νόμον τοῦ Θεοῦ, ποὺ εἶναι γραμμένος πάνω στὶς πλάκες κ' ἔτσι νὰ εἰσθε βέβαιοι πῶς θὰ γίνετε λαὸς μεγάλος, ἰσχυρὸς καὶ πολὺ δοξασμένος.

Ἀνέβηκε ὕστερα πάνω στὸ ὄρος Ναβαῦ καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἀγνάντεψε καὶ εἶδε τὴν Πατρίδα του, τὴν Χαναὰν. Κατόπιν κάλεσε τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ, τὸν ἠλόγησε καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἐγὼ τώρα πεθαίνω καὶ σύμφωνα μὲ τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ ἀφήνω ἐσένα ἀρχηγὸ τοῦ λαοῦ μας. Ὁδήγησέ τον στὴν Πατρίδα μας.

Κατόπιν, ἀφοῦ προσευχήθηκε στὸ Θεὸ πέθανε ἡσυχὰ σὲ ἡλικία ἑκατὸν εἴκοσι χρονῶν.

Ἐμαθαν οἱ Ἰσραηλίτες τὸν θάνατον τοῦ ἀρχηγοῦ των καὶ ὑπερβολικὰ πικράθηκαν. Τὸν ἔθαψαν μὲ μεγάλες τιμές καὶ μὲ πολλὴ εὐλάβεια καὶ τὸν ἔκλαψαν τριάντα ἡμέρες.

Ἐρωτήσεις.—*Τί θύμισε στοὺς Ἰσραηλίτες ὁ Μωϋσῆς, διὰν κατάλαβε τὸν θάνατό του; Γιατί ἔκλαψαν πικρὰ τὸν Μωϋσῆν οἱ Ἰσραηλίτες;*

Και οι Ἰσραηλίτες μετέφερον μαζί των τὴν κιβωτὸν τῆς Διαθήκης.

35. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.

Μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ οἱ Ἰσραηλίτες βάδισαν γιὰ τὴν Χαναάν. Πρῶτοι προχωροῦσαν οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτό. Ἐπέρασαν τὸν Ἰορδάνη ὅπως καὶ τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα, ἐκυρίεψαν τὴν Ἰεριχώ καὶ τὴν Γαθαὼν καὶ σιγὰ-σιγὰ ὅλη τὴ Χαναάν.

Μὲ ἀρχηγὸ τὸν Ἰησοῦν τοῦ Ναυῆ τώρα οἱ Ἰσραηλίτες βάδισαν γιὰ τὴν γῆ τῆς πατρίδας των, τὴν ἀγαπημένη των Χαναάν. Σὰν ἐφθασαν στὸν Ἰορδάνην ποταμὸ ὅλοι ἐσκέπτονταν πῶς θὰ τὸν περάσουν, γιατί εἶχε πολλὰ νερά. Ὁ ἀρχηγός τους ὁμοῦς ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, διέταξε καὶ πῆραν στὰ χέρια τους τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης οἱ ἱερεῖς καὶ προχώρησαν μέσα στὰ νερά τοῦ ποταμοῦ, πού ἀμέσως σταμάτησαν καὶ τὸ ποτάμι ἀνοιξε δρόμο καὶ πέρασαν ὅλοι οἱ Ἰσραηλίτες, χωρὶς διόλου νὰ βραχοῦν. Μπήκαν τώρα οἱ Ἑβραῖοι στὴ γῆ Χαναάν μὲ τὰ πολλὰ πλούτη.

• Πρώτη πόλι ἐκυρίεψαν τὴν Ἰεριχώ μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο :

Ἐπῆραν στὰ χέρια τους τὶς σάλπιγγες οἱ ἱερεῖς. Πίσω τους ἄλλοι ἱερεῖς κρατοῦσαν τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Χτύπησαν τὶς σάλπιγγες καὶ ὅλοι μαζί ἐπετέθηκαν κατὰ τῆς πόλεως καὶ τοῦ φρουρίου τῆς Ἰεριχούς. Καὶ ἐνῶ ὁ στρατὸς πολεμοῦσε, οἱ ἱερεῖς μὲ τὴν Κιβωτό, γύριζαν γύρω ἀπὸ τὸ φρούριο τρεῖς φορές.

Τὴν τρίτη φορὰ ἀκούστηκε ἓνας τρομερὸς κρότος καὶ βουητό, καὶ τὰ τεῖχη σωριάσθηκαν κάτω.

Ἀφοῦ κυρίεψαν τὴν πόλι Ἰεριχώ βάδισαν πρὸς τὴν πόλι Γαθαὼν. Ἄρχισε τρομερὴ μάχη καὶ λίγο ἤθελε ἀκόμα γιὰ νὰ τὴν κυριέψουν. Ἀλλὰ κόντευε νὰ βασιλέψη ὁ ἥλιος... Τότε ὁ ἀρχηγός τῶν Ἰσραηλιτῶν, γονάτισε καὶ παρεκάλεσε θερμὰ τὸν Θεὸ νὰ σταματήσῃ ὁ ἥλιος ἐκεῖ πού βρίσκεται, ὡς πού νὰ τελειώσῃ ἡ μάχη καὶ ἡ προσευχὴ ἐκείνη ἀλήθεψε. Ὁ ἥλιος στάθηκε στὴ θέσι του. Σὰν εἶδαν ἔτσι οἱ κάτοικοι τῆς Γαθαὼν, παραδόθηκαν.

Ἦταν πλούσιος τόπος γεμάτος ἀπὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς ἡ Χαναάν καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ τὸν ἐμοίρασε σὲ δώδεκα κλήρους καὶ ἔδωσε ἀπὸ ἕνα σὲ κάθε φυλὴ τῶν πατριῶν του.

Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, γέροντας τώρα, σὲ ἡλικία ἑκατὸν δέκα χρονῶν, κατάλαβε τὸ θάνατό του καὶ ἀφοῦ εἶπε στοὺς πατριῶτες του νὰ ἔχουν πίστι στὸ Θεὸ τοὺς ἠυλόγησε κ' ἔτσι εὐχαριστημένος πέθανε. Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἔκλαψαν πικρὰ καὶ τὸν ἔθαψαν μὲ τιμές.

Ἐρωτήσεις. — Εἶχε δίκαιο ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ νὰ μὴ ἀνησυχῆ διὰν ἐφθασαν στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ; Πῶς ἐκυρίεψαν οἱ Ἰουδαῖοι τὴν Ἰεριχὼ καὶ τὴν Γαβαὼν;

36. Ὁ Ἴώβ.

Στὴν Αὐσίτιδα, κοντὰ στὴν Ἀραβία, ζοῦσε ἓνας καλὸς ἄνθρωπος ὁ Ἴώβ, ποὺ ἦταν πολὺ πλούσιος. Ὁ Θεὸς γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν εὐσεβεία καὶ τὴν ὑπομονή του τοῦ ἔδωκε πολλὰ βάσανα καὶ στὸ τέλος ἐσκότωσε ὅλα τὰ παιδιά του. Ὑστερα φοβερῆ φαγούρα ἐπίασε τὸ σῶμα του ὅλο. Καὶ ὅταν ὁ Θεὸς εἶδε τὴν πίστι του, γιατί ποτέ του δὲν παραπονέθηκε, τοῦ ἔδωκε πάλι τὴν ὑγεία του, ἑπτὰ γιουὺς καὶ τρεῖς θυγατέρες καὶ πολλὰ πλοῦτη.

Σὲ μιὰ πόλι τῆς Ἀνατολῆς, στὴν Αὐσίτιδα, ζοῦσε ἐκεῖνα τὰ χρόνια ἓνας ἄνθρωπος καλὸς καὶ εὐσεβῆς ποὺ λεγόταν Ἴώβ. Αὐτὸς εἶχε μαζί του τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ ἔτσι εἶχε ἀποκτήσει πολλὰ κτήματα, πρόβατα, καμήλες, δούλους. Καὶ τὸ καλύτερο δῶρο, ποὺ εἶχε λάβει ἀπὸ τὸ Θεό, ἦταν τὰ παιδιά του, ἑπτὰ ἀγόρια καὶ τρία κορίτσια.

Ὁ διάβολος ποὺ φθονεῖ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους εἶπε μιὰ μέρα: Ἄς ἔλειπε γιὰ λίγον καιρὸ ἢ προστασία τοῦ Θεοῦ καὶ νᾶθλεπες. Θὰ τὸν ἔκανα τὸν Ἴώβ βλάστημο καὶ κακὸ σὰν τοὺς ἄλλους. Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ διαβόλου καὶ γιὰ νὰ τοῦ ἀποδείξῃ ὅτι ὁ καλὸς ἄνθρωπος εἶναι πάντα καλός, ὅσα κακὰ καὶ ἂν πάθῃ, ἔπαψε νὰ προστατεύῃ τὸν Ἴώβ. Ὁ διάβολος ποὺ καιροφυλακτοῦσε τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή γιὰ νὰ κἀνῃ κακὸ στὸν Ἴώβ, ἀρχισε ἀμέσως νὰ τοῦ στέλλῃ τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου πολλὰ βάσανα. Πρῶτα-πρῶτα διάφοροι ληστὲς πέσαν στὰ κοπάδια του καὶ τοῦ τὰ ρήμαξαν ὅλα. Μετὰ τοῦ πέθαναν πολλοὶ δούλοι. Ὁ Ἴώβ ὅμως, ἐνῶ ὅλοι στενοχωριοῦνταν γιὰ τὰ δυστυχήματά του ἐκεῖνα, ἐκεῖνος ἔλεγε: Δόξα σοι ὁ Θεός... Καὶ διόλου δὲν πικραινόταν οὔτε γόγγυζε. — Ἐγώ, ἔλεγε σὲ ὅσους πῆγαιναν καὶ τὸν ἔβλεπαν, ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια δὲν εἶχα τίποτε. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ τὰ ἀπόκτησα καὶ τώρα τὰ ἔχασα. Δὲν πειράζει.

Μὰ ἡ δοκιμασία δὲν σταμάτησε στὸ σημεῖο αὐτό. Μιὰ μέρα, ἐκεῖ ποὺ τὰ παιδιά του ὅλα ἦταν μαζεμένα μέσα στὸ σπίτι του, ἐγινε ἓνας φοβερὸς σεισμὸς. Ἀπ' αὐτὸν ἔπεσε τὸ σπίτι καὶ πλάκωσε ὅλα του τὰ παιδιά. Τρομερὸ τὸ δυστύχημα. Μὰ ὁ Ἴώβ πάλι δόξαζε τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ κ' ἔλεγε:

— Έγώ από τη μητέρα μου γεννήθηκα γυμνός και γυμνός θά πεθάνω. Ο Θεός μου τὰ ἔδωκε καὶ αὐτὸς τῶρα μου τὰ πήρε, ἀφοῦ δικά του ἦταν. Εὐλογημένο τὸ ὄνομά του.

Ὁ διάβολος βλέποντας τὴν ὑπομονὴ τοῦ Ἰὼβ θύμωσε περισσότερο καὶ τοῦ ἔδωσε μιὰ ἀγιάτρευτη ἀσθένεια στὸ σῶμα του, τὴν λέπρα. Γέμισε δηλαδὴ τὸ σῶμα του πληγές, τὸ κρέας του σάπιζε κι' ἔπεφτε, καὶ αἰσθανόταν φρικτοὺς πόνους.

Ὁ Ἰὼβ ὑπέφερε ὅλους ἐκείνους τοὺς φοβεροὺς πόνους, χωρὶς νὰ γογγύζη διόλου.

Οἱ φίλοι του καὶ ἡ γυναῖκα του, ποὺ ἦταν ἐκεῖ τριγύρω κ' ἔβλεπαν ὅλα τὰ βάσανά του τὸν θαύμαζαν, καὶ ἄλλοι ἀπὸ αὐτοὺς ἔλεγαν πὼς ἄδικα βασανίζεται ὁ φίλος των ὁ Ἰὼβ καὶ ἄλλοι ἔλεγαν πὼς δίκαια ὑποφέρει. Ὁ Ἰὼβ, ποὺ τὰ ἄκουε ὅλα, γελοῦσε καὶ τοὺς ἔλεγε :

— Τί ἀνόητοι ποὺ εἴσθε...! Ἔσεῖς δὲν βλέπετε τί γίνεται κάτω ἀπὸ τὰ πόδια σας καὶ ζητᾶτε νὰ μάθετε ἂν ὁ Θεὸς δίκαια ἢ ἄδικα μὲ τιμωρεῖ ;

Ὁ διάβολος βλέποντας πὼς ἡ ὑπομονὴ τοῦ Ἰὼβ δὲν ἔχει ὅρια ἔφυγε ντροπιασμένος. Ὁ Ἰὼβ ἀμέσως ἀπόχτησε πάλι τὴν ὑγεία του. Ὑστερα ἀπὸ χρόνια ἀπόχτησε ἑπτὰ ἀγόρια καὶ τρία κορίτσια καὶ πολλὰ ζῶα καὶ ἀπὸ ὅλα τὰ πλούτη τῆς γῆς. Ἔτσι ἀφοῦ ἔζησε περισσότερο εὐτυχισμένος ἀπὸ πρῶτα, πέθανε σὲ βαθειὰ γηρατειά, δοξάζοντας ὡς τὴν τελευταία του στιγμή τὸ Θεὸ καὶ τὸ μεγάλο του ὄνομα.

Ἐρωτήσεις.— Ὁ Θεὸς τί ἔδωσε στὸν Ἰὼβ γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὴν πίστη του ; Τί εἶπε ὁ Ἰὼβ ὅταν ἔχασε τὰ πλούτη του καὶ τὰ παιδιά του ; Μποροῦν οἱ ἄνθρωποι νὰ ξέρουν γιὰ τὸ κάνει τὸ κάθε τι ὁ Θεὸς καὶ γιὰ τὸ ὄχι ;

Δ'. ΚΡΙΤΑΙ

Οι Ἰσραηλίτες, ἀφοῦ πέθανε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ἐπειδὴ ἦταν πάντοτε λαὸς ἀσταθῆς καὶ πολὺ ἐπιπόλαιος, γι' αὐτὸ ἐξέχασαν καὶ τώρα τὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ ἄρχισαν νὰ λατρεύουν τὰ εἰδῶλα. Ὁ Θεὸς ὅμως, σὰν μεγαλόψυχος ποῦ εἶναι, δὲν τοὺς ἐγκατέλειπε, ἀλλὰ ὅταν ὕστερα ἀπὸ δυστυχήματα οἱ Ἑβραῖοι μετανοοῦσαν, τοὺς ἔστειλε μερικὰ διαλεχτὰ πρόσωπα μὲ μεγάλη δύναμι, τόση ὥστε τοὺς ἐλευθέρωναν ἀπὸ τῆ δουλείας, ἀν τύχαινε νὰ σκλαβωθοῦν καὶ τοὺς ὠδηγοῦσαν στὴ νίκη.

Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι, οἱ σταλμένοι ἀπὸ τὸ Θεό, ὠνομάζονταν Κριταί. Καὶ τέτοιους ἔδωσε πολλοὺς ὁ Θεὸς στοὺς Ἰσραηλίτες. Οἱ σπουδαιότεροι ἀπὸ ὅλους ἦσαν τέσσαρες : ὁ Γεδεών, ὁ Σαμφών, ὁ Ἥλι καὶ ὁ Σαμουήλ.

37. Οἱ σπουδαιότεροι κριταί.

Ὅταν πέθανε ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ, ὁ Θεὸς ἔστειλε στοὺς Ἰσραηλίτες πολλοὺς καὶ γενναίους ἄνδρες ποῦ ὠνομάσθησαν Κριταί καὶ ποῦ τοὺς ὠδηγοῦσαν στὴ νίκη. Οἱ ἐνδοξότεροι ἀπὸ αὐτοὺς ἦταν ὁ Γεδεών, ὁ Σαμφών, ὁ Ἥλι καὶ ὁ Σαμουήλ.

Γεδεών. — Τοὺς Ἰσραηλίτες εἶχαν κυριέψει οἱ Μαδιανίτες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους τραβοῦσαν πάρα πολλὰ βάσανα, ὡς ποῦ παρακάλεσαν ὅλοι τους τὸ Θεὸ νὰ τοὺς λυπηθῇ. Ὁ Θεὸς ἔστειλε τὸν κριτὴ Γεδεών.

Ἐκεῖνος μιά νύχτα μὲ τοὺς συντρόφους του πῆγε καὶ γκρέμισε τὰ ἀγάλματα τοῦ Θεοῦ τῶν εἰδωλολατρῶν Βάαλ, καὶ τὰ ἔκαμε πολλὰ κομμάτια. Τὸ πρῶτ' οἱ Μαδιανίτες, σὰν εἶδαν τὸ κακὸ ἐκεῖνο κ' ἔμαθαν ποῖος τὸ ἔκαμε, ἀγρίεψαν φοθερὰ καὶ θέλησαν νὰ τιμωρήσουν τοὺς Ἰσραηλίτες, σκοτώνοντας τὸν Γεδεών. Ἐκεῖνος τὸ ἔμαθε αὐτὸ καὶ διάλεξε τριακοσίους, τοὺς πρὸ γενναίους καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε ἀπὸ μιά ἀναμμένη λαμπάδα, βαλμένη μέσα σὲ στάμνα τὴν κάθε μία, τοὺς εἶπε. — Ὅταν οἱ σαλπικτές μας θὰ χτυπήσουν τις σάλπιγγές των, τότε ἐγὼ μὲ ὅλο τὸ στρατό μας θὰ ἐπι-

τεθῶ πάνω στοὺς ἐχθροὺς μας. Ἐσεῖς τότε θὰ σπάσετε τὶς στάμνες σας ὅλοι μαζί, θὰ σηκώσετε ψηλά τὶς λαμπάδες σας καὶ μαζί θὰ φωνάξετε :

— «Ρομφαία τοῦ Κυρίου καὶ τοῦ Γεδεὼν» καὶ οἱ ἐχθροὶ μας θὰ τρομάξουν καὶ θὰ τοὺς νικήσουμε. Αὐτὸ καὶ ἔγινε. Ἔτσι μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ οἱ Ἰσραηλίτες ἐλευθερώθηκαν ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτες. Ὁ Γεδεὼν ἔμεινε 40 χρόνια Κριτής.

Σ α μ ψ ὶ ν. — Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Γεδεὼν οἱ Ἰσραηλίτες ξέχασαν καὶ πάλι τὸν ἀληθινὸ Θεό. Ὁ Θεὸς ὅμως τοὺς τιμώρησε. Τοὺς ἔκανε δούλους τῶν Φιλισταίων, ποὺ ἦταν πῶς κακὸς λαὸς καὶ ἀπὸ τοὺς Μαδιανίτες. Κάτω ἀπὸ τὴ σκλαβιά τῶν Φιλισταίων ζῆσαν κάπου σαράντα χρόνια καὶ ὑπέφεραν πολλὰ βάσανα. Σὰν μετάνοιωσαν ὁ Θεὸς τοὺς ἔδωσε ἓνα ἀρχηγὸ γιὰ νὰ τοὺς σώσει, τὸν Σαμψών.

Ὁ Σαμψών ἀπὸ μικρὸ παιδί ἦταν ἀφοσιωμένος στὸ Θεό. Ἡ σωματικὴ του δύναμι ἦταν πολὺ μεγάλη. Μιὰ φορὰ ἔπιασε μόνος του ἓνα λεοντάρι καὶ τὸ ξέσχισε. Ἄλλη φορὰ ἔπιασε πεντακόσιες ἀλεπούδες, ἔδεσε στὴν οὐρὰ τῆς κάθε μιᾶς ἀπὸ μιὰ ἀναμμένη λαμπάδα καὶ τὶς ἀπόλυσε μέσα στὰ σπαρτὰ τῶν Φιλισταίων καὶ τοὺς τὰ ἔκαψε ὅλα. Γιὰ τὴν πράξι του αὐτὴ τὸν ἔπιασαν οἱ Φιλισταῖοι, καὶ τὸν ἔδεσαν χεροπόδαρα μὲ ἀλυσσιδες. Στὸ δρόμο ὅμως, ἐκεῖ ποὺ τὸν πῆγαιναν, βρῆκε ἓνα σαγόνι ἐνὸς ψόφιου γαϊδουριοῦ, ἔσπασε τὶς ἀλυσσιδες, τὸ ἄρπαξε καὶ μ' αὐτὸ σκότωσε πάνω ἀπὸ χίλιους ἐχθροὺς τῆς φυλῆς του. Φόβος καὶ τρόμος εἶχε πιάσει τοὺς Φιλισταίους ἀπὸ τὰ ὅσα εἶχαν πάθει ἀπὸ τὸν Σαμψών καὶ γι' αὐτὸ κλείσθηκαν μέσα στὸ φρούριο τῆς Γάζας.

Ὁ Σαμψών τὸ ἔμαθε καὶ μιὰ βραδυὰ τὰ μεσάνυχτα, πηγαινεὶ στὴν εἴσοδο τοῦ φρουρίου, βγάξει τὴν πόρτα τοῦ φρουρίου καὶ ἀφοῦ τὴν ἐπῆρε στὸν ὄμο του, τὴν ἐπῆγε καὶ τὴν ἔστησε στὴν κορυφῆ τοῦ ἀπέναντι βουνοῦ.

Οἱ Φιλισταῖοι δὲν ἤξεραν τί νὰ κάνουν γιὰ νὰ τὸν συλλάβουν.

Ἄν ὅμως δὲν μπόρεσαν νὰ συλλάβουν τὸν Σαμψών μὲ τὴν γενναιοτήτά τους, τὸ κατάφεραν μὲ τὴν πονηρία. Βρῆκαν μιὰ ὁμορφὴ γυναῖκα, ποὺ τὴν ἔλεγαν Δαλιδὰ καὶ τῆς εἶπαν : «Θὰ σοῦ δώσουμε ὅ,τι θελήσης ἀρκεῖ νὰ καταφέρης νὰ πιάσωμε τὸν Σαμψών».

Ἡ τετραπέρατη ἐκείνη γυναῖκα, κατάφερε κ' ἔγινε φίλη τοῦ Σαμψών. Ἀπ' αὐτὸν ἔμαθε ὅτι ὅλη τὴν δύναμί του τὴν εἶχε στὰ μαλλιά του κ' ἔτσι, ἐκεῖ ποὺ κοιμόταν, τοῦ τὰ ἔκοψε.

Καὶ ὁ Σαμψὼν εἶπε:
— Ἄς χαθῶ μαζί μὲ τοὺς ἐχθροὺς μου!

Χάθηκε ἡ δύναμι τοῦ δυνατοῦ Σαμψών κ' ἔτσι μιὰ μέρα οἱ Φιλισταῖοι τὸν ἔπιασαν, τὸν κακομεταχειρίστηκαν καὶ τέλος τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακὴ, ἀφοῦ προηγουμένως τὸν ἐτύφλωσαν. Ἐκεῖ τὸν ἀνάγκασαν νὰ γυρίζῃ συνεχῶς ἓνα μύλο. Τότε κατάλαβε τὸ σφάλμα του ὁ Σαμψών καὶ κλαίγοντας παρακαλοῦσε τὸ Θεὸ νὰ τοῦ συχωρέσῃ τὸ σφάλμα του καὶ νὰ τὸν βοηθήσῃ. Ὁ Θεὸς εἶδε πῶς ἀληθινὰ μετάνοιωσε καὶ τὸν συγχώρεσε. Μιὰ μέρα οἱ Φιλισταῖοι γιόρταζαν μιὰ γιορτὴ γιὰ τὸ Θεό τους, ποῦ τὸν ἔλεγαν Δαγών. Εἶχαν μαζευτῆ στὸ μεγάλο τους Ναὸ ὅλοι τους καὶ γιὰ νὰ γελάσουν, ἀφοῦ προσέφεραν τὶς θυσίες τους, ἔστειλαν κ' ἔφεραν τὸν τυφλὸ Σαμψών καὶ τὸν ἔστησαν δεμένον, ἀνάμεσα ἀπὸ δύο πελώριες κολῶνες τοῦ Ναοῦ των ἐκείνου.

Ἐκεῖ ἄρχισαν νὰ κοροϊδεύουν καὶ αὐτὸν καὶ τὸν Θεό του.

Ὁ Σαμψών ὄλα τὰ ἄκουγε καὶ προσευχόταν στὸν ἀληθινὸ Θεό του, νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ τιμωρήσῃ αὐτοὺς τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους, ποῦ βρίζουν τὸ ἅγιό του ὄνομα.

Ὁ Θεὸς ἄκουσε τὴ θερμὴ ἐκείνη προσευχὴ τοῦ Σαμψών καὶ τοῦ ἔδωσε σιγὰ σιγὰ τὴ δύναμί του πάλι. Μεγάλωσαν τὰ μαλλιά του καὶ ὅπως ἦταν ἀνάμεσα στὶς κολῶνες ἐκεῖνες τὶς ἔσπρωξε μὲ τὰ δύο του χέρια καὶ φώναξε δυνατὰ. — Ἄς πεθάνω καὶ γὼ μαζί μὲ τοὺς ἀλλόφυλους αὐτοὺς. Τότε οἱ στύλοι ἔπεσαν καὶ μαζί τοῦ ὅλος ἐκεῖνος ὁ Ναός. Κ' ἔτσι βρῆκαν σκληρὸ θάνατο τρεῖς χιλιάδες Φιλισταῖοι ποῦ ἦταν ἐκεῖ μέσα καὶ μαζί των καὶ ὁ Σαμψών.

Ἡλί. — Ὑστερα ἀπὸ τὸν Σαμψών ἐγινε κριτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Ἡλί, ποῦ πάντοτε φρόντιζε γιὰ τὸ καλὸ τους μὲ κάθε τρόπο.

Ὁ Ἡλί εἶχε δύο παιδιά. Τὸ ἓνα τὸ ἔλεγαν Ὁφνὶ καὶ τὸ ἄλλο Φινεές. Καὶ τὰ δύο τὰ ἀνέθρεψε μὲ τρόπο μαλακὸ καὶ παραχαϊδεμένο. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἔγιναν καλὰ παιδιά. Δὲν σέβονταν, οὔτε ἄκουαν κανένα. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν τίποτα, μπρὸς στὸ μεγάλο κακὸ, ποῦ ἔκαναν, ὅταν οἱ Φιλισταῖοι κήρυξαν πόλεμο κατὰ τῶν Ἰσραηλιτῶν. Τὰ παιδιά τοῦ Ἡλί, χωρὶς νὰ λογαριάσουν κανένα, οὔτε καὶ νὰ ρωτήσουν, παίρνουν στὰ χέρια τους τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης, γιὰ νὰ δώσουν θάρρος στοὺς πατριῶτες τους καὶ τοὺς καλοῦν ὅλους σὲ μάχη κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς φυλῆς των. Μὰ γιὰ νὰ μὴ εἶναι προετοιμασμένοι νικῶνται ἀπὸ τοὺς Φιλισταίους. Στὴν τρομερὴ αὐτὴ μάχη σκοτώνονται καὶ τὰ δύο παιδιά τοῦ Ἡλί καὶ τὸ χειρότερο ἀπὸ ὅλα, ἔμεινε στὰ χέρια τῶν ἐχθρῶν ἡ Κιβωτὸς τῆς Διαθήκης.

Τὴν θλιβερὴ ἐκείνη εἶδησι, τὴν ἔμαθε ὁ Ἡλί καὶ ἀπὸ

τὴν μεγάλην τοῦ στενοχώρια πέθανε. Ὁ Ἡλὶ ἦταν κριτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν σαράντα ὀλόκληρα χρόνια.

Σ α μ ο υ ἡ λ. — Μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Ἡλὶ ἐγίνε κριτῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Σαμουὴλ.

Αὐτὸς τώρα μὲ τὴ φρονιμάδα τοῦ καὶ τὴ συχνὴ διδασκαλία τοῦ κατάφερε νὰ φέρῃ στὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ πολλοὺς Ἰσραηλίτες, ποὺ εἶχαν πέσει στὴν εἰδωλολατρεία.

Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὸ ὁ Σαμουὴλ ἐτοίμασε γενναῖο στρατό, ἀπὸ πατριῶτες τοῦ καὶ μ' αὐτὸν ἐλευθέρωσε πολλὰς χώρες, ποὺ εἶχαν πέσει στὰ χέρια σκληρῶν ἄλλοφύλων. Ζοῦσαν εὐχαριστημένοι σ' ἀφάνταστο βαθμὸ οἱ Ἰσραηλίτες μὲ κριτὴ τοὺς τὸν Σαμουὴλ.

Ὅταν ὁ Σαμουὴλ κατάλαβε πὼς θὰ πεθάνῃ κάλεσε γύρω του τοὺς πατριῶτες του, τοὺς εἶπε πὼς τοὺς ἀφήνει διαδόχους τοῦ τὰ δυὸ παιδιὰ του. Ἐκεῖνοι ὅμως ἤθελαν νὰ κάνουν στὸ ἐξῆς, ὄχι Κριτὲς πλέον ἀλλὰ Βασιλεῖς. Ὁ Σαμουὴλ τότε διάλεξε τὸν Σαούλ, ποὺ ἦταν ἄνθρωπος φρόνιμος, πιστὸς καὶ γενναῖος καὶ τὸν ἔκαμε Βασιλιά τῶν Ἰσραηλιτῶν.

Ἐρωτήσεις. — Πῶς ὁ Γεδεὼν ἐνίκησε τοὺς Μαδιανίτες; Πῶς ὁ Σαμφὼν; Τί ἔκαμαν τὰ παιδιὰ τοῦ Σαμουὴλ;

38. Ἡ Ρ ο ῦ θ.

Στὴ Βηθλεὲμ ζοῦσε ὁ Ἐλιμέλεχ. Ἐπειδὴ ἐκεῖ ἔπεσε πεῖνα πῆρε τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ δυὸ παιδιὰ του κ' ἐπῆγε στὴν Μωάβ. Ἐπάντρεψε ἐκεῖ τὰ δυὸ παιδιὰ του κ' ἔκανε νύφες τὴν Ὀρφά καὶ τὴ Ροῦθ. Πέθαναν ὅμως αὐτὸς καὶ τὰ παιδιὰ του. Ἡ γυναῖκα του καὶ ἡ Ροῦθ γύρισαν τότε στὴ Βηθλεὲμ. Ἡ Ροῦθ μάζευε στάχυα στὰ χωράφια τοῦ Βοόζ, ποὺ τὴν ἐξετίμησε καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα. Ἀπὸ τὸν γάμο γεννήθηκε ὁ Ὠβίδ, ὁ πατέρας τοῦ Ἰεσαΐ, ποὺ γέννησε τὸν Δαυῖδ.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ στὴ Χαναάν ἔπεσε μεγάλη δυστυχία καὶ πείνα. Τότε στὴ Βηθλεὲμ ζοῦσε ἓνας καλὸς ἄνθρωπος, ποὺ λεγόταν Ἐλιμέλεχ. Γιὰ νὰ μὴν πεθάνῃ λοιπὸν ἀπὸ τὴν πείνα αὐτὸς καὶ ἡ οἰκογένειά του, πῆρε τὴν γυναῖκα του, ποὺ τὴν ἔλεγαν Νοεμὶν καὶ τὰ δυὸ τοῦ παιδιὰ κ' ἐπῆγαν στὴ χώρα Μωάβ, ποὺ ὑπῆρχαν ἀπὸ ὅλα τοῦ Θεοῦ τὰ ἀγαθὰ κ' ἐκάθισαν. Περνοῦσαν καλὰ, ἀλλὰ ὁ Ἐλιμέλεχ ἀσθένησε καὶ πέθανε. Ἐμείνε τότε ἡ χήρα Νοεμὶν μὲ τὰ δυὸ παιδιὰ της, ποὺ πῆραν γυναῖκες τῶν κόρες Μωαβιτῶν. Τὴν μιὰ ἀπ' αὐτὰς τὴν ἔλεγαν Ὀρφά καὶ τὴν ἄλλη Ροῦθ.

Ζοῦσαν πολὺ εὐτυχισμένοι ὅλοι τους, μὰ ἀφοῦ πέρασαν δέκα χρόνια, πέθαναν καὶ οἱ δυὸ ἀδελφοὶ κ' ἔτσι ἔμεινε

ἡ χήρα πεθερά μὲ τὶς δυὸ χήρες νύφες τῆς. Οἱ νύφες τῆς αὐτὲς σέβονταν τὴν πεθερά τους καὶ τὴν ἀγαποῦσαν σὰν ἀληθινὴ τους μητέρα. Πέρασε λίγος καιρὸς καὶ ἡ πεθερά εἶπε στὶς νύφες τῆς :

— Ἀγαπημένα μου κορίτσια, ἐγὼ τώρα πιά θὰ φύγω. Θὰ πάω στὴν πατρίδα μου, κοντὰ στοὺς δικούς μου, γιὰ νὰ πεθάνω ἐκεῖ στὰ γονικά μου χώματα. Ἐσεῖς νὰ μείνετε ἐδῶ κοντὰ στοὺς δικούς σας, γιὰτὶ δὲν εἶναι σωστὸ κοντὰ σὲ μένα καὶ ἐξ αἰτίας μου νὰ χωρισθῆτε ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς καὶ τὴν Πατρίδα σας κ' ἀκόμα νὰ ὑποφέρετε ἐκεῖ στὰ ξένα, ποὺ θὰ πάτε.

Ἡ Ὀρφὰ ἄκουσε τὰ λόγια τῆς πεθερᾶς τῆς καὶ δέχθηκε νὰ μείνῃ ἐκεῖ. Ἡ Ροῦθ ὅμως μὲ κανένα τρόπο δὲν δέχεται νὰ χωρισθῆ ἀπὸ μαζὶ τῆς καὶ τῆς λέει μὲ κλάμματα καὶ μὲ λυγμούς :

— Ὅχι, ἀγαπημένη μου μητερούλα. Μὴ μὲ συμβουλεύεις νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ λές, γιὰτὶ ἐγὼ ποτὲ δὲν θὰ σ' ἀφήσω νὰ φύγῃς, χωρὶς ν'ἄρθω κ' ἐγὼ μαζὶ σου. Ὁ Θεὸς μ' ἔκανε νύφη σου καὶ ὑπὸ τότε ὁ Θεὸς αὐτὸς εἶναι καὶ Θεὸς μου. Μόνον ὁ θάνατος θὰ μᾶς χωρίσῃ.

Ἡ Νοεμὶν τότε, ἀφοῦ εἶδε ὅτι μὲ κανένα τρόπο δὲ μπόρεσε νὰ τὴν πείσῃ νὰ μείνῃ, τὴν πῆρε μαζὶ τῆς καὶ πῆγαν στὴ Χαναάν. Ἦταν τότε ἐποχὴ θερισμοῦ καὶ ἡ καλὴ ἐκείνη νύφη Ροῦθ, γιὰ νὰ ἔχουν τῆς χρονιάς τους τὸ ψωμί καὶ γιὰ νὰ μὴν ὑποχρεωθοῦν σὲ κανένα, πῆγαινε στὰ θερισμένα χωράφια καὶ μάζευε στάχυα.

Ἔτσι μάζευε ἀρκετὸ σιτάρι. Πολλὲς φορὲς μάζευε στάχυα στὰ κτήματα τοῦ πλουσίου κτηματίου τῆς Χαναάν, τοῦ Βοδζ. Ὁ Βοδζ ἦταν μακρυνὸς συγγενῆς τῆς Νοεμὶν καὶ σὰν εἶδε πὼς ἡ Ροῦθ ἦταν καλὴ καὶ φρόνιμη κόρη τῆς λέει. — Καλὴ μου κόρη νὰ ἔρχεσαι τακτικὰ στὰ κτήματά μου νὰ μάζευῃς στάχυα, ποὺ ἔχουν ἀρκετὰ καὶ ἂν διψᾷς ἢ πεινᾷς νὰ ζητᾷς ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους μου νὰ σοῦ δώσουν νὰ φᾶς καὶ νὰ πιῇς. Ὁ Βοδζ σιγὰ - σιγὰ συνεπάθησε περισσότερο τὴν Ροῦθ, καὶ μάλιστα ἀπ' τὴν στιγμὴ, ποὺ ἔμαθε πὼς φέρνεται καὶ πόσο ἀγαπᾷ τὴν πεθερά τῆς καὶ τέλος τὴν πῆρε γυναῖκα του. Κ' ἔτσι καὶ αὐτὴ καὶ ἡ πεθερά τῆς, ποὺ τὴν πῆρε μαζὶ τῆς, ζοῦσαν πολὺ εὐτυχισμένες.

Ἀπόχτησε μάλιστα ὁ Βοδζ ἀπὸ τὴ Ροῦθ ἓνα ἀγόρι, ποὺ τὸ ὠνόμασε Ὠβίδ. Αὐτὸς ἔγινε κατόπιν πατέρας τοῦ Ἰεσαί, ποὺ ἐγέννησε τὸν Βασίλεα Δαυῖδ.

Ἐρωτήσεις — *Τί ἀλάντησε ἡ Ροῦθ στὴν πεθερά τῆς, ὅταν τῆς εἶπε νὰ μείνῃ ἐκεῖ στὴν πατρίδα τῆς καὶ νὰ μὴν πάῃ μαζὶ τῆς; Ἀπὸ τί ὁ Βοδζ συνεπάθησε τὴν Ροῦθ καὶ τὴν πῆρε γυναῖκα του;*

Ε. ΒΑΣΙΛΕΙΣ

Οι Ἰουδαῖοι, ὅπως εἶδαμε, βλέποντας τοὺς ἄλλους γειτονικοὺς λαοὺς νὰ ἔχουν βασιλιάδες, πού ζοῦσαν μὲ τόσο πλοῦτο καὶ μεγαλοπρέπεια, θέλησαν κι' αὐτοὶ ἀντὶ νὰ ἔχουν κριτές, νὰ κάνουν βασιλιάδες γιὰ νὰ κάνουν κι' αὐτοὶ ἐπίδειξι στὸν ἄλλο κόσμο. Καὶ ὁ τελευταῖος τῶν κριτῆς ὁ Σαμουήλ, ἐπειδὴ εἶδε τὴν ἐπιμονή τους αὐτῇ, διάλεξε καὶ ὠρίσε γιὰ βασιλιά τους τὸν Σαούλ. Ἀπὸ τότε οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν βασιλιάδες. Τρεῖς ἦταν οἱ κυριώτεροι βασιλιάδες τῶν Ἰουδαίων : ὁ Σαούλ, ὁ Δαυῖδ καὶ ὁ Σολομών.

39. Ὁ Σαούλ.

Τρεῖς ἦταν οἱ σπουδαιότεροι Βασιλεῖς. Ὁ Σαούλ, πού νίκησε τοὺς Φιλισταίους, ὁ Δαυῖδ, πού σκότωσε τὸν Γολιάθ καὶ ξανανίκησε τοὺς Φιλισταίους καὶ ὁ Σολομών, πού ἦταν σοφὸς κ' ἔγραψε πολλὰ βιβλία. Ὁ Σαούλ νίκησε τοὺς Ἀμμανίτες καὶ τοὺς Φιλισταίους.

Ὁ Σαούλ, πού εἶχε χρισθεῖ βασιλιάς, ἀπὸ τὸν Σαμουήλ, μόλις ἔγινε Βασιλιάς καὶ μάζεψε στρατό, τὸν χώρισε σὲ τρία μέρη καὶ ὠρμησε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν Ἀμμανιτῶν. Τοὺς νίκησε καὶ τοὺς κατέστρεψε. Ὑστερα ἀπὸ δυὸ χρόνια οἱ Φιλισταῖοι μπῆκαν στὴ χώρα τῶν Ἰσραηλιτῶν. Ὁ Σαούλ ἐξεστράτευσε ἐναντίον τους. Ὁ Σαμουήλ διέταξε νὰ περιμείνουν ἑπτὰ ἡμέρες καὶ νὰ μὴν κάνουν μάχη, πρὶν ἔρθη αὐτὸς καὶ προσφέρῃ θυσία στὸ Θεό.

Τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ὁ Σαμουήλ δὲν φαινόταν νὰρχεται. Ὁ λαὸς βαρέθηκε καὶ ὁ Σαούλ τότε, βλέποντας αὐτό, προσέφερε μόνος του θυσία. Μόλις τελείωσε ἡ θυσία φάνηκε ὁ Σαμουήλ. Εἶδε τί ἔγινε, ὠργίσθηκε καὶ εἶπε στὸν Σαούλ : «Παρέβης τὴ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ. Θυσίασες ἀυθαίρετως. Ὁ Θεὸς δὲ θὰ στηρίξῃ τὴ βασιλεία σου».

Καὶ πράγματι. Τότε ἐνίκηθηκαν οἱ Φιλισταῖοι, ἀλλὰ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ κήρυξαν πάλι τὸν πόλεμο. Σ' αὐτὸν τῶρα νικήθηκαν οἱ Ἰσραηλίτες καὶ ὁ Σαούλ, βαρεῖα πληγωμένος, ἠτύοκτόνησε. Σκοτώθηκαν καὶ τὰ τρία του παιδιὰ.

40. Ὁ Δαυῖδ.

Ὁ Δαυῖδ, ποῦ ἦταν τσοπανόπουλο, νίκησε μὲ τὴν σφενδόνη του τὸν γιγαντόσωμο Γολιάθ τῶν Φιλισταίων καὶ ὅταν πέθανε ὁ Σαοὺλ ἔγινε βασιλιάς. Ἐβασίλευσε 40 χρόνια. Μὰ στὸ τέλος ἀμάχησε καὶ ὁ Θεὸς τὸν τιμώρησε μὲ τὸ νὰ σκοτωθῇ ὁ γιὸς του Ἀβессαλώμ.

Ὁ Σαοὺλ, ἀπὸ τότε ποῦ ὁ Σαμουὴλ τοῦ εἶπε ὅτι ὁ Θεὸς θὰ τὸν τιμώρησῃ ἔπεσε σὲ βαρεῖα μελαγχολία. Οἱ γιατροὶ του τὸν συμβούλευσαν νὰ προσκαλέσῃ κοντά του ἕναν μουσικό, ποῦ νὰ παίξῃ καλὴ κιθάρα, γιὰ νὰ τὸν διασκεδάξῃ.

Ζήτησαν τότε ἕνα καλὸ κιθαριστὴ. Ἀπ' ὅλους καλύτερος βρέθηκε ὁ Δαυῖδ, ποῦ ἦταν ἕνα τσοπανόπουλο, ἀπ' τὴ φυλὴ τοῦ Ἰεσσαί.

Ὁ Σαοὺλ εὗρισκε μεγάλη ἀνακούφισι, ὅταν ἐκιθάριζε ὁ Δαυῖδ, γι' αὐτὸ καὶ τὸν κράτησε στὸ παλάτι.

Οἱ Φιλισταῖοι ὅμως ἦρθαν πάλι σὲ πόλεμο μὲ τοὺς Ἰσραηλίτες. Ὅταν οἱ δυὸ στρατοὶ συναντήθηκαν, ἕνας Φιλισταῖος γιγαντόσωμος, ὁ Γολιάθ, προχώρησε ἀνάμεσα στὰ δυὸ στρατόπεδα καὶ φώναξε μὲ περιφρόνησι: «Διαλέξτε τὸν ἀνδριεῖτερο ἀπὸ σᾶς νάρθη νὰ πολεμήσῃ μαζί μου».

Σαράντα μέρες ὁ γίγας αὐτὸς ὑβρίζει δειλοὺς τοὺς Ἰσραηλίτες, γιὰτὶ κανένας τους δὲν τολμοῦσε ν' ἀντιπαραταχθῇ.

Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Δαυῖδ, πῆρε τὴ ράβδο του καὶ τὴ σφενδόνη, ἔβαλε στὸ σάκκο του πέντε λιθάρια καὶ ξεκίνησε, λέγοντας: «Ὁ Θεὸς θὰ μὲ βοηθήσῃ».

Ὅταν εἶδε ὁ Γολιάθ τὸν Δαυῖδ τοῦ εἶπε: «Τί, γιὰ σκύλο μὲ πέρασες κ' ἔρχεσαι μὲ ξύλο καὶ μὲ πέτρες;»

Ὁ Δαυῖδ τοῦ ἀπάντησε: «Σὺ ἔρχεσαι μὲ ρομφαία, μὲ δόρου καὶ ἀσπίδα, ἀλλὰ ἐγὼ ἔρχομαι μὲ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ μου Σαβαώθ».

Καὶ παίρνοντας μιὰ πέτρα τὴ βάζει στὴ σφενδόνη καὶ τὴ ρίχνει. Ἡ πέτρα τὸν χτύπησε στὸ μέτωπο καὶ ὁ Γολιάθ ἔπεσε κατὰ γῆς. Τρεχάτος τότε ἀρπάζει τὸ σπαθὶ τοῦ Γολιάθ καὶ μ' αὐτὸ κόβει τὸ κεφάλι του.

Οἱ Φιλισταῖοι τρόμαξαν καὶ τῷβαλαν στὰ πόδια. Οἱ Ἰσραηλίτες τοὺς κατεδίωξαν καὶ σκότωσαν πολλὰς χιλιάδες.

Τὸ κατόρθωμα τοῦ Δαυῖδ γέμισε χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμὸ ὅλο τὸ λαό.

Ὁ γιὸς τοῦ Βασιλιᾶ, ὁ Ἰωνάθαν, ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ του ἔβγαλε τὴ στολὴ του καὶ τὴν πανοπλία του καὶ τὴν φό-

ρεσε στοῦ Δαυῖδ. Καί ὅταν ὁ στρατὸς γύριζε ἀπὸ τῆ μάχη, οἱ γυναῖκες ἔβγαιναν ἔξω ἀπὸ τὶς πόλεις νὰ τοὺς ὑποδεχτοῦν μὲ τύμπανα καὶ κύμβαλα χορεύοντας καὶ ψάλλοντας: «Ὁ Σαοὺλ σκότωσε χιλιάδες, ἀλλὰ ὁ Δαυῖδ μυριάδες».

Τὸ τραγοῦδι αὐτὸ δὲν ἄρесе στὸ Σαοὺλ. Ἐφθόνησε τὸν Δαυῖδ τόσο πολὺ, ποὺ ἤθελε νὰ τὸν σκοτώσῃ.

Πολλὲς φορὲς δοκίμασε, ἀλλὰ δὲν τὸ κατάρθωσε. Καὶ ὅταν πέθανε ὁ Σαοὺλ ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα κήρυξε βασιλιᾶ τὸν Δαυῖδ, ποὺ βασίλευσε σαράντα χρόνια. Ἐνίκησε ὅλους τοὺς ἐχθροὺς κ' ἔφερε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης στὴν Ἱερουσαλήμ. Ἐκαμε καὶ πολλοὺς ψαλμοὺς. Ἔπесе ὅμως σὲ ἀμάρτημα, γιατί κατέστρεψε τὸν φίλον του Οὐρίαν γιὰ νὰ πάρῃ τὴν γυναῖκα του. Γι' αὐτὸ τὸν ἐτιμώρησε ὁ Θεὸς μὲ τὸν ἐξῆς τρόπο:

Ὁ γιὸς του Ἀβεσσαλὼμ ἐπαναστάτησε, μάζεψε στρατὸ καὶ ἀγορεύθηκε βασιλιᾶς στὴ Χεβρών.

Ὁ Δαυῖδ ἔστειλε τότε ἐναντίον του τὸν στρατηγὸ Ἰωάβ μὲ τὴν παραγγελίαν νὰ μὴ πειράξῃ τὴ ζωὴ τοῦ Ἀβεσσαλὼμ. Στὴ μάχη ὅμως, ποὺ ἔγινε, νικήθηκε ὁ Ἀβεσσαλὼμ καὶ φεύγοντας καθάλα μπερδεύτηκαν τὰ μακρὰ μαλλιά του σ' ἓνα δένδρο. Ὁ Ἱεροβοὰμ ποὺ τὸν καταδίωκε, λησμόνησε τὴ διαταγὴ τοῦ Δαυῖδ καὶ τὸν σκότωσε. Ὅταν ἔμαθε ὁ Δαυῖδ τὸν θάνατο τοῦ Ἀβεσσαλὼμ λυπήθηκε πολὺ. Θρήνοντας τον ἔλεγε: «Υἱέ μου Ἀβεσσαλὼμ, καλύτερα νὰ πέθαινα ἐγὼ παρὰ ἐσύ, Ἀβεσσαλὼμ, παιδί μου!»

Πρὶν πεθάνει ὁ Δαυῖδ παρέδωκε τὴ βασιλικὴ ἐξουσία στὸν Σολομῶντα.

Ἐρωτήσεις.— Πῶς ἔγινε βασιλιᾶς ὁ Δαυῖδ; Πῶς τιμωρήθηκε ὁ Δαυῖδ γιὰ τὸ ἀμάρτημά του;

41. Σολομῶν.

Ἦστερα ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Δαυῖδ ἔγινε βασιλιᾶς ὁ Σολομῶν, ποὺ ἦταν σοφὸς ἄνθρωπος. Αὐτὸς ἔχτισε τὸν μεγαλοπρεπῆ Ναὸ στὴν Ἱερουσαλήμ. Μὰ στὸ τέλος δὲν φύλαξε τὶς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε πῶς θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὸ περισσότερο μέρος τοῦ βασιλείου του ἀπὸ τὸ γιὸς του.

Ὁ Σολομῶν ὅταν ἔγινε βασιλιᾶς, ἐπῆγε στὴν πόλι Γαβαὼν νὰ προσφέρῃ θυσία στὸ Θεό. Τὴν νύχτα στὸν ὕπνο του παρουσιάσθηκε ὁ Θεὸς καὶ τοῦ εἶπε: «Ζήτησέ μου, τί θέλεις νὰ σοῦ δώσω». Ὁ Σολομῶν ἀποκρίθηκε: «Κύριε Θεέ

μου, σὺ μὲ ἀνέδειξες βασιλιᾷ μεγάλου λαοῦ. Ἐγὼ εἶμαι νέος καὶ ἄπειρος. Δός μου σοφία γιὰ νὰ μπορῶ νὰ διακρίνω τὸ καλὸ ἀπὸ τὸ κακὸ καὶ νὰ διοικήσω καλὰ τὸ λαὸ μου»

Ἡ ἐκλογή αὐτὴ ἄρесе στὸ Θεὸ καὶ ὄχι μόνον τοῦ ἔδωκε σοφία, ἀλλὰ καὶ πλοῦτο καὶ δόξα.

Ἡ σοφία τοῦ Σολομῶντος φάνηκε ἀπὸ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας του στὸ ἐξῆς περιστατικὸ.

Δυὸ γυναῖκες, ποὺ ἡ κάθε μιὰ εἶχε καὶ ἀπὸ ἓνα μωρό, κατοικοῦσαν στὸ ἴδιο δωμάτιο. Μιὰ νύχτα, ποὺ κοιμόντουσαν, ἡ μιὰ ἀπ' αὐτὲς στὸν ὕπνο τῆς πλάκωσε τὸ μωρό τῆς, χωρὶς νὰ τὸ θέλη καὶ τὸ ἔσκασε. Τὸ πρωτὶ, ποὺ ξύπνησε καὶ εἶδε πεθαμένο τὸ παιδί τῆς δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη, γιὰτι φοβόταν καὶ τὸν ἄνδρα τῆς.

Τότε σκέφθηκε νὰ ἀλλάξη τὸ πεθαμένο μωρό τῆς μὲ τὸ ζωντανὸ τῆς ἄλλης. Καὶ πράγματι, χωρὶς ἡ ἄλλη νὰ τὸ καταλάβη, γιὰτι κοιμόταν, ἀλλάξε τὰ μωρά.

Σὰν ξύπνησε ὅμως ἡ ἄλλη κατάλαβε ἀμέσως τί ἔγινε καὶ ζητοῦσε νὰ πάρη πίσω τὸ δικό τῆς ζωντανὸ μωρό. Ἡ ἄλλη ὅμως ἐπέμενε καὶ δὲν τὸ ἔδινε, λέγοντας πὼς εἶναι δικό τῆς. Ἄρχισε λοιπὸν μιὰ μεγάλη φιλονικεῖα, ποὺ καταστάλαξε στὸν Σολομῶντα γιὰ νὰ κρίνη τίνος εἶναι τὸ παιδί.

Ὁ Σολομῶν τότε φωνάζει ἓνα ὑπηρέτη του καὶ τοῦ λέει :

— Ἐπειδὴ ἡ κάθε μιὰ ἐπιμένει πὼς εἶναι δικό τῆς καὶ δὲν βρίσκομε τὴν ἀλήθεια, πάρε ἓνα μαχαίρι, σχίσε τὸ παιδί στὴ μέση καὶ δόσε στὴν κάθε μιὰ ἀπὸ μισό !

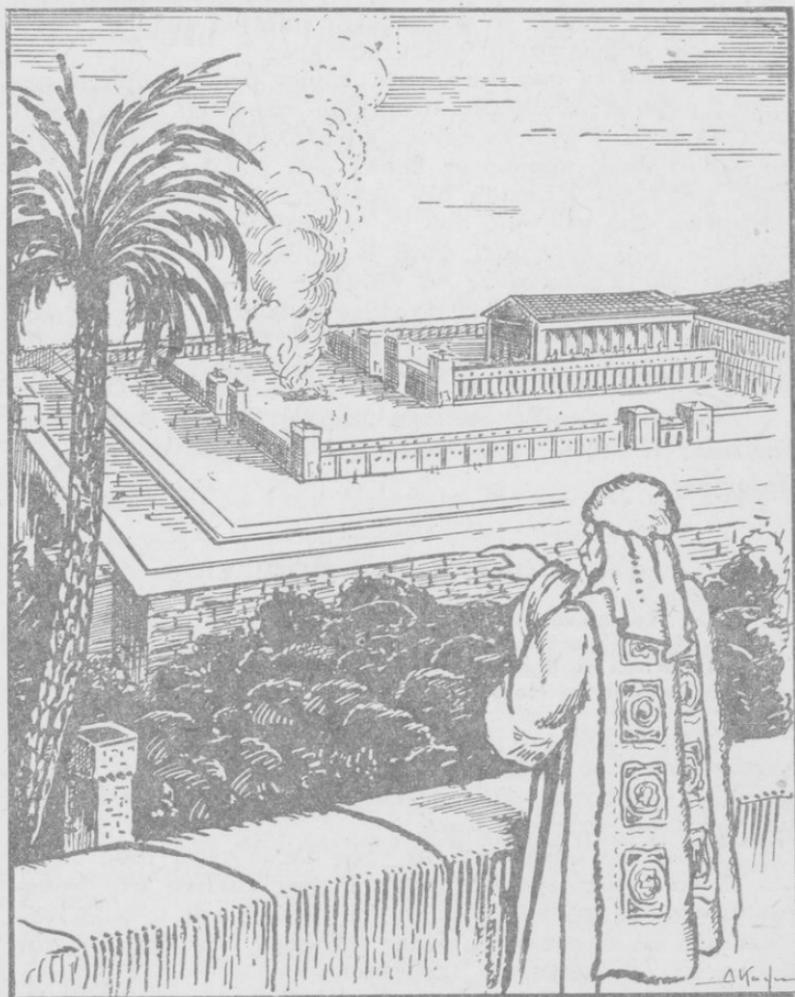
Ἡ μιὰ δέχθηκε αὐτὴ τὴ λύσι. Ἡ ἄλλη ὅμως, ἡ ἀληθινὴ μητέρα, μόλις τὸ ἄκουσε ἔβαλε τίς φωνὲς λέγοντας :

— Ὅχι, βασιλιά μου ! Μὴ τὸ κάνης αὐτό. Καλύτερα δός το σ' αὐτὴ ὀλόκληρο τὸ παιδί, παρά νὰ τὸ θανατώσης.

Τότε ὁ Σολομῶν κατάλαβε πὼς αὐτὴ ἦταν πράγματι ἡ ἀληθινὴ μητέρα καὶ διέταξε καὶ τῆς ἔδωκαν τὸ παιδί.

Ὁ Σολομῶν ἔχτισε, πάνω σ' ἓνα λόφο, ἓνα μεγάλο ναό, ποὺ γιὰ νὰ χτισθῆ δούλευαν ἐπὶ ἑπτὰ ὀλόκληρα χρόνια, χιλιάδες ἔργατες καὶ ξεοδεύθηκαν ἀμέτρητα χρήματα. Οἱ τοῖχοι του ἄστραφταν ἀπ' τὸ χρυσάφι καὶ τ' ἀσῆμι. Ἐκεῖ μέσα ἔβαλε τὴν Κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Οἱ Ἰσραηλίτες, γιὰ πολλὰ χρόνια ὕστερα σ' αὐτὸν τὸν ναὸ ἐλάτρευαν τὸν Θεό.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ ναό, ὁ Σολομῶν ἔχτισε καὶ μεγαλοπρεπέστατα ἀνάκτορα καὶ ἄλλα οἰκοδομήματα. Διωργάνωσε

Ὁ Ναός τοῦ Σολομῶντος.

τὸ στρατό. Ἐνίσχυσε τὸ ἐμπόριο καὶ τὶς τέχνες. Ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία του ἔγιναν γνωστὲς σ' ὅλο τὸν κόσμο.

Ἡ βασίλισσα τοῦ Σαβᾶ ἀπὸ τὰ βᾶθη τῆς Ἀραβίας, ἦρθε νὰ ἰδῆ τὸν Σολομῶντα καὶ νὰ τὸν συμβουλευθῆ. Φεύγοντας εἶπε, ὅτι δὲν τὸ φανταζόταν ποτὲ νὰ εἶναι στ' ἀλήθεια τόσο σοφὸς καὶ μεγάλος βασιλιάς.

Παρ' ὅλη τὴ σοφία του ὁ Σολομῶν στὰ γεράματά του ἔδειξε μεγάλη ἀδιαφορία στὸ Νόμο τοῦ Θεοῦ. Ὅχι μονάχα ἐπέτρεψε νὰ χτίσουν ξένους εἰδωλολατρικοὺς ναοὺς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος προσέφερε θυσία στὰ εἰδῶλα. Γι' αὐτὸ ὁ Θεὸς τοῦ εἶπε: «Ἐπειδὴ δὲν φύλαξες τὶς ἐντολές μου θὰ ἀφαιρέσω ἀπὸ τὸν γυιό σου τὸ περισσότερο μέρος τῆς βασιλείας». Καὶ πράγματι αὐτὸ συνέβηκε. Ὑστερα ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Σολομῶντος τὸ βασιλεῖο του χωρίστηκε.

Ὁ Σολομῶν βασίλευσε σαράντα χρόνια. Δεῖγμα τῆς σοφίας του εἶναι τὰ βιβλία ποὺ ἔγραψε: Σοφία Σολομῶντος, Παροιμίαι Σολομῶντος, Ἐκκλησιαστής, Ἄσμα Ἀσμάτων.

Ἐρωτήσεις. — *Τί ἔκαμε ὁ Σαούλ; Πῶς ὁ Δαυὶδ ἔγινε βασιλιάς; Τί ἐζήτησε ὁ Σολομῶν ἀπὸ τὸν Θεόν; Τί ἔγραψε ὁ Σολομῶν;*

42. Διαίρεσι τοῦ Βασιλείου.

Ὑστερα ἀπ' τὸν Σολομῶντα ἔγινε βασιλιάς ὁ Ροβοάμ. Τότε χωρίστηκαν οἱ Ἰσραηλίτες σὲ δύο Βασίλεια. Τὸ Βασίλειο τοῦ Ἰούδα καὶ τὸ Βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ. Τοῦ Ἰσραήλ βάσταξε 244 χρόνια καὶ τοῦ Ἰούδα 375.

Ὑστερα ἀπὸ τὸν θάνατο τοῦ Σολομῶντος βασιλιάς ἔγινε ὁ γυιὸς του Ροβοάμ. Ὁ λαὸς παρεκάλεσε τότε τὸ βασιλιά νὰ ὀλιγοστέψῃ τοὺς φόρους, ποὺ ἦταν πολλοὶ καὶ δὲν μπορούσε νὰ τοὺς πληρώσῃ.

Ὁ Ροβοάμ ὅμως ἀντὶ νὰ τοὺς ὀλιγοστέψῃ τοὺς αὔξησε. Ὁ λαὸς τότε ἐπαναστάτησε. Πιστὲς ἔμειναν στὸ Ροβοάμ μόνον δύο φυλές: ἡ φυλὴ τοῦ Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ τοῦ Βενιαμίν. Οἱ ἄλλες δέκα φυλές ἐξέλεξαν βασιλιά τοὺς τὸν δοῦλο τοῦ Σολομῶντος Ἱεροβοάμ.

Ἔτσι ἔγιναν δύο βασίλεια: Τὸ βασίλειο τοῦ Ἰούδα μὲ πρωτεύουσα τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ τὸ βασίλειο τοῦ Ἰσραήλ μὲ πρωτεύουσα πρῶτα τὴ Συχὲμ καὶ ἔπειτα τὴ Σαμάρεια.

Ὁ Ἱεροβοάμ καὶ ὅλοι οἱ διάδοχοί του ἦσαν ἀσεβεῖς. Ἄφησαν τὴ λατρεία τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ κι' ἐλάτρευαν τὰ εἰδῶλα.

Ἡ τιμωρία τοῦ Θεοῦ δὲν ἄργησε νάρθη. Ὁ βασιλιάς τῶν Ἀσσυρίων καταλύει τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ (718 π. Χ.). Πολλοὶ Ἰσραηλίτες αἰχμαλωτίσθησαν καὶ ὠδηγήθησαν στὴν Νινευί, ἄλλοι δὲ ἄποικοι ἀπὸ ἄλλα μέρη ἐγκατεστάθησαν στὴ Σαμάρεια.

Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ βάσταξε 244 χρόνια.

Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα διατήρησε τὴν πίστι τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Κάθε χρόνο ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἔρχονταν οἱ Ἰσραηλίτες νὰ προσφέρουν θυσία στὸ Θεὸ καὶ νὰ προσευχηθῶν στὸ ναὸ τοῦ Σολομῶντος.

Εἴκοσι τρεῖς βασιλεῖς, ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ Δαυῖδ καταγόμενοι, ἐβάσιλεψαν. Μέσα σ' αὐτοὺς ἦταν καὶ ἀσεβεῖς, ἀλλὰ οἱ περισσότεροι ἦταν εὐσεβεῖς. Μεταξὺ αὐτῶν εὐσεβέστεροι ἦταν ὁ Ἰωσαφάτ, ὁ Ἰωνάθαν καὶ ὁ Ἐζεκίας.

Μὲ τὸν καιρὸ ὅμως ἡ ἀσέβεια καὶ ἡ κακία πλεόνασε. Διὰ τοῦτο ἤρθε καὶ ἡ θεία τιμωρία. Ὁ βασιλιάς τῆς Βαβυλῶνος Ναβουχοδονόσορ κατέλυσε τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα. Ὁ ναὸς τοῦ Θεοῦ, τὰ ἀνάκτορα καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ ὀλόκληρος καὶ τὰ τεῖχη τῆς ἔγιναν ἐρείπια.

Τὸ βασίλειον τοῦ Ἰούδα διήρκεσε 375 χρόνια.

Ἐρωτήσεις.— Γιατὶ διαλύθηκε τὸ βασίλειον τοῦ Ἰσραὴλ; Γιατὶ ἐτιμώρησε τὴν παρακοή τῶν Ἰσραηλιτῶν ὁ Θεός;

43. Ἀπελευθέρωσι τῶν Ἰουδαίων.

Ἐβδομήντα χρόνια οἱ Ἰουδαῖοι ἦσαν σκλάβοι τῶν Βαβυλωνίων, ἕως ὅτου ὁ Βασιλιάς τῶν Περσῶν Κύρος τοὺς ἐλευθέρωσε καὶ τοὺς ἄφησε νὰ γυρίσουν στὴν Πατρίδα τους.

Ἐβδομήντα ὀλόκληρα χρόνια οἱ Ἰουδαῖοι ὑπέφεραν στὸν ζυγὸ τῶν Βαβυλωνίων. Μαρτυρικὴ ἦταν ἡ ζωὴ των καὶ πολλὰ τὰ βάσανά των. Τότε μετενόησαν καὶ παρακαλοῦσαν μὲ δάκρυα τὸν Θεὸ νὰ τοὺς ἐλευθερώσῃ.

Τὰ δάκρυα, οἱ προσευχὲς καὶ ἡ μετάνοια ἐκεῖνη τῶν Ἰσραηλιτῶν δὲν πῆγαν χαμένες. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ ἡ Βαβυλὼν κυριεύθηκε ἀπὸ τὸν Πέρση Βασιλέα, τὸν Κύρο, πού ἄφησε ἐλευθέρους τοὺς Ἰουδαίους νὰ ἐπιστρέψουν στὴν πατρίδα τους. Μάλιστα τοὺς λυπήθηκε τόσο, ὥστε τοὺς ἐπέτρεψε νὰ πάρουν μαζί τους, ὅλα τὰ ἱερὰ σκευὴ τοῦ Ναοῦ των, πού τὰ εἶχε πάρει ὁ Ναβουχοδονόσορ, ὅταν εἶχε κυριέψῃ τὴν Ἱερουσαλήμ.

Σιγὰ-σιγὰ οἱ Ἰουδαῖοι γύρισαν στὴν πατρίδα τους.

Φθάνοντας στήν πατρίδα τους πρώτη τους δουλειά, πού ἔκαναν ἦταν νά ξαναχτίσουν τὸν ἱερὸ Ναό τους καὶ ἀκόμα νά ξαναχτίσουν τὰ τεῖχη τῆς πόλεως των. Ἔτσι λοιπὸν τώρα γεμάτοι χαρὰ καὶ εὐτυχία, μαζεύονται μέσα στοῦ Ναό τους καὶ εὐχαριστοῦν τὸ Θεὸ τους γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ πού τοὺς χάρισε.

Ἐρωτήσεις.— Τί θυμήθηκαν στὴ σκλαβιά τους οἱ Ἰουδαῖοι καὶ τί ἔκαναν; Τί ἔκαναν οἱ Ἰουδαῖοι ὅταν ἐλεύθεροι γύρισαν στήν πατρίδα τους, τὰ Ἱεροσόλυμα;

ΣΤ'. ΠΡΟΦΗΤΑΙ

Προφήται λέγονται οἱ σταλμένοι ἀπὸ τὸν Θεὸ ἄνδρες γιὰ νὰ διδάξουν τοὺς Ἰσραηλίτες, πὺ ἐφυγαν ἀπὸ τὸν δρόμο τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, νὰ προφητέψουν τὰ μέλλοντα καὶ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ.

Ἄπὸ αὐτοὺς κυριώτεροι εἶναι : ὁ Ἑλίας, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἱερεμίας, ὁ Δανιὴλ καὶ ὁ Ἰωνᾶς.

44. Οἱ σπουδαιότεροι Προφήται.

Ὁ Θεὸς σὲ ὠρισμένες ἐποχὲς ἔστειλε φωτισμένους ἀνθρώπους, πὺ δίδασκαν τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ καὶ προφήτευαν τὴν ἔλευσι τοῦ Χριστοῦ. Κυριώτεροι ἦταν: Ὁ Ἑλίας, ὁ Ἡσαΐας, ὁ Ἱερεμίας, ὁ Δανιὴλ καὶ ὁ Ἰωνᾶς.

Ὁ Ἑλίας.— Καταγόταν ἀπὸ τὴν Θέσση κ' ἔζησε στὴν ἐποχὴ τοῦ Ἀχάθ. Ἐπειδὴ ὁ Ἀχάθ ἔχτισε εἰδωλολατρικὸ ναὸ ὁ Ἑλίας προφήτεψε ὅτι ἐπὶ τρία χρόνια δὲν θὰ βρέξη. Καὶ ἔτσι ἔγινε. Ἐπειδὴ δὲ τὸν κυνηγοῦσε ὁ Ἀχάθ, ἐφυγε στὴν ἔρημο κ' ἐζοῦσε μὲ κρέας πὺ τοῦ ἔφερναν τὰ κοράκια καὶ μὲ ψωμί πὺ ζύμωνε μιά χήρα ἀπὸ ἀλεύρι πὺ δὲν τελείωνε ποτέ. Ὅταν πέρασαν τὰ τρία χρόνια γύρισε στὸν Ἀχάθ καὶ μὲ τὴν προσευχὴ τοῦ ἔκαμε νὰ καὶ ὁ βῶμὸς τοῦ Βάαλ καὶ ὁ λαὸς νὰ πιστέψη στὸν ἀληθινὸ Θεό. Μιά ἡμέρα, ἐνῶ βιάδιζε μὲ τὸν Ἑλισσαϊὲ σιμὰ στὸν Ἰορδάνη ποταμὸ, ἄρμα πύρινο φάνηκε ξαφνικὰ καὶ ἄρπαξε τὸν Ἑλία. Ὁ μαθητὴς τοῦ Ἑλισσαϊὲ θαμπωμένος κύταζε πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ εἶδε νὰ πέφτη ἡ μηλωτὴ τοῦ Προφήτου. Μὲ εὐλάβεια τὴν πῆρε καὶ αἰσθάνθηκε νὰ τὸν περιλουζῇ θεϊκὴ χάρι καὶ δύναμι. Ἐκεῖ δίπλα τοῦ ἦσαν καὶ ἄλλοι ἄνθρωποι καὶ εἶδαν ὅλη αὐτὴ τὴν σκηνὴ καὶ μακάριζαν τὸν Ἑλισσαϊὲ πὺ σ' αὐτὸν ἦρθε τὸ Πνεῦμα καὶ ἡ χάρις τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ. Ὅλοι αὐτοὶ ἔσκυψαν μ' εὐλάβεια καὶ τὸν ἐπροσκύνησαν.

Ἡ ἐκκλησία γιορτάζει τὸν προφήτη Ἑλία στίς 20 Ἰουλίου.

Ὁ Ἡσαΐας.— Εἶναι ὁ πιὸ σπουδαῖος Προφήτης. Τόσο ὠραία, καθαρὰ, καὶ φανερὰ προφήτεψε γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Χριστοῦ, ποῦ τὰ λόγια του ἀκόμα καὶ σήμερα μᾶς κάνουν ἐντύπωση.

— Δὲν θέλει ὁ Θεός, ἔλεγε, νηστεῖες, ἐορτὲς καὶ ὑποκριτικὲς προσευχὲς, θέλει ἔργα καλὰ καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα εἰλικρινῆ μετάνοια.

Τὴν εὐσέθειά σας νὰ δείχνετε μὲ ἔργα: νὰ τρέφετε τοὺς πεινασμένους, νὰ ποτίζετε τοὺς διψασμένους, νὰ ντύνετε τοὺς γυμνοὺς, νὰ παρηγορῆτε τοὺς λυπημένους, νὰ βοηθῆτε κάθε ἄνθρωπο ποῦ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ βοήθεια. Αὐτὰ τὰ πράγματα ἀρέσουν στὸν Θεό.

Ὁ Ἡσαΐας φονεύθηκε κατὰ διαταγὴν τοῦ ἀσεβοῦς Βασιλιᾶ Μανασσῆ.

Ὁ Ἰερεμίας.— Ὁ Ἰερεμίας ζοῦσε κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βασιλείου τοῦ Ἰούδα. Προέβλεψε τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τῶν Ἰουδαίων ἀπὸ τοὺς Βαβυλωνίους. Συμβούλεψε νὰ ὑποταχθοῦν γιὰ νὰ σωθῆ ἢ πόλις ἀπὸ τὴν καταστροφὴ, ἀλλὰ δὲν τὸν ἄκουσαν. Τὸν συνέλαβαν μάλιστα καὶ τὸν ἐφυλάκισαν. Μ' ὅλα ταῦτα ἡ καταστροφὴ ἔγινε.

Ὁ Ἰερεμίας ἐθρήνησε τὴν καταστροφὴ τῆς Ἱερουσαλὴμ κ' ἔγραψε ἓνα ὠραῖο ποίημα, ποῦ σώζεται καὶ λέγεται: «Θρήνοι Ἰερεμίου τοῦ Προφήτου».

Ὁ Δανιὴλ.— Ὁ βασιλεὺς τῶν Βαβυλωνίων Ναβουχοδονόσορ δὲν φάνηκε καὶ τόσο σκληρὸς στοὺς αἰχμαλώτους Ἰσραηλίτες. Τοὺς ἐπέτρεψε νὰ ἐγκατασταθοῦν στὴ Βαβυλώνα, νὰ ζοῦν σύμφωνα μὲ τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμά των καὶ νὰ δικάζωνται ἀπὸ τοὺς κριτὲς των. Πολλοὶ μάλιστα Ἰσραηλίτες προβιάσθησαν σὲ ὑψηλὰ ἀξιώματα καὶ πρὸ παντὸς παιδιὰ μεγάλων οἰκογενειῶν, ὅπως ὁ Δανιὴλ, ὁ Ἀνανίας, ὁ Μισαὴλ καὶ ὁ Ἀζαρίας. Αὐτοὺς μάλιστα ὁ βασιλιάς τοὺς παράδωσε σὲ παιδαγωγοὺς Βαβυλωνίους νὰ μάθουν τὴ γλῶσσα καὶ τὴ σοφία τῶν Βαβυλωνίων.

Τὸ δεῦτερο χρόνο τῆς βασιλείας του ὁ Ναβουχοδονόσορ εἶδε ἓνα φοβερὸ ὄνειρο, ποῦ ἀπὸ τὸν τρόμο του τὸ ἐλησμόνησε. Κάλεσε τότε ὅλους τοὺς σοφοὺς Χαλδαίους καὶ μάγους νὰ τοῦ βροῦν τι ὄνειρο εἶδε καὶ τι σημαίνει. Φυσικὰ αὐτὸ ἦταν ἀδύνατο.

Ὁ Δανιὴλ ὁμως μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ τὸ ἀπεκάλυψε.

Ὁ βασιλιάς ἐθαύμασε, προσκύνησε τὸν Δανιὴλ καὶ τὸν διώρισε ἄρχοντα ὅλης τῆς Βαβυλώνας καὶ τῶν σοφῶν καὶ μάγων τοῦ κράτους. Τοὺς δὲ ἄλλους τρεῖς παῖδας ἄρχοντας σὲ διάφορες ἐπαρχίες.

Μιά μέρα όμως ο Ναβουχοδονόσορ, υπερήφανος από τις νίκες του, έστησε ένα μεγάλο χρυσό άνδριάντα του και κάλεσε όλους τους άρχοντες και το λαό στα έγκαίνιά του να προσκυνήσουν την χρυσή εικόνα του βασιλιά. "Οποιοι δέν θά προσκυνούσε έπρεπε να ριφθί σε άναμμένο καμίνι και να καή ζωντανός.

"Όλοι προσκύνησαν, έκτός από τους τρείς παίδες: τόν 'Ανανία, τόν Μισαήλ και τόν 'Αζαρία πού βαβυλωνικά λέγονταν Σεδράχ, Μισάχ και 'Αβδεναγώ. Οί άρχοντες τó ανέφεραν στόν βασιλιά κι' αυτός διέταξε και τους έρριξαν στο καμίνι.

'Άλλ' ό Θεός έστειλεν άγγελο στή μέση του καμινιού και τους έσωσε. Μόνο τά δεσμά τους κήκκαν κ' έλεύθεροι πια περπατούσαν και δοξολογούσαν τόν Θεό.

Οί φύλακες ανέφεραν τó πράγμα στόν βασιλιά και ό βασιλιάς πλησίασε τó καμίνι, είδε μόνος του τó θαύμα και διέταξε όχι μόνον να τους βγάλουν έξω, αλλά και να μη βλασφημή κανείς τόν Θεό του 'Ισραήλ.

"Όταν πέθανε ό Ναβουχοδονόσορ έγινε βασιλιάς ό γιός του Βαλτάσαρ. Μά σε λίγο ό βασιλιάς τών Περσών Δαρείος έκυρίευσε τήν Βαβυλώνα. 'Ο Δαρείος πού γνώριζε κ' έκτιμούσε τόν Δανιήλ του έδωκε πιδό μεγάλη θέσι. Μά οί έχθροί του, πού ζήλησαν, συκοφάντησαν στόν Δαρείο τόν Δανιήλ ότι δέν άκούει τίς έντολές του και αυτός διέταξε να τόν ρίξουν στο λάκκο τών λεόντων. 'Άλλά άγγελος Κυρίου έφραξε τά στόματα τών λεονταριών και δέν πείραξαν τόν Δανιήλ. Τότε ό βασιλιάς διέταξε να βγάλουν τόν Δανιήλ και έδωκε διαταγή σ' όλο τó κράτος να λατρεύουν τόν Θεό του Δανιήλ.

'Ιωνάσ.—'Ο 'Ιωνάσ ζούσε στήν έποχή του 'Ιεροβοάμ. Ήταν άπλοϊκώτατος και πιστότατος δούλος του Θεού.

Μιά ήμέρα ό Θεός τόν διέταξε να πάη στήν Νινευί και να κηρύξη στους κατοίκους της να μετανοήσουν, διότι ό Θεός θά τούς καταστρέψη για τίς άμαρτίες των.

'Ο 'Ιωνάσ όμως άντι να πάη στήν Νινευί μπήκε σ' ένα πλοίο κ' έφυγε για τους Θαρσείς.

Τρικυμία μεγάλη σηκώθηκε, και τó πλοίο κινδύνευε να καταποντισθί. Τότε λέει ένας ναύτης: «'Η τρικυμία αυτή μου φαίνεται πολύ παράξενη. Κάποιος κακός άνθρωπος θά είναι μέσα στο πλοίο μας. Πρέπει άμέσως να ρίξωμε κλήρο και σ' όποιον πέση, αυτός πρέπει να ριφθί στή θάλασσα».

Ρίχνουν κλήρο και ό κλήρος πέφτει στόν 'Ιωνά.

Τότε τὸν πῆραν οἱ ναῦτες καὶ τὸν ἔρριξαν στὴ θάλασσα.

Ἄμέσως τότε ἓνα πελώριο κῆτος ὤρμησε καὶ τὸν κατάπιε. Τρεῖς μέρες ἔμεινε στὴν κοιλιά τοῦ κήτους ὁ Ἴωνᾶς, προσευχόμενος καὶ παρακαλῶντας τὸν Θεὸ νὰ τὸν σώση.

Τὴν τρίτη ἡμέρα τὸν ξέρασε στὴν ξηρά. Ὁ Ἴωνᾶς ἔφυγε ἀμέσως γιὰ τὴν Νινευῖ. Καὶ ἄρχισε νὰ κηρύττη:

«Μετανοεῖτε, ἔλεγε. Ἀκόμη τρεῖς ἡμέρες καὶ ἡ Νινευῖ θὰ καταστραφῇ».

Οἱ κάτοικοι μετενόησαν καὶ παρακαλοῦσαν τὸν Θεὸ νὰ τοὺς λυπηθῇ. Καὶ ἔτσι ἡ Νινευῖ σώθηκε.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α'. Η ΠΡΟ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου	σελ. 3
2. Ἡ πλάσι τοῦ ἀνθρώπου	» 4
3. Ἡ παρακοή τῶν πρωτοπλάστων	» 6
4. Ἡ ἐκδίωξι τῶν πρωτοπλάστων	» 7
5. Ἡ ἀσέθεια τῶν ἀνθρώπων	» 10
6. Ὁ Κατακλυσμός	» 11
7. Ἡ θυσία τοῦ Νῶε	» 12
8. Ὁ πύργος Βαβέλ	» 13

Β'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΩΝ

9. Ὁ Ἀβραάμ	» 14
10. Ἀβραάμ καὶ Λώτ	» 15
11. Σόδομα καὶ Γόμορα	» 16
12. Ἡ γέννησι τοῦ Ἰσαάκ	» 18
13. Ἡ θυσία τοῦ Ἰσαάκ	» 19
14. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ	» 21
15. Ὁ Ἡσαῦ πωλεῖ τὰ πρωτοτόκια	» 23
16. Ἡ εὐλογία τοῦ Ἰακώβ	» 24
17. Ἡ φυγή καὶ ἡ ἐπιστροφή τοῦ Ἰακώβ	» 26
18. Τὰ ὄνειρα τοῦ Ἰωσήφ	» 29
19. Ἡ πώλησι τοῦ Ἰωσήφ	» 30
20. Ἰωσήφ καὶ Πετεφρῆς	» 31
21. Ὁ Ἰωσήφ στή φυλακή	» 32
22. Ὁ Ἰωσήφ δεύτερος ἄρχοντας	» 33
23. Οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Ἰωσήφ στήν Αἴγυπτο	» 35
24. Ὁ Ἰωσήφ φανερώνεται στοὺς ἀδελφούς του ..	» 37
25. Ὁ Ἰακώβ στήν Αἴγυπτο	» 39

Γ'. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΜΩΨΗ

26. Γέννησι τοῦ Μωϋσῆ	» 42
27. Κλήσι τοῦ Μωϋσῆ	» 44
28. Ἐξοδος τῶν Ἰσραηλιτῶν	» 46
29. Διάβασι τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης	» 47

30. Οί Ἰσραηλίτες στήν ἔρημο	σελ. 48
31. Οί δέκα ἐντολές	» 49
32. Ὁ χρυσοῦς Μόσχος	» 50
33. Περιπλάνησι στήν ἔρημο	» 52
34. Θάνατος τοῦ Μωϋσῆ	» 54
35. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ	» 56
36. Ὁ Ἰώβ	» 57

Δ'. ΚΡΙΤΑΙ

37. Οἱ σπουδαιότεροι Κριταί	» 59
38. Ἡ Ρούθ	» 63

Ε'. ΒΑΣΙΛΕΙΣ

39. Ὁ Σαούλ	» 65
40. Ὁ Δαυῖδ	» 66
41. Ὁ Σολομών	» 67
42. Διαίρεσι τοῦ Βασιλείου	» 70
43. Ἀπελευθέρωσι τῶν Ἰουδαίων	» 71

ΣΤ'. ΠΡΟΦΗΤΑΙ

44. Οἱ σπουδαιότεροι Προφῆται	» 73
-------------------------------------	------

ΕΙΚΟΝΕΣ

1. Ὁ Νῶε ηὐχαρίστησε τὸν Θεὸν	σελ	9
2. Οἱ ἀδελφοὶ ἐπώλησαν τὸν Ἰωσήφ	»	17
3. Ἡ μὲν φωνὴ Ἰακώβ, αἱ δὲ χεῖρες Ἡσαΐ	»	25
4. Εἶδε βάλτο, ποῦ ἀναθε χωρὶς νὰ καίεται	»	41
5. Οἱ Ἰσραηλίτες μεταφέρουν τὴν κιβωτὸ	»	55
6. «Ἄς χαθῶ μαζί με τοὺς ἐχθροὺς μου»	»	61
7. Ὁ Νασός τοῦ Σολομῶντος	»	69

(Ἡ εἰκονογράφησι τοῦ βιβλίου ὑπὸ
ΔΙΟΝ. ΚΑΨΟΚΕΦΑΛΟΥ)

024000027900

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΚΛΑΔΟΣ "ΑΕΤΟΥ" & "ΦΟΙΒΟΥ"

ΑΘΗΝΑΙ • ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ 35 • ΤΗΛ. 22 - 686

ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α' Θρησκευτικά :

1. ΠΑΛΑΙΑ ΔΙΑΘΗΚΗ, για την Γ' τάξι.
2. ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ, για την Δ' τάξι.
3. ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, για την Ε' τάξι.
4. ΚΑΤΗΧΗΣΙΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ, για την ΣΤ' τάξι.

Β' Ιστορία :

5. ΜΥΘΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ, για την Γ' τάξι.
6. ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, για την Δ' τάξι.
7. ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ, για την Ε' τάξι.
8. ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, για την ΣΤ' τάξι.

Γ' Γεωγραφία :

9. ΠΑΤΡΙΔΟΓΡΑΦΙΑ - ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ, για την Β' και Γ' τάξι.
10. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, για την Δ' τάξι.
11. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΝ, για την Ε' τάξι.
12. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ, για την ΣΤ' τάξι.

Δ' Φυσικά :

13. ΦΥΤΟΛΟΓΙΑ - ΖΩΟΛΟΓΙΑ, για την Γ' τάξι.
14. ΦΥΤΟΛΟΓΙΑ - ΖΩΟΛΟΓΙΑ, για την Δ' τάξι.
15. ΦΥΤΟΛΟΓΙΑ, για την Ε' τάξι.
16. ΖΩΟΛΟΓΙΑ - ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ, για την ΣΤ' τάξι.
17. ΦΥΣΙΚΗ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ, για την Ε' και ΣΤ' τάξι.
18. ΧΗΜΕΙΑ, για την Ε' και ΣΤ' τάξι.

Ε' Μαθηματικά :

19. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ, για την Γ' τάξι.
20. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ, για την Δ' τάξι.
21. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ, για την Ε' τάξι.
22. ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ, για την ΣΤ' τάξι.
23. ΓΕΩΜΕΤΡΙΑ, για την Ε' και ΣΤ' τάξι.

ΣΤ' Ελληνικά :

24. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ, για την Ε' και ΣΤ' τάξι.

Γραμμένα σύμφωνα με τὸ αναλυτικὸν πρόγραμμα ὑπὸ τῶν κ. κ.
Θ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ, Β. ΠΑΠΑΕΥΘΥΜΙΟΥ,
Γ. ΣΑΝΤΙΚΟΥ καὶ ΧΡΗΣΤΟΥ ΣΟΥΛΙΩΤΗ